

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

59. sējums

2016. gada 12. augusts

Saturs

II Neleģislatīvi akti

REGULAS

★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/1368 (2016. gada 11. augusts), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1011 izveido finanšu tirgos izmantotu kritiski svarīgu etalonu sarakstu ⁽¹⁾	1
★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/1369 (2016. gada 11. augusts), ar kuru groza Īstenošanas regulu (ES) 2016/388, ar ko nosaka galigo antidempinga maksājumu Indijas izcelmes plastiskā čuguna (saukta arī par čugunu ar lodveida grafitu) cauruļu un caurulīšu importam	4
Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/1370 (2016. gada 11. augusts), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ievešanas cenas noteikšanai	7

LĒMUMI

★ Komisijas Lēmums (ES) 2016/1371 (2016. gada 10. augusts), ar kuru nosaka ekoloģiskos kritērijus ES ekomarķējuma piešķiršanai personālajiem datoriem, piezīmjdatoriem un planšetdatoriem (izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 5010) ⁽¹⁾	9
★ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1372 (2016. gada 10. augusts), ar ko attiecībā uz ierakstiem par Latviju un Poliju groza pielikumu Īstenošanas lēmumam 2014/709/ES par dzīvnieku veselības kontroles pasākumiem saistībā ar Āfrikas cūku mēri dažās dalībvalstīs (izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 5319) ⁽¹⁾	38
★ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1373 (2016. gada 11. augusts) ar ko apstiprina tīkla darbības uzlabošanas plānu Eiropas vienotās gaisa telpas darbības uzlabošanas sistēmas otrajam pārskata periodam (2015–2019) ⁽¹⁾	51

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laiku posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

IETEIKUMI

★ Komisijas Ieteikums (ES) 2016/1374 (2016. gada 27. jūlijs) par tiesiskumu Polijā	53
--	----

PROCESUĀLIE NOTEIKUMI

★ Tiesas Reglamenta grozījums	69
★ Vispārējās tiesas Reglamenta grozījums	71
★ Vispārējās Tiesas Reglamenta grozījums	72
★ Vispārējās tiesas Reglamenta grozījumi	73
★ Vispārējās tiesas Reglamenta izpildes praktisko noteikumu grozījumi	78

Labojumi

★ Labojums Padomes Īstenošanas regulā (ES) 2016/466 (2016. gada 31. marts), ar ko īsteno 21. panta 2. punktu Regulā (ES) 2016/44 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Libijā (OV L 85, 1.4.2016.)	81
--	----

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/1368

(2016. gada 11. augusts),

ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1011 izveido finanšu tirgos izmantotu kritiski svarīgu etalonu sarakstu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regulu (ES) 2016/1011 par indeksiem, ko izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un finanšu līgumos vai ieguldījumu fondu darbības rezultātu mērišanai, un ar kuru groza Direktīvu 2008/48/EK, Direktīvu 2014/17/ES un Regulu (ES) Nr. 596/2014⁽¹⁾, un jo īpaši tās 20. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Etaloniem ir svarīga nozīme daudzu finanšu instrumentu un finanšu līgumu cenas noteikšanā un daudzu ieguldījumu fondu darbības rezultātu mēriju noteikšanā. Daudzos gadījumos etalonam nepieciešamo datu sniegšana un etalona pārvaldība ir pakļauta manipulācijas riskam, un iesaistītās personas bieži vien skar interešu konflikts.
- (2) Lai etalons varētu veikt savu funkciju ekonomikā, tam ir jābūt pamatā esošā tirgus vai ekonomikas stāvokļa reprezentatīvam atspoguļojumam. Ja kāds etalons vairs nav reprezentatīvs atspoguļojums pamatā esošam tirgum, piemēram, starpbanku piedāvājuma likmēm, pastāv risks, ka tas citstarp negatīvi ietekmēs tirgus integritāti, kā arī mājsaimniecību (aizdevumi un hipotekārie kredīti) un uzņēmumu finansēšanu Savienībā.
- (3) Ja konkrētam etalonam piesaistītu finanšu instrumentu, finanšu līgumu un ieguldījumu fondu vērtības kopsumma ir augsta, parasti pieaug riski, kam pakļauti lietotāji, tirgi un Savienības ekonomika kopumā. Tādēļ Regulā (ES) 2016/1011 ir izveidotas dažādas etalonu kategorijas un ir noteiktas papildu prasības, kurām jānodrošina konkrētu, par kritiski svarīgiem uzskatīto etalonu integritāte un stabilitāte, tai skaitā kompetento iestāžu pilnvaras konkrētos apstākļos uzdot veikt kritiski svarīgam etalonam nepieciešamu datu sniegšanu un tā pārvaldību.
- (4) Kritiski svarīgo etalonu administratoru kompetento iestāžu papildu pienākumu un pilnvaru dēļ ir nepieciešams formāls process, kurā nosaka kritiski svarīgos etalonus. Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1011 20. panta 1. punktu etalonu uzskata par kritiski svarīgu etalonu, ja tas kombinācijā ar citiem etaloniem tieši vai netieši tiek izmantots kā atsauces etalons tādiem finanšu instrumentiem vai finanšu līgumiem vai attiecīgā gadījumā tādu ieguldījumu fondu darbības rezultātu mērišanai, kuru vērtības kopsumma (ņemot vērā visu attiecīgā etalona beigu termiņu vai darbības laikposmu diapazonu) ir vismaz 500 miljardi euro.

⁽¹⁾ OVL 171, 29.6.2016., 1. lpp.

- (5) Eurozonas starpbanku euro kredītu tirgus piedāvājuma likme (*Euro Interbank Offered Rate*) EURIBOR atspoguļo mērījumus attiecībā uz starpbanku nenodrošināto kredītu piedāvājuma likmēm eurozonā un ir viens no vissvarīgākajiem procentu likmju etaloniem visā pasaulē. Tieks lēsts, ka šim etalonam ir piesaistīti līgumi vairāk nekā 180 000 miljardu euro vērtībā. Lai gan minētie līgumi galvenokārt ir procentu likmju mijmaiņas darījumi, šis etalons tiek izmantots arī fiziskām personām izsniegtos hipotekārajos kredītos, kuru vērtība pārsniedz 1 000 miljardus euro.
- (6) Tādēļ to finanšu instrumentu un finanšu līgumu vērtība, kuros Savienībā izmanto šo etalonu, ievērojami pārsniedz 500 miljardu euro slieksni.
- (7) Nemot vērā, ka EURIBOR ir izšķiroši svarīgs kredītu, aizdevumu un hipotekāro kredītu piešķiršanai Savienībā, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzami.
- (8) Šajā regulā paredzētie pasākumi atbilst Eiropas Vērtspapīru komitejas atzinumam,

IR PIENĀMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Pielikumā norādītie etaloni ir uzskatāmi par kritiski svarīgiem etaloniem.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uztiek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 11. augustā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER*

PIELIKUMS**KRITISKI SVARĪGO ETALONU SARAKSTS, KAS IZVEIDOTS SASKANĀ AR REGULAS (ES) 2016/1011
20. PANTA 1. PUNKTU**

Eurozonas starpbanku euro kredītu tirgus piedāvājuma likme (*Euro Interbank Offered Rate*) EURIBOR®, ko pārvalda Eiropas Naudas tirgu institūts (*European Money Markets Institute, EMMI*) Briselē Belģijā

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/1369

(2016. gada 11. augusts),

ar kuru groza Īstenošanas regulu (ES) 2016/388, ar ko nosaka galigo antidempinga maksājumu Indijas izcelmes plastiskā čuguna (saukta arī par čugunu ar lodveida grafitu) cauruļu un caurulīšu importam

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regulu (ES) 2016/1036 par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis⁽¹⁾ ("antidempinga pamatregula"), un jo īpaši tās 9. panta 4. punktu,

tā kā:

- (1) Eiropas Komisija ("Komisija") 2014. gada 20. decembrī sāka antidempinga izmeklēšanu attiecībā uz Indijas izcelmes plastiskā čuguna (saukta arī par čugunu ar lodveida grafitu) cauruļu un caurulīšu importu Savienībā. 2015. gada 11. martā Komisija sāka antisubsidēšanas izmeklēšanu attiecībā uz tā paša Indijas izcelmes ražojuma importu Savienībā.
- (2) Komisija 2015. gada 18. septembrī pieņēma Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2015/1559⁽²⁾ ("pagaidu antidempinga regula"). Komisija nenoteica pagaidu kompensācijas maksājumu Indijas izcelmes plastiskā čuguna cauruļu un caurulīšu importam.
- (3) Komisija 2016. gada 17. martā pieņēma Īstenošanas regulu (ES) 2016/388⁽³⁾ ("galīgā antidempinga regula") un Īstenošanas regulu (ES) 2016/387⁽⁴⁾ ("galīgā kompensācijas maksājuma regula").
- (4) Saskaņā ar antidempinga pamatregulu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1037⁽⁵⁾ ("antisubsidēšanas pamatregula") eksporta subsīdijas un dempinga starpības nevar kumulēt, jo eksporta subsīdijas rada dempingu. Eksporta subsīdijas samazina eksporta cenas un palielina dempinga starpības. Tāpēc Komisija ņema vērā faktu, ka trīs no izmeklētajām subsīdiju shēmām bija eksporta subsīdijas. Antidempinga izmeklēšanā Komisija samazināja galīgos antidempinga maksājumus, atskaitot paralēlā antisubsidēšanas izmeklēšanā konstatētās eksporta subsīdiju summas⁽⁶⁾.
- (5) Galīgā antidempinga maksājuma likme Electrosteel Castings Ltd ("ECL") tika noteikta 0 % apmērā un Jindal Saw Ltd ("Jindal") un visiem pārējiem galīgajā antidempinga regulā⁽⁷⁾ norādītajiem uzņēmumiem – 14,1 % apmērā. Dempinga starpība ECL tika noteikta 4,1 % apmērā un Jindal un visiem pārējiem tajā pašā regulā⁽⁸⁾ norādītajiem uzņēmumiem – 19,0 % apmērā. Tāpēc noteiktais galīgais antidempinga maksājums bija zemāks par abiem uzņēmumiem konstatēto galīgo dempinga starpību.
- (6) Galīgās antidempinga regulas 2. pantā noteikts, ka atmaksā nodrošinātās summas, kas pārsniedz antidempinga maksājuma un kompensācijas maksājuma galīgās likmes apvienojumā. Tomēr vairāki valstu muitas dienesti ir norādījušas Komisijai, ka šis noteikums tā pašreizējā redakcijā rada zināmu neskaidrību attiecībā uz faktisko īstenošanu šīs lietas konkrētajos apstākļus.

⁽¹⁾ OVL 176, 30.6.2016., 21.lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2015. gada 18. septembra Īstenošanas regula (ES) 2015/1559, ar ko piemēro pagaidu antidempinga maksājumu Indijas izcelmes plastiskā čuguna (saukta arī par čugunu ar lodveida grafitu) cauruļu un caurulīšu importam (OVL 244, 19.9.2015., 25. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2016. gada 17. marta Īstenošanas regula (ES) 2016/388, ar ko nosaka galīgo antidempinga maksājumu Indijas izcelmes plastiskā čuguna (saukta arī par čugunu ar lodveida grafitu) cauruļu un caurulīšu importam (OVL 73, 18.3.2016., 53. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2016. gada 17. marta Īstenošanas regula (ES) 2016/387, ar ko nosaka galīgo kompensācijas maksājumu Indijas izcelmes plastiskā čuguna (saukta arī par čugunu ar lodveida grafitu) cauruļu un caurulīšu importam (OVL 73, 18.3.2016., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regula (ES) 2016/1037 par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis (OVL 176, 30.6.2016., 55. lpp.).

⁽⁶⁾ Skatīt galīgās antidempinga regulas 160. apsvērumu.

⁽⁷⁾ Skatīt galīgās antidempinga regulas 1. panta 2. punktu.

⁽⁸⁾ Skatīt galīgās antidempinga regulas 160. apsvērumu.

- (7) Tāpēc būtu jāgroza galīgās antidempinga regulas 2. pants, lai precizētu, ka ir jāatmaksā nodrošinātās summas, kas pārsniedz tikai dempinga starpību, jo netika noteikti nekādi pagaidu kompensācijas maksājumi.
- (8) Ja pagaidu maksājumi, kas galīgi iekasēti atbilstīgi galīgā antidempinga regulas 2. pantam, pārsniedz summu, kas maksājama saskaņā ar šo regulu, attiecīgā summa būtu jāatmaksā vai būtu jāpiešķir atbrīvojums no tās samaksas.
- (9) Attiecībā uz attiecīgo ražojumu Komisija izslēdza čuguna caurules un caurulītes bez iekšējā un ārējā pārklājuma ("neapstrādātas caurules") no attiecīgā ražojuma tvēruma galīgajā antidempinga regulā un galīgajā kompensācijas maksājuma regulā⁽¹⁾). Komisija uzskata, ka ir lietderīgi uzraudzīt neapstrādātu cauruļu importu Savienībā. Tādēļ neapstrādātām caurulēm tiks noteikts atsevišķi Taric kodi.
- (10) Šis grozījums tika paziņots ieinteresētajām pusēm, un tām tika dota iespēja izteikt piezīmes. Piezīmes, kas paustu iebildumus pret šo grozījumu, netika saņemtas.
- (11) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1036 15. panta 1. punktu,

IR PIENĀMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2016/388 groza šādi:

- 1) regulas 2. pantu aizstāj ar šādu:

"2. pants

Summas, kas nodrošinātas ar pagaidu antidempinga maksājumiem saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2015/1559, galīgi iekasē atbilstīgi turpmāk norādītajām likmēm, kas vienādas ar konstatētajām galīgajām dempinga starpībām:

Uzņēmums	
Electrosteel Castings Ltd	4,1 %
Jindal Saw Limited	19 %
Visi pārējie uzņēmumi	19 %"

- 2) iekļauj šādu 1.a un 1.b pantu:

"1.a pants

Čuguna caurules un caurulītes bez iekšējā un ārējā pārklājuma ("neapstrādātas caurules") klasificē ar Taric kodiem 7303 00 10 20 un 7303 00 90 20.

1.b pants

Saskaņā ar 2. pantu samaksāto vai iegrāmatoto maksājumu summu, kas pārsniedz saskaņā ar 1. pantu noteikto summu, atmaksā vai piešķir atbrīvojumu no tās samaksas.

⁽¹⁾ Skatīt galīgās antidempinga regulas 1. pantu un 13.–18. apsvērumu un galīgās kompensācijas maksājuma regulas 1. pantu un 24.–29. apsvērumu.

Atmaksāšanu un atbrīvošanu no samaksas pieprasī valsts muitas dienestos saskaņā ar piemērojamajiem muitas jomas tiesību aktiem laikposmā, kas noteikts Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 (*) 236. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 (**) 121. pantā.

(*) Padomes 1992. gada 12. oktobra Regula (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 19.10.1992., 1. lpp.).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regula (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.)."

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro ar atpakaļejošu spēku no 2016. gada 19. marta, izņemot attiecībā uz Taric kodu 7303 00 10 20 un 7303 00 90 20 izveidi.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 11. augustā

Komisijas vārdā –

priekšsēdētājs

Jean-Claude JUNCKER

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/1370

(2016. gada 11. augusts),

ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ievešanas cenas noteikšanai

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (¹),

ņemot vērā Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari (²), un jo īpaši tās 136. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Īstenošanas regulā (ES) Nr. 543/2011, piemērojot Urugvajas kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumu, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XVI pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem.
- (2) Standarta importa vērtību aprēķina katru darbdienu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. panta 1. punktu, ņemot vērā mainīgos dienas datus. Tāpēc šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĀMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 11. augusts

Komisijas

*un tās priekšsēdētājs vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
Jerzy PLEWA*

(¹) OVL 347, 20.12.2013., 671. lpp.
(²) OVL 157, 15.6.2011., 1. lpp.

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ievešanas cenas noteikšanai

KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta importa vērtība (EUR/100 kg)
0702 00 00	MA	131,8
	ZZ	131,8
0707 00 05	TR	116,3
	ZZ	116,3
0709 93 10	TR	134,4
	ZZ	134,4
0805 50 10	AR	182,4
	CL	152,2
	MA	115,2
	TR	156,0
	UY	153,5
	ZA	150,3
	ZZ	151,6
	EG	223,0
	MA	178,5
0806 10 10	TR	158,2
	ZZ	186,6
	AR	145,1
0808 10 80	BR	102,1
	CL	123,4
	CN	90,3
	NZ	135,1
	PE	106,8
	US	167,6
	UY	92,2
	ZA	96,7
	ZZ	117,7
	AR	197,7
0808 30 90	CL	127,1
	TR	147,9
	ZA	133,0
	ZZ	151,4
	TR	135,1
0809 30 10, 0809 30 90	ZZ	135,1

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas 2012. gada 27. novembra Regulā (ES) Nr. 1106/2012, ar ko attiecībā uz valstu un teritoriju nomenklatūras atjaunināšanu īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 471/2009 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (OV L 328, 28.11.2012., 7. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "cita izceļums".

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/1371

(2016. gada 10. augusts),

ar kuru nosaka ekoloģiskos kritērijus ES ekomarķējuma piešķiršanai personālajiem datoriem, piezīmjdatoriem un planšetdatoriem

(izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 5010)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regulu (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu⁽¹⁾ un jo īpaši tās 6. panta 7. punktu un 8. panta 2. punktu,

apspriedusies ar Eiropas Savienības Ekomarķējuma komiteju,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010 ES ekomarķējumu var piešķirt ražojumiem, kam visā to aprites ciklā ir samazināta ietekme uz vidi.
- (2) Regulā (EK) Nr. 66/2010 paredzēts, ka konkrēti ES ekomarķējuma kritēriji jānosaka atbilstīgi ražojumu grupām.
- (3) Lai labāk atspoguļotu pašreizējo šīs ražojumu grupas tirgus stāvokli un inovācijas, tiek uzskatīts, ka ir lietderīgi mainīt ražojumu grupā ietilpstoto ražojumu klāstu un noteikt pārskatītus ekoloģiskos kritērijus.
- (4) Komisijas Lēmums 2011/330/ES⁽²⁾ un Komisijas Lēmums 2011/337/ES⁽³⁾ atsevišķi attiecās uz piezīmjdatoriem personālajiem datoriem. Lēmumā 2011/330/ES un Lēmumā 2011/337/ES noteiktos kritērijus ir lietderīgi apvienot, lai mazinātu administratīvo slogu kompetentajām iestādēm un pieteikuma iesniedzējiem. Turklat pārskatītie kritēriji atspogulo jomas paplašināšanos, ietverot jaunus ražojumus, piemēram, planšetdatorus un "viss vienā" portatīvos datorus, kā arī jaunas prasības attiecībā uz bīstamām vielām, kas pēc Lēmuma 2011/330/ES un Lēmuma 2011/337/ES pieņemšanas tika ieviestas ar Regulu (EK) Nr. 66/2010.
- (5) Kritēriju mērķis ir jo īpaši veicināt energoefektīvus, izturīgus, remontējamus un modernizējamus, viegli demontējamus ražojumus ar mazāku ietekmi uz vidi, no kuriem ir viegli atgūt resursus pārstrādei, beidzoties to ekspluatācijas mūžam, kuros ir ierobežota bīstamo vielu klātbūtne⁽⁴⁾ un kuri sekmē ilgtspējīgu attīstību visā to

⁽¹⁾ OV L 27, 30.1.2010., 1. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2011. gada 6. jūnija Lēmums 2011/330/ES par ekoloģisko kritēriju noteikšanu ES ekomarķējuma piešķiršanai piezīmjdatoriem (OV L 148, 7.6.2011., 5. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2011. gada 9. jūnija Lēmums 2011/337/ES par ekoloģisko kritēriju noteikšanu ES ekomarķējuma piešķiršanai personālajiem datoriem (OV L 151, 10.6.2011., 5. lpp.).

⁽⁴⁾ Vielas ar bīstamības klasifikāciju, kas noteikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EKK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.) ("CLP regula"), un kurās noteiktas saskaņā ar 59. panta 1. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas ķimikāļu aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EKK un Komisijas Direktīvu 91/155/EKK, Direktīvu 93/67/EKK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.) ("REACH regula").

aprites ciklā. Ražojumi ar šajā ziņā uzlabotiem rādītājiem būtu jāpopularizē, izmantojot ekomarkējumu. Tāpēc ir lietderīgi iedibināt ES ekomarkējuma kritērijus ražojumu grupai "personālie datori, piezīmjdatori un planšetdatori".

- (6) Kritēriji veicina arī ilgtspējīgas attīstības sociālo dimensiju, ieviešot tādas prasības attiecībā uz darba apstākļiem galīgās montāžas rūpniecībā, kuras pamatojas uz Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz starptautiskiem uzņēmumiem un sociālo politiku, ANO Globālo līgumu, ANO uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipiem un ESAO pamatnostādnēm daudznacionāliem uzņēmumiem.
- (7) Šiem pārskatītajiem kritērijiem un ar tiem saistītajām novērtēšanas un verifikācijas prasībām vajadzētu būt spēkā trīs gadus no šā lēmuma pieņemšanas dienas, nemot vērā šai ražojumu grupai raksturīgo inovācijas ciklu.
- (8) Tāpēc ar šo lēmumu būtu jāaizstāj Komisijas Lēmumi 2011/330/ES un 2011/337/ES.
- (9) Būtu jānosaka pārejas periods, lai ražotājiem, kuru ražojumiem atbilstīgi Lēmumas 2011/330/ES un 2011/337/ES noteiktajiem kritērijiem piešķirts personālo datoru un piezīmjdatoru ekomarkējums, dotu pietiekamu laiku ražojumu pielāgošanai pārskatītajiem kritērijiem un prasībām.
- (10) Šajā lēnumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 16. pantu,

IR PIENĀMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ražojumu grupā "personālie datori, piezīmjdatori un planšetdatori" ietilpst galddatori, integrētie galddatori, portatīvie "viss vienā" datori, piezīmjdatori, "divi vienā" piezīmjdatori, planšetdatori, vienkāršotie klientdatori, darbstacijas un mazserveri.
2. Šajā lēnumā par datoriem neuzskata spēļu konsoles un digitālos fotorāmjos.

2. pants

Šajā lēnumā piemēro šādas definīcijas, kā noteikts Komisijas Regulā (ES) Nr. 617/2013⁽¹⁾ un ASV un Savienības nolīgumā, kas minēts Eiropas Parlaments un Padomes Regulā (EK) Nr. 106/2008⁽²⁾ un kurš grozīts ar Energy Star v6.1⁽³⁾:

- 1) "dators" ir ierīce, kas veic logiskas operācijas un apstrādā datus, un kas parasti ietver centrālo procesoru (CPU) operāciju izpildei. Ja CPU nav, tad tam ir jāfunkcionē kā klienta vārtejai uz serveri, kas darbojas kā skaitļošanas procesors. Lai gan datori spēj izmantot ievadiņces, piemēram, tastatūru, peli vai skārienpaliktni, un izvadīt informāciju uz displejiem, šādu ierīču iekļaušana datora piegādes komplektācijā nav obligāta;

⁽¹⁾ Komisijas 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 617/2013, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK īsteno attiecībā uz ekodizaina prasībām datoriem un datoru serveriem (OVL 175, 27.6.2013., 13. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 15. janvāra Regula (EK) Nr. 106/2008 par Savienības biroja iekārtu energoefektivitātes markēšanas programmu (OVL 39, 13.2.2008., 1. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2015. gada 15. jūlija Lēmums (ES) 2015/1402, ar kuru tiek noteikta Eiropas Savienības nostāja attiecībā uz lēmumu par Nolīguma C pielikumā iekļauto datoru specifikāciju pārskatīšanu, ko pieņem pārvaldības struktūras, kuras izveidotas saskaņā ar Amerikas Savienoto Valstu valdības un Eiropas Savienības Nolīgumu par biroja iekārtu energoefektivitātes markēšanas programmu koordinēšanu (OVL 217, 18.8.2015., 9. lpp.).

2) "galddators" ir dators, kura galvenais bloks paredzēts pastāvīgai novietošanai noteiktā vietā un kurš nav paredzēts pārnēsāšanai, kā arī ir paredzēts izmantošanai ar ārēju displeju, tastatūru un peli. Galddatori ir paredzēti plašam mājas un biroja lietojumu klāstam.

"Integrētais galddators" ir tāds galddators, kurš apvienots vienā korpusā ar displeju, funkcionē kā vienots bloks un pie maiņstrāvas tīkla ir pievienots ar vienu kabeli. Ir divu veidu integrētie galddatori:

- a) sistēma, kurā displejs un dators ir fiziski apvienoti vienā blokā; vai
 - b) sistēma, kas veidota kā vienota sistēma, kurā displejs ir atsevišķs, bet ir savienots ar galveno mezglu ar līdzstrāvas barošanas kabeli, un kurā gan datoru, gan displeju darbina no viena barošanas avota;
- 3) "portatīvais" viss vienā "dators" ir skaitļošanas ierīce, kas konstruēta ierobežotai pārnēsājamībai un atbilst visiem šādiem kritērijiem:
- a) tam ir integrēts displejs ar diagonālo izmēru, kas vienāds ar vai lielāks par 17,4 collām;
 - b) piegādes konfigurācijā ražojuma fiziskajā korpusā nav integrētas tastatūras;
 - c) tam ir skārienekrāns, kas ir galvenā ievadītāja (iespējams pievienot arī tastatūru);
 - d) tam ir bezvadu tīkla savienojums (piemēram, WiFi, 3G, utt.);
 - e) tam ir iebūvēts akumulators, tomēr to galvenokārt paredzēts darbināt no maiņstrāvas tīkla;
- 4) "piezīmjulators" ir dators, kas īpaši paredzēts pārnēsāšanai un ilglaicīgai darbināšanai gan tad, kad tas tieši pieslēgts maiņstrāvas tīklam, gan bez šāda pieslēguma. Piezīmjatoriem ir integrēts displejs, nenοjemama mehāniska tastatūra (ar fiziskiem, kustīgiem taustiņiem) un rādītājierīce, un tie spēj darboties ar integrētu akumulatoru vai citu pārnēsājamu barošanas avotu. Piezīmjatori parasti ir paredzēti tādas funkcionalitātes nodrošināšanai, kas līdzvērtīga galddatoru funkcionalitātei, tostarp izmantojot programmatūru, kuras funkcionalitāte ir līdzvērtīga galddatoros izmantotās programmatūras funkcionalitātei.

Portatīvu datoru ar reversīvu, bet nenοjemamu skārienjutīgu ekrānu un integrētu fizisku tastatūru uzskata par piezīmjatoru.

- a) "Mobilais vienkāršotais klientdators" ir dators, kas atbilst vienkāršotā klientdatora definīcijai, bet ir īpaši paredzēts pārnēsāšanai un atbilst arī piezīmjadora definīcijai. Šajā lēmumā šādi ražojumi tiek uzskatīti par piezīmjatoriem;
 - b) "divi vienā piezīmjulators" ir tāds atverama tipa dators, kas atgādina piezīmjatoru, kuram ir fiziska tastatūra, bet nenοemams skārienjutīgs ekrāns, kas pēc noņemšanas var darboties kā neatkarīgs planšetdators. Ražojuma klaviatūra un ekrāns ir jāpiegādā kā integrēts mezglis. Šajā lēmumā "divi vienā" piezīmjatorus uzskata par piezīmjatoriem;
- 5) "planšetdators" (saukts arī par ievadvirsmas datoru) ir skaitļošanas ierīce, kas paredzēta pārnēsāšanai un atbilst visiem šādiem kritērijiem:
- a) tam ir integrēts displejs ar diagonālo izmēru, kas lielāks par 6,5 collām, bet mazāks par 17,4 collām;
 - b) piegādes konfigurācijā tam nav integrētas, fiziski piestiprinātas tastatūras;
 - c) tam ir skārienekrāns, kas ir galvenā ievadītāja (iespējams pievienot arī tastatūru);

- d) tam ir bezvadu tīkla savienojums (piemēram, Wi-Fi, 3G, utt.), kas ir galvenais savienojuma veids;
- e) tam ir un tas galvenokārt darbojas no iekšēja akumulatora (ar ligzdu pieslēgšanai maiņstrāvas tīklam, ko galvenokārt izmanto akumulatora uzlādēšanai, nevis ierīces darbināšanai);
- 6) "mazserveris" ir dators, kurā parasti izmanto galddatora komponentus galddatora izmēra korpusā, bet kuru galvenokārt paredzēts lietot kā datu glabāšanas resursdatoru citiem datoriem. Mazserveri ir paredzēti tādiem uzdevumiem kā tīkla infrastruktūras pakalpojumu nodrošināšana un datu un multivides failu mitināšana. Šo ražojumu primārais uzdevums nav informācijas apstrāde citām sistēmām vai tīmekļa serveru darbināšana. Mazserverim ir šādi parametri:
- tam ir pjedestāla tipa, torņa tipa vai cits tipveida galddatora korpusss tā, ka visi datu apstrādes, glabāšanas un tīkla saskarnes komponenti ir ievietoti vienā korpusā vai ražojumā;
 - tas paredzēts ekspluatācijai 24 stundas dienā un 7 dienas nedēļā ar minimālu neparedzēto zaudlaiku (aptuveni 65 stundas gadā);
 - tas spēj darboties vidē ar vairākiem lietotājiem, vienlaikus apkalpojot vairākus caur tīklu pieslēgtus klientdatorus; kā arī
- d) tā operētājsistēma, tostarp *Windows Home Server*, *Mac OS X Server*, *Linux*, *UNIX*, *Solaris*, ir paredzēta izmantošanai mājas serveros vai mazaudīgos serveros;
- 7) "vienkāršotais klientdators" ir dators ar neatkarīgu barošanu, kurš primārās funkcionalitātes nodrošināšanai izmanto savienojumu ar attālinātiem skaitļošanas resursiem. Tā galvenās skaitļošanas funkcijas nodrošina attālināti skaitļošanas resursi. Šīs specifikācijas aptvertie vienkāršotie klientdatori ir tikai tās ierīces, kam nav datorā integrēta rotācijas tipa datu nesēja un kas paredzētas izmantošanai pastāvīgā atrašanās vietā, nevis pārnēsāšanai.
- "integrētais vienkāršotais klientdators" ir vienkāršotais klientdators, kura skaitļošanas aparātūra un displejs ir pieslēgti maiņstrāvas tīklam ar vienu kabeli. Integrētie vienkāršotie klientdatori var būt vai nu sistēma, kurā displejs un dators ir fiziski apvienoti vienā blokā, vai arī sistēma, kas veidota kā vienota sistēma, kurā displejs ir atsevišķs, bet ir savienots ar galveno korpusu ar līdzstrāvas barošanas kabeli, un kurā gan datoru, gan displeju darbina no viena barošanas avota. Tā kā integrētie vienkāršotie klientdatori ir vienkāršoto klientdatoru apakšķategorija, tie parasti ir konstruēti tā, lai nodrošinātu funkcionalitāti, kas līdzvērtīga vienkāršoto klientdatoru sistēmu funkcionalitātei.
 - "ārkārtīgi vienkāršots klientdators" ir dators ar mazākiem vietējiem resursiem nekā standarta vienkāršotajam klientdatoram, kas neapstrādātus peles un tastatūras ievaddatus sūta uz attālinātu skaitļošanas resursu un saņem atpakaļ neapstrādātu video no attālināta skaitļošanas resursa. Ārkārtīgi vienkāršoti klientdatori nevar vienlaicīgi nodrošināt saskarni ar vairākām ierīcēm vienlaicīgi, kā arī nevar logu režīmā palaist attālinātas lietojumprogrammas, jo tajos nav lietotājpieejamas klienta operētājsistēmas (t. i., tās darbojas līmenī, kas atrodas zem programmaparatūras un tādējādi lietotājam nav pieejamas);
- 8) "darbstacija" ir jaudīgs, vienam lietotājam paredzēts dators, ko parasti izmanto grafikas lietojumprogrammām, datorzētajai projektēšanai (CAD), programmatūras izstrādei, finanšu un zinātniskiem lietojumiem, kā arī citiem uzdevumiem, kuru izpildei vajadzīga augsta skaitļošanas jauda. Šīs specifikācijas aptvertās darbstacijas tirgo kā darbstacijas; to vidējais starpatteiču laiks (MTBF) ir vismaz 15 000 stundu (pamatoties vai nu uz Bellcore TR-NWT-000332 (6. izdevums, 12/97), vai uz praktiskā ekspluatācijā apkopotiem datiem) un tās atbalsta kļūdu labojošo kodu (ECC) un/vai buferatmiņu. Turklāt darbstacija atbilst trim vai vairākiem šādiem kritērijiem:
- tā nodrošina papildu jaudas padevi augstas veikspējas grafikas karšu darbināšanai (piemēram, PCI-E 6 kontaktapu 12 voltu papildu barošanas izvads);
 - papildus grafikas kartes(-u) slotam(-iem) un/vai PCI-X atbalstam uz mātesplates ir par x4 PCI-E labākas seriālās pieslēgvietas;
 - tā nenodrošina vienveida atmiņas piekļuves (UMA) grafiku;
 - tai ir vismaz pieci PCI, PCI-E vai PCI-X sloti;

- e) tā spēj nodrošināt vairāku procesoru izmantošanu (2 vai vairāki procesori), atbalstot fiziski atsevišķus procesorus/ligzdas, t. i., šo prasību nevar izpildīt ar atbalstu vienam daudzkodolu procesoram; un/vai
- f) tai piešķirtas vismaz divu neatkarīgu programmatūras izstrādātāju (NPI) ražojuma sertifikācijas;
- 9) piemēro šādu papildu definīciju, lai definētu apakšprodukta definīcijā “piezīmjdators” un “divi vienā” piezīmjdators”: “mazais piezīmjdators” ir tāds piezīmjdators, kas ir plānāks par 21 mm un sver mazāk nekā 1,8 kg. “Divi vienā” piezīmjdatori (sk. atsevišķo definīciju 2. panta 4. punkta b) apakšpunktā) mazā piezīmjdatora izpildījumā ir plānāki par 23 mm. Mazajos piezīmjdatoros ir iebūvēti mazjaudas procesori un pusvadītāju atmiņas ierīces. Optiskie diskdzīpi parasti nav iebūvēti. Mazie piezīmjdatori nodrošina ilgāku akumulatora darbības laiku nekā piezīmjdatori, parasti vairāk nekā 8 stundas.

3. pants

Kritēriji Regulā (EK) Nr. 66/2010 paredzētā ES ekomarkējuma piešķiršanai ražojumam, kas ietilpst šā lēmuma 1. pantā noteiktajā ražojumu grupā “personālie datori, piezīmjdatori un planšetdatori”, kā arī ar tiem saistītās novērtēšanas un verifikācijas prasības ir noteiktas šā lēmuma pielikumā.

4. pants

Pielikumā noteiktie kritēriji un ar tiem saistītās novērtēšanas un verifikācijas prasības ir spēkā trīs gadus no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

5. pants

Administratīvos nolūkos ražojumu grupai “personālie datori, piezīmjdatori un planšetdatori” piešķir kodu “050”.

6. pants

Lēmumus 2011/330/ES un 2011/337/ES atceļ.

7. pants

1. Šo lēmumu piemēro divus mēnešus pēc tā pieņemšanas dienas. Tomēr pieteikumus ES ekomarkējuma saņemšanai ražojumiem, kas ietilpst ražojumu grupā “personālie datori, piezīmjdatori un planšetdatori”, kuri iesniegti divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma pieņemšanas dienas, drīkst sagatavot atbilstoši Lēmuma 2011/330/ES vai Lēmuma 2011/337/ES kritērijiem, vai šajā lēmumā noteiktajiem kritērijiem. Pieteikumi būtu izvērtējami atbilstoši tiem kritērijiem, saskaņā ar kuriem tie ir sagatavoti.

2. Ekomarkējumu, kas piešķirts atbilstoši Lēmumā 2011/330/ES vai Lēmumā 2011/337/ES noteiktajiem kritērijiem, atļauts izmantot 12 mēnešus pēc šā lēmuma pieņemšanas dienas.

8. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2016. gada 10. augustā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Karmenu VELLA

PIELIKUMS**ES EKOMARķĒJUMA KRITĒRIJI UN NOVĒRTĒŠANAS UN VERIFIKĀCIJAS PRASĪBAS**

Kritēriji ES ekomarķējuma piešķiršanai personālajiem datoriem, piezīmjdatoriem un planšetdatoriem

1. Energijas patēriņš

- a) Datora kopējais energijas patēriņš
- b) Barošanas pārvaldība
- c) Grafikas aparatūras veiktspēja
- d) Iekšējie barošanas avoti
- e) Uzlabotas veiktspējas displeji

2. Bīstamas vielas un maisījumi ražojumā, montāžas mezglos un sastāvdaļas

- a) Ierobežojumi attiecībā uz īpaši bīstamām vielām jeb ļoti lielas bažas izraisošām vielām (SVHC)
- b) Ierobežojumi attiecībā uz konkrētu bīstamo vielu klātbūtni
- c) Ierobežojumi, pamatojoties uz CLP apdraudējuma klasifikācijām

3. Darbmūža paildzināšana

- a) Portatīvo datoru ilgizturības testēšana
- b) Akumulatoru kvalitāte un darbmūžs
- c) Datu glabāšanas ierīču uzticamība un aizsardzība
- d) Modernizācijas iespējas un remontējamība

4. Konstrukcija, materiālu izvēle un apsaimniekošana darbmūža beigās

- a) Materiālu izvēle un to pārstrādājamība
- b) Demontāžai un pārstrādei pielāgota konstrukcija

5. Korporatīvā sociālā atbildība

- a) "Konfliktbrīvo" izrakteņu sagāde
- b) Darba apstākļi un cilvēktiesības ražošanas laikā

6. Lietotājiem sniedzamā informācija

- a) Lietošanas norādījumi
- b) Informācija ES ekomarķējumā

Novērtēšana un verifikācija. Konkrētas novērtēšanas un verifikācijas prasības norādītas katram kritērijam atsevišķi.

Gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz deklarācijas, dokumentācija, analīžu rezultāti, testēšanas protokoli vai citi pierādījumi par atbilstību kritērijiem, tos atkarībā no situācijas var sagatavot pieteikuma iesniedzējs un/vai tā piegādātājs(-i), un/vai piegādātāja(-u) piegādātājs(-i), un/vai trešo pušu sertifikācijas un testēšanas iestādes.

Ja iespējams, verifikāciju vajadzētu veikt atbilstības novērtēšanas iestādēm, kuras ir akreditējusi valsts akreditācijas iestāde saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 765/2008⁽¹⁾, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības. Kompetentās iestādes pirmām kārtām atzīst:

- testēšanas protokolus, ko izdevušas atbilstības novērtēšanas iestādes, kas ir akreditētas atbilstoši attiecīgajam testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju saskaņotajam standartam,
- verifikācijas, ko veikušas atbilstības novērtēšanas iestādes, kas akreditētas atbilstoši attiecīgajam ražojumus, procesus un pakalpojumus sertificejošo iestāžu saskaņotajam standartam,
- verifikācijas, ko veikušas atbilstības novērtēšanas iestādes, kas akreditētas atbilstoši attiecīgajam inspicēšanas iestāžu saskaņotajam standartam.

Attiecīgos gadījumos drīkst izmantot citas testēšanas metodes, nevis tās, kuras ir norādītas attiecībā uz katru kritēriju, ja tās ir aprakstītas rokasgrāmatā par ekomarķējuma kritēriju piemērošanu un ja kompetentā iestāde, kas novērtē pieteikumu, atzīst šādas metodes par līdzvērtīgām.

Attiecīgos gadījumos kompetentās iestādes drīkst pieprasīt iesniegt apliecinošus dokumentus un drīkst veikt neatkarīgu verifikāciju vai apmeklējumus uz vietas.

Par to piegādātāju un ražošanas vietu izmaiņām, kas attiecas uz ražojumiem, kuriem ir piešķirts ekomarķējums, paziņo kompetentajām iestādēm, sniedzot apliecinošu informāciju, kas ļauj verificēt, ka atbilstība kritērijiem joprojām tiek ievērota.

1. kritērijs. Enerģijas patēriņš

1.a) Datora kopējais enerģijas patēriņš

Datora kopējais enerģijas patēriņš atbilst energoefektivitātes prasībām, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 106/2008, kura grozīta ar *Energy Star v6.1*.

Drīkst piemērot korekcijas atkarībā no komplektācijas, kā noteikts saskaņā ar nolīgumu, kurš grozīts ar *Energy Star v6.1*, izņemot:

- diskrētos grafikas procesorus (GPU): sk. apakškritēriju 1.c),
- iekšējos barošanas avotus: sk. apakškritēriju 1.d).

Īpašu papildu prasību piemēro uzlabotas veiktspējas integrētiem displejiem, sk. apakškritēriju 1.e).

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz testēšanas protokolu par datora modeļa testu, kas veikts saskaņā ar *Energy Star v6.1* testa metodēm datoriem. Pieņem ASV reģistrētus *Energy Star v6.1* testēšanas datus, ja testēšana ir veikta saskaņā ar Eiropas ieejas jaudas prasībām.

1.b) Barošanas pārvaldība

Barošanas pārvaldības funkcijas nodrošina kā noklusējuma uzstādījumu. Vienmēr, kad lietotājs vai programmatūra mēģina izslēgt noklusējuma barošanas pārvaldības funkcijas, lietotājam tiek parādīts brīdinājuma paziņojums, ka enerģijas taupīšanas funkcija tiks atspējota, un tiek dota iespēja turpināt izmantot noklusējuma funkciju.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz aprakstu par barošanas pārvaldības iestatījumiem, kas norādīti modeļa lietošanas rokasgrāmatā, pievienojot ekrānuuzņēmumus ar brīdinājuma paziņojumu piemēriem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regula (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OVL 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

1.c) *Grafikas aparatūras veikspēja*

Galddatoru, integrēto galddatoru un piezīmjdatoru diskrētajām grafikas kartēm ($dGfx$) piemēro 1. tabulā norādītās funkciju papildinātāja $TEC_{graphics}$ pielaides, nevis pielaides *Energy Star v6.1* atbilstības kritērijos. $dGfx$ ir barošanas pārvaldības sistēma, kas ilgas dīkstāves laikā izsledz grafikas procesoru (GPU).

1. tabula

Galddatoru, integrēto galddatoru un piezīmjdatoru diskrēto grafikas karšu ($dGfx$) funkciju papildinātāja pielaides

$dGfx$ kategorija (gigabaiti/sekundē) ⁽¹⁾	TEC pielaide (kWh/gadā)	
	Galddatori un integrētie galddatorji	Piezīmjdatori
G1 ($FB_BW \leq 16$)	30	9
G2 ($16 < FB_BW \leq 32$)	37	12
G3 ($32 < FB_BW \leq 64$)	47	20
G4 ($64 < FB_BW \leq 96$)	62	25
G5 ($96 < FB_BW \leq 128$)	76	38
G6 ($FB_BW > 128$ ar bitu skaitu < 192 bit)	76	38
G7 ($FB_BW > 128$ ar bitu skaitu ≥ 192 bit)	90	48

⁽¹⁾ Kategorijas ir noteiktas atbilstoši kadru bufera joslas platumam gigabaitos sekundē (GB/s).

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs deklarē atbilstību *Energy Star v 6.1*, pamatojoties uz stingrākām pielaidēm, un iesniedz apliecinošu E_{TEC_MAX} testēšanas protokolu par modeļa veikspējas datiem.

1.d) *Iekšējie barošanas avoti*

Galddatoru un integrēto galddatoru iekšējie barošanas avoti atbilst *Energy Star v6.1* TEC_{PSU} pielaižu prasībām, un to minimālā efektivitāte atkarībā no nominālās izejas strāvas līmeņa ir 0,84 pie 10 %, 0,87 pie 20 %, 0,90 pie 50 % un 0,87 pie 100 %.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs deklarē modeļa iekšējā barošanas avota atbilstību un iesniedz apliecinošu *Energy Star v6.1* E_{TEC_MAX} aprēķinu un vai nu testēšanas protokolu par modeļa veikspējas datiem, vai arī neatkarīgas barošanas avotu veikspējas sertifikātus.

1.e) *Uzlabotas veikspējas displeji*

Integrētie galddatori un piezīmjdatori, kuriem ir uzlabotas veikspējas displeji, kā noteikts *Energy Star v6.1*, un kuri tādējādi ir tiesīgi saņemt $TEC_{INT_DISPLAY}$ pielaidi, automātiski pielāgo attēla spilgtumu atkarībā no apkārtējā apgaismojuma apstākļiem. Šī automātiskā spilgtuma vadības (ABC) funkcija ir instalēta kā noklusējuma iestatījums, un lietotājam ir iespējams to regulēt un kalibrēt. ABC noklusējuma iestatījumu validē saskaņā ar šādu testa procedūru:

$$\text{Tests (i)} \left(\frac{P_{50} - P_{10}}{P_{10}} \right) \geq 5 \%$$

$$\text{Tests (ii)} \left(\frac{P_{100} - P_{50}}{P_{50}} \right) \geq 5 \%$$

$$\text{Tests (iii)} P_{300} \geq P_{100}$$

Kur P_n ir jaudas patēriņš ieslēgtā režīmā ar instalētu ABC pie n lux ar tiešas gaismas avotu.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz datora modeļa testēšanas protokolu, kas pierāda atbilstību norādītajai testa procedūrai.

2. kritērijs. Bīstamas vielas un maisījumi ražojumā, montāžas mezglos un sastāvdaļas

Tādu vielu klātbūtni ražojumā vai noteiktos montāžas mezglos un sastāvdaļas, kuras identificētas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH regula) 59. panta 1. punktu vai tādu vielu un maisījumu klātbūtni ražojumā vai noteiktos montāžas mezglos un sastāvdaļas, kuras atbilst kritērijiem to klasificēšanai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 (CLP regula) 2. tabulā norādītajiem apdraudējumiem, ierobežo saskaņā ar apakškritēriju 2.a), b) un c). Šā kritērija vajadzībām īpaši bīstamu vielu (SVHC) kandidātsaraksts un CLP apdraudējuma klasifikācijas ir sagrupētas 2. tabulā atkarībā no to bīstamības īpašībām.

2. tabula

SVHC kandidātsaraksta un CLP apdraudējumu grupējums

1. apdraudējumu grupa

Apdraudējumi, kas norāda vielas vai maisījuma piederību 1. grupai

- vielas, kas iekļautas īpaši bīstamu vielu (SVHC) kandidātsarakstā
 - kancerogēnas, mutagēnas un/vai toksiskas reproduktīvajai sistēmai (CMR), 1.A vai 1.B kategorijas CMR: H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df
-

2. apdraudējumu grupa

Apdraudējumi, kas norāda vielas vai maisījuma piederību 2. grupai

- 2 kategorijas CMR: H341, H351, H361f, H361d, H361fd, H362
 - 1. kategorijas toksicitāte ūdenī: H400, H410
 - 1. un 2. kategorijas akūtā toksicitāte: H300, H310, H330
 - 1. kategorijas toksicitāte ieelpojot: H304
 - 1. kategorijas toksiska ietekme uz mērķorgānu (STOT): H370, H372
-

3. apdraudējumu grupa

Apdraudējumi, kas norāda vielas vai maisījuma piederību 3. grupai

- 2., 3. un 4. kategorijas toksicitāte ūdenī: H411, H412, H413
 - 3. kategorijas akūtā toksicitāte: H301, H311, H331, EUH070
 - 2 kategorijas STOT: H371, H373
-

2.a) Ierobežojumi attiecībā uz īpaši bīstamām vielām (SVHC)

Tādu SVHC kandidātsarakstā iekļautu vietu koncentrācija, kuras identificētas saskaņā ar REACH regulas 59. panta 1. punktā aprakstīto procedūru, ražojumā nepārsniedz 0,10 % (pēc masas). Tāds pats ierobežojums attiecas uz tiem 3. tabulā uzskaitītajiem montāžas mezgliem un sastāvdaļām, kas ietilpst ražojuma sastāvā.

SVHC kandidātsaraksta vielām, kuras atrodas ražojumā vai uzskaitītajos montāžas mezglos, vai sastāvdaļas lielākā koncentrācijā nekā 0,10 % (pēc masas), nepiešķir nekādas atkāpes no šīs prasības.

3. tabula

Montāžas mezgli un sastāvdaļas, uz kurām attiecas 2.a) kritērijs

- Mātesplate ar mikroshēmām (tostarp CPU, RAM, grafikas mikroshēmas)
- Datu glabāšanas ierīces (HDD un SSD)
- Optiskais diskdzinīs (CD un DVD)
- Displeja bloks (tostarp izgaismojums)
- Šasija un stiprinājumi
- Korpusi un ietvari
- Ārēja tastatūra, pele un/vai sensorpanelis
- Iekšējie un ārējie barošanas bloki
- Ārējie maiņstrāvas un līdzstrāvas barošanas kabeļi
- Akumulatoru bloki

Pazīnojot šo prasību uzskaitīto montāžas mezglu un sastāvdaļu piegādātājiem, pieteikuma iesniedzēji drīkst veikt REACH kandidātsaraksta iepriekšēju caurskatīšanu, izmantojot IEC 62474 deklarējamo vielu sarakstu⁽¹⁾. Šāda caurskatīšana pamatojas uz vielu potenciālas klātbūtnes ražojumā identifikāciju.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs sastāda deklarācijas par to, ka 3. tabulā norādītie ražojumi, montāžas mezgli un sastāvdaļas nesatur vielas SVHC norādītajā vai lielākā koncentrācijā. Deklarācijā norāda atsauci uz ECHA⁽²⁾ publicētā kandidātsaraksta jaunāko versiju. Ja deklarācijas pamatojas uz kandidātsaraksta iepriekšēju caurskatīšanu, izmantojot IEC 62474, pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī caurskatīto sarakstu, kas nodots montāžas mezglu un sastāvdaļu piegādātājiem. Izmantotā IEC 62474 deklarējamo vielu saraksta versijā ir ietverta kandidātsaraksta jaunākā versija.

2.b) Ierobežojumi attiecībā uz konkrētu bīstamu vielu klātbūtni

4. tabulā norādītie montāžas mezgli un sastāvdaļas nesatur norādītās bīstamās vielas, kuru koncentrācija atbilst norādītajām robežvērtībām vai tās pārsniedz.

⁽¹⁾ Starptautiskā elektrotehnikas komisija (IEC), IEC 62474: Material declaration for products of and for theelectrotechnical industry, <http://std.iec.ch/iec62474>

⁽²⁾ ECHA, Candidate List of substances of very high concern for Authorisation, <http://www.echa.europa.eu/candidate-list-table>

4. tabula

Vielu klātbūtnes ierobežojumi, kas attiecas uz montāžas mezgliem un sastāvdalām

Vielu grupa	Ierobežojuma joma	Robežkoncentrācijas (attiecīgajā gadījumā)	Novērtēšana un verifikācija
i) Metāla lodējamās vietas	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES (1) izņēmums 7.b attiecībā uz svina ložu izmantošanu <i>mazserveros</i> nav atļauts	0,1 masas %	Deklarācija jāsniedz ražotājam vai galīgajam samontētājam, pamatojot to ar derīgu testa protokolu. Testa metode: IEC 62321-5
	Direktīvas 2011/65/ES izņēmums 8.b attiecībā uz <i>kadmija</i> izmantošanu <i>elektriskajos kontaktos</i> nav atļauts	0,01 masas %	
ii) Polimēra stabilizatori, krāsvielas un piesārņotāji	Šādi alvorganiskie stabilizatoru savienojumi, kas klasificēti 1. un 2. apdraudējumu grupā, nav izmantoti ārējos maiņstrāvas un ūdzstrāvas <i>barošanas kabeļos</i> un <i>akumulatoru blokos</i> : — dibutilalvas oksīds, — dibutilalvas diacetāts, — dibutilalvas dilaurāts, — dibutilalvas maleāts, — dioktilalvas oksīds, — dioktilalvas dilaurāts	neattiecas	Deklarācija jāiesniedz montāžas mezglā piegādātājam
	Plastmasas korpusi un ietvari nesatur šādas krāsvielas: — azokrāsvielas, kuras var sadalīties kancerogēnos arilamīnos, kas uzskaitīti REACH regulas 8. papildinājumā, un/vai — krāsvielu savienojumi, kas iekļauti IEC 62474 deklarējamo vielu sarakstā	neattiecas	Deklarācija jāiesniedz montāžas mezglā piegādātājam
	Policikliskie aromātiskie oglūdeņraži (PAO), kas klasificēti 1. un 2. apdraudējumu grupā, koncentrācijā, kas ir vienāda vai lielāka par atsevišķo un kopējo daudzumu koncentrācijas robežvērtībām, neatrodas nekādās šādu ražojumu ārējās plastmasas vai sintētiskā kaučuka virsmās: — piezīmjdatori un planšetdatori, — perifērās tastatūras, — peles, — planšetdatora pildspalvas un/vai sensor-paneļi, — ārējie barošanas kabeļi.	Atsevišķas robežkoncentrācijas PAO, kas ierobežoti saskaņā ar REACH, ir 1 mg/kg 18 uzskaitīto PAO kopējā summārā koncentrācija nepārsniedz 10 mg/kg	Testa protokols, kas pieteikušās iesniedzējam jāiesniedz par noteikto ražojuma daļu attiecīgajām daļām. Testa metode: AfPS GS 2014:01 PAK

Vielu grupa	Ierobežojuma joma	Robežkoncentrācijas (attiecīgajā gadījumā)	Novērtēšana un verifikācija
	<p>Verificē šādu PAO klātbūtni un koncentrāciju:</p> <p>Ar REACH regulu ierobežotie PAO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — benz[a]pirēns, — benz[e]pirēns, — benz[a]antracēns, — hrizēns, — benz[b]fluorantēns, — benz[j]fluorantēns, — benz[k]fluorantēns, — dibenz[a,h]antracēns <p>Papildu PAO, uz kuriem attiecas ierobežojumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — acenaftēns — acenaftilēns — antracēns — benz[ghi]perilēns — fluorantēns — fluorēns — indeno(1,2,3-cd)pirēns — naftalīns — fenantrēns — pirēns 		
iii) Biocīdi	Antibakteriālas iedarbības biocīdus neiestādā tastatūru un perifēro iekārtu plastmasas vai gumijas daļas.	neattiecas	Deklarācija jāiesniedz montāžas mezglā piegādātājam.
iv) Dzīvsudraba saturs gaismasizstrotājos	Direktīvas 2011/65/ES 3. izpēmums attiecībā uz dzīvsudraba izmantošanu aukstā kātoda luminiscences lampās (CCFL) un ārējā elektroda luminiscences lampās (EEFL) nav atļauts.	neattiecas	Deklarācija jāiesniedz montāžas mezglā piegādātājam.
v) Stikla dzidrinātāji	LCD displeju bloku stikla, ekrānu pārkājuma stikla un sensorpaneļu virsmu stikla ražošanā neizmanto arsēnu un tā savienojumus.	0,0050 masas %	Deklarācija jāsniedz ekrāna stikla piegādātājam(-iem), pievienojot analītiskās testēšanas protokolu.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīva 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (pārstrādāta versija) (OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.).

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstības deklarācijas un testēšanas protokolus saskaņā ar 4. tabulā noteiktajām prasībām. Testēšanas protokoli, ja tādi vajadzīgi, ir spēkā pieteikuma iesniegšanas laikā un attiecībā uz attiecīgo ražošanas modeli un visiem saistītajiem piegādātājiem. Ja montāžas mezgli vai sastāvdalas ar tādām pašām tehniskajām specifikācijām piegādā vairāki piegādātāji, testus, ja tādi nepieciešami, veic katra piegādātāja daļām.

2.c) Ierobežojumi, pamatojoties uz CLP apdraudējuma klasifikācijām

Antipirēni, plastifikatori, tērauda piedevas un pārklājumi, katoda materiāli, šķīdinātāji un sāli, kas atbilst CLP apdraudējumu kritērijiem 2. tabulā norādītajai klasifikācijai, nav izmantoti 5. tabulā minētajos montāžas mezglos un sastāvdaļas koncentrācijā, kas ir 0,10 % (pēc masas) vai lielāka.

5. tabula**Montāžas mezgli un sastāvdaļas, uz kurām attiecas 2.c) kritērijs**

Detaļas, kas satur antipirēnus

- Galvenās iespiedshēmu plates (PCB)
- Centrālie procesori (CPU)
- Savienotāji un ligzdas
- Datu glabāšanas ierīces (HDD un SSD)
- Plastmasas korpusi un ietvari
- Iekšējie un ārējie barošanas bloki
- Ārējie maiņstrāvas un līdzstrāvas barošanas kabeļi

Detaļas, kas satur plastifikatorus

- Iekšējie kabeļi un vadi
- Ārējie maiņstrāvas un līdzstrāvas barošanas kabeļi
- Ārējie barošanas avoti
- Plastmasas korpusi un ietvari

Detaļas ar nerūsējošā tērauda sakausējumiem un/vai niķeļa pārklājumu

- Šasijas, korpusi, bultskrūves, uzgriežņi, skrūves un kronšteini

Akumulatoru bloki

- Akumulatoru elementi

i) Atkāpes attiecībā uz bīstamu antipirēnu un plastifikatoru izmantošanu

Tādu antipirēnu vai plastifikatoru, kas atbilst CLP apdraudējumu kritērijiem 2. tabulā norādītajai klasifikācijai, lietošanai piemēro atbrīvojumu no 2.c) kritērija prasībām, ja tie atbilst nosacījumiem, kas norādīti 6. tabulā. Ārējie maiņstrāvas un līdzstrāvas barošanas kabeļi ar antipirēnām īpašībām atbilst arī nosacījumiem 6. tabulas ii) punkta b) apakšpunktā.

6. tabula

Atkāpjū nosacījumi, ko piemēro antipirēnu vai plastifikatoru lietošanai

Vielas un maiņ-jumi	Montāžas mezgls vai sastāvdaļa	Atkāpes joma	Novērtēšana un verifikācija
Antipirēni	i) Galvenās iespiedshēmu plates	<p>Antipirēnu izmantošanai mātesplates laminātos piemēro atkāpi saskaņā ar vienu no šiem nosacījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) antipirēns ir klasificēts 3. apdraudējumu grupā. Ja ir norāde saskaņā ar IEC 61249-2-21 (¹), iespiedshēmas plates aizdegšanās testā, ar ko imitē nepareizu EEIA likvidēšanu, kancerogēnisku poliklisko aromātisko oglīdeņražu (PAO) emisijas ir $\leq 0,1 \text{ mg TEQ/g}$; b) antipirēns ir iestrādāts polimērsveķos, un iespiedshēmas plates aizdegšanās testos, ar kuriem imitē nepareizu EEIA likvidēšanu, polibromidbenzo-p-dioksīna un polibromidbenzofurāna (PBDD/DF) emisijas ir $\leq 0,4 \text{ ng TEQ/g}$ un kancerogēnisku PAO emisijas ir $\leq 0,1 \text{ mg TEQ/g}$. 	<p>Deklarācija jāiesniedz montāžas mezgla piegādātājam, pievienojot dokumentus bīstamības klasifikācijas verificēšanai un, ja nepieciešams, trešās personas testēšanas protokols par plates materiāla, sastāvdaļu un antipirēna kombināciju.</p> <p><i>Testa metode:</i> ISO 5660 oksidējošos pirolīzes apstākļos (IEC 60695-7-1 degšanas tips 1b ar siltuma plūsmu 50 kW/m^2).</p> <p>Kvantitātes noteikšana saskaņā ar EN 1948 (PBDD/DF) un/vai ISO 11338 (PAO).</p>
	ii) Ārējie maiņstrāvas un līdzstrāvas barošanas kabeļi	<p>Antipirēnu un to sinergīstu izmantošanai piemēro atkāpi saskaņā ar vienu no šiem nosacījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) antipirēns un tā sinergīsts ir klasificēts 3. apdraudējumu grupā. Ja ir norāde saskaņā ar IEC 62821 (²), barošanas kabeļa aizdegšanās testā halogēnskabes gāzu emisijas ir mazākas nekā $5,0 \text{ mg/g}$. b) barošanas kabeļa aizdegšanās testos, ar kuriem imitē nepareizu EEIA likvidēšanu, polihlordibenzo-p-dioksīna un polihlordibenzofurāna (PCDD/DF) emisijas ir $\leq 0,3 \text{ ng TEQ/g}$. <p>Uz barošanas kabeļiem, kas izolēti ar materiāliem ar antipirēnām īpašībām, attiecas ii) daļas (b) aizdegšanās testēšanas prasība.</p>	<p>Deklarācija jāiesniedz montāžas mezgla piegādātājam, pievienojot dokumentus bīstamības klasifikācijas verificēšanai un, ja nepieciešams, trešās puses testēšanas protokols par barošanas kabeli.</p> <p><i>Testa metode:</i> IEC 60754-1 vai ISO 19700 nepietiekamas ventilācijas apstākļos (IEC 60695-7-1 degšanas tips 3a ar siltuma plūsmu 50 kW/m^2).</p> <p>PCDD/DF kvantitāti nosaka saskaņā ar standartu EN 1948.</p>
	iii) Ārējie plastmasas korpusi un ietvari	2. un 3. apdraudējumu grupā klasificētiem antipirēniem un to sinergīsiem piemēro atkāpi izmantošanai.	Deklarācija jāiesniedz montāžas mezgla piegādātājam, pievienojot dokumentus apdraudējuma klasifikācijas verificēšanai.

Vielas un maišījumi	Montāžas mezgls vai sastāvdaļa	Atkāpes joma	Novērtēšana un verifikācija
	iv) Dažadi montāžas mezgli un daļas: — CPU mezgls, — datu glabāšanas ierīces, — iekšējie savienojumi un ligzdas, — barošanas bloki.	3. apdraudējumu grupā klasificētiem antipirēniem piemēro atkāpi izmantošanai.	Deklarācija jāiesniedz montāžas mezgla piegādātājam, pievienojot dokumentus apdraudējuma klasifikācijas verificēšanai.
Plastifikatori	i) Ārēji barošanas kabeļi un barošanas avoti, ārējie korpusi un iekšējie kabeļi	3. apdraudējumu grupā klasificētiem plastifikatoriem piemēro atkāpi izmantošanai.	Deklarācija jāiesniedz montāžas mezgla piegādātājam, pievienojot dokumentus apdraudējuma klasifikācijas verificēšanai.

(¹) Saskaņā ar IEC 61249-2-21 var norādīt, ka iespiedshēmu plašu materiāls nesatur halogēnus.

(²) Saskaņā ar IEC 62821 var norādīt, ka kabeļi nesatur halogēnus un izdala maz dūmu.

ii) Atkāpes attiecībā uz piedevu, pārklājumu, katoda materiālu, šķidinātāju un sāļu izmantošanu

Tādām metāla piedevām un pārklājumiem, akumulatoru katoda materiāliem, akumulatoru šķidinātājiem un sāļiem, kuri atbilst CLP apdraudējumu kritērijiem 2. tabulā norādītajai klasifikācijai, nepiemēro 2.c) kritērija prasības, ja tie atbilst nosacījumiem, kas norādīti 7. tabulā.

7. tabula

Sastāvdaļas un montāžas mezgli, kam īpaši piemēro atkāpes

Vielas un maišījumi	Montāžas mezgls vai sastāvdaļa	Atkāpes joma	Novērtēšana un verifikācija
Metālu piedevas un pārklājumi	i) Metālu sastāvdaļas	Nerūsējošā tērauda sakausējumi un skrāpējumizturīgi pārklājumi, kas satur niķeļa metālu un klasificēti ar H351, H372 un H412. Atkāpes nosacījums: Metāliska niķeļa izdalīšanās ātrums no skrāpējumizturīgiem pārklājumiem uz korpusa daļām, kur tas var nonākt tiesā un ilgstošā saskarē ar ādu, nepārsniedz $0,5 \text{ } \mu\text{g}/\text{cm}^2$ nedēļā.	Attiecīgo daļu identifikācija pēc masas un atrašanās vietas ražojumā. Ja ārējo korpusu daļas nonāk tiesā un ilgstošā saskarē ar ādu, iesniedz testēšanas protokolu. Testa metode: EN 1811
Akumulatoru elementu katoda materiāli	ii) litija jonu un polimēru akumulatori	Elementu katodu materiāli, kas klasificēti 2. un 3. apdraudējumu grupā. Pie tiem pieder: — litija kobalta oksīds, — litija mangāna dioksīds, — litija dzelzs fosfāts, — litija kobalta niķeļa mangāna oksīds	Deklarācija jāiesniedz akumulatora vai elementa piegādātājam, pievienojot dokumentus bīstamības klasifikācijas verificēšanai.

Vielas un maišījumi	Montāžas mezgls vai sastāvdaļa	Atkāpes joma	Novērtēšana un verifikācija
Akumulatoru elektrolīta šķidinātāji un sāļi		<p>Elektrolīta šķidinātāji un sāļi, kas klasificēti 2. un 3. apdraudējumu grupā. Pie tiem pieder:</p> <ul style="list-style-type: none"> — propilēnkarbonāts, — etilēnkarbonāts, — dietilkarbonāts, — dimetilkarbonāts, — etilmētilkarbonāts, — litija heksafluorfosfāts. 	

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību 2.c) kritērijam. Deklarācijai pievieno informāciju par tiem antipirēniem, plastifikatoriem, tērauda piedevām un pārkājumiem, katoda materiāliem, šķidinātājiem un sāļiem, ko izmanto 5. tabulā uzskaitītajos montāžas mezglos un sastāvdaļas, kā arī deklarācijas par to, vai tie ir vai nav klasificēti ka bīstamas vielas.

Deklarācijām par katras vielas vai maišījuma apdraudējuma klasifikāciju vai neklasifikāciju pievieno šādu apliecinotu informāciju:

- CAS, EK vai saraksta numurs (ja pieejams maišījumiem),
- fizikālā forma un agregātstāvoklis, kādā viela izmantota,
- saskaņotās CLP apdraudējumu klasifikācijas vielām,
- pašklasifikācijas ieraksti ECHA REACH reģistrēto vielu datubāzē (⁽¹⁾) (ja nav pieejama saskaņotā klasifikācija);
- maišījumu klasifikācijas atbilstoši CLP regulā noteiktajiem kritērijiem.

Vērtējot pašklasifikācijas ierakstus REACH reģistrēto vielu datubāzē, prioritāti piešķir kopīgi iesniegtiem pašklasifikācijas ierakstiem.

Ja klasifikācija tiek reģistrēta ar ierakstu "trūkst datu" vai "neskaidrs" saskaņā ar REACH reģistrēto vielu datubāzi, vai gadījumos, kad viela vēl nav reģistrēta REACH sistēmā, nodrošina tādus REACH VII pielikuma prasībām atbilstošus toksikoloģiskos datus, kas ir pietiekami, lai ļautu veikt precīzas pašklasifikācijas saskaņā ar CLP regulas I pielikumu un ECHA skaidrojošām vadlīnijām. Gadījumā, ja datubāzē ir ieraksts "trūkst datu" vai "neskaidrs", pašklasifikācijas verificē, un tiek akceptēti šādi informācijas avoti:

- toksikoloģiskie pētījumi un apdraudējumu novērtējumi, kurus veikuši ECHA partneru regulatīvās aģentūras (⁽²⁾), dalībvalstu regulatīvās iestādes vai starpvadlību iestādes,
- drošības datu lapa, kas pilnībā aizpildīta saskaņā ar REACH regulas II pielikumu,
- dokumentēts eksperta slēdziens, ko sniedzis profesionāls toksikologs. Tas pamatojas uz zinātniskās literatūras izmantošanu un esošajiem testēšanas datiem, ja nepieciešams, pievienojot jaunas testēšanas rezultātus, kas iegūti neatkarīgās laboratorijās, izmantojot ECHA atzītas metodes,
- apliecinājums, vajadzības gadījumā pamatojoties uz eksperta slēdzienu, ko izsniegusi akreditēta atbilstības novērtēšanas iestāde, kas veic apdraudējumu novērtējumus saskaņā ar GHS vai CLP apdraudējumu klasifikācijas sistēmu.

(¹) ECHA, REACH reģistrēto vielu datubāze, <http://www.echa.europa.eu/information-on-chemicals/registered-substances>.

(²) ECHA, *Sadarbība ar speciālistu regulatīvajām aģentūrām*, <http://echa.europa.eu/en/about-us/partners-and-networks/international-cooperation/cooperation-with-peer-regulatory-agencies>.

Informāciju par vielu vai maisījumu bīstamajām īpašībām saskaņā ar REACH regulas XI pielikumu var iegūt ne vien testēšanā, bet arī ar citiem līdzekļiem, piemēram, izmantojot tādas alternatīvas kā *in vitro* metodes, kvantitatīvus struktūru aktivitātes modeļus vai izmantojot grupēšanu vai analogijas principu.

Par 6. un 7. tabulā iekļautajām vielām un maisījumiem, kam piemēro atkāpi, pieteikuma iesniedzējs iesniedz pierādījumus, ka ir izpildīti visi nosacījumi atkāpes saņemšanai. Ja ir vajadzīgi testēšanas protokoli, tiem jābūt derīgiem brīdī, kad tiek iesniegts pieteikums par ražošanas modeli.

3. kritērijs. Ražojumu darbmūža pagarināšana

3.a) Portatīvo datoru ilgizturības testēšana

i) Piezīmjatoriem piemērojamie testi

Piezīmjadora modelim jāiztur ilgizturības testi. Verificē, ka katrs modelis darbojas, kā norādīts, un atbilst paredzētajām veikspējas prasībām pēc tam, kad veikti 8. tabulā norādītie obligātie testi un vismaz viens papildu tests, kas izraudzīts no 9. tabulas.

8. tabula

Obligāto ilgizturības testu specifikācija piezīmjatoriem

Tests	Testa apstākļi un funkcionālās veikspējas prasības	Testa metode
Triecienizturība	<p>Specifikācija</p> <p>Ražojumu trīs reizes uz vismaz 6 ms pakļauj vismaz 40 G pus vilna sinusoidālam impulsam no augšas, apakšas, labās puses, kreisās puses, priekšpuses un aizmugures.</p> <p>Funkcionālā prasība</p> <p>Testa laikā piezīmjators ir ieslēgts un uz tā tiek darbināta lietojumprogramma. Tas turpina darboties pēc testa.</p>	IEC 60068 2-27. daļa: Ea 2-47. daļa
Izturība pret vibrāciju	<p>Specifikācija</p> <p>Pēc nejausības principa ģenerētas sinusoidālās vibrācijas frekvenču diapazonā no 5 Hz līdz maksimāli 250 Hz vismaz uz 1 izpildes ciklu pieliek ražojuma augšas, apakšas, labās puses, kreisās puses, priekšpuses un aizmugures ass galam.</p> <p>Funkcionālā prasība</p> <p>Testa laikā piezīmjators ir ieslēgts un uz tā tiek darbināta lietojumprogramma. Tas turpina darboties pēc testa.</p>	IEC 60068 2-6. daļa: Fc 2-47. daļa
Nejauša nomešana	<p>Specifikācija</p> <p>Piezīmjatoru no 76 cm nomet augstuma uz neelastīgas virsmas, kas pārkāta ar vismaz 30 mm biezu koksnes slāni. Piezīmjatoru pa vienai reizei nomet ar augšējo, apakšējo, labo, kreiso pusī, priekšpusi un aizmuguri uz leju, kā arī ar katru apakšējo stūri uz leju.</p> <p>Funkcionālā prasība:</p> <p>Testa laikā piezīmjators ir izslēgts, un pēc katras nomešanas tas spēj startēties. Korpus pēc katra testa saglabā veselumu, un ekrāns nav bojāts.</p>	IEC 60068 2-31. daļa: Ec (brīvais kritiens, 1. procedūra)

9. tabula

Papildu ilgizturības testu specifikācijas piezīmjdatoriem

Tests	Testa apstākļi un veikspējas kritēriji	Testa metode
Temperatūras iedarbība	<p>Specifikācija</p> <p>Piezīmjdatoru pakļauj vismaz četriem 24 stundu ilgiem temperatūras iedarbības cikliem testēšanas kamerā. Piezīmjdators ir ieslēgts aukstā laikā pie – 25 °C un sausā un karstā laikā pie + 40 °C. Piezīmjdators ir izslēgts aukstā laikā pie – 50 °C un sausā un karstā laikā, kurā temperatūra cikliski mainās starp + 35 un + 60 °C.</p> <p>Funkcionālā prasība</p> <p>Piezīmjdatoru pārbauda, vai tas darbojas pēc katra no četriem temperatūras iedarbības cikliem.</p>	<p>IEC 60068</p> <p>2-1. daļa: Ab/e</p> <p>2-2. daļa: B</p>
Ekrāna izturība	<p>Specifikācija</p> <p>Veic divus slogošanas testus. Ar vismaz 50 kg vienmērīgi slogo ekrānu. Ar vismaz 25 kg slogo ekrāna centru. Katra testa laikā piezīmjdators ir novietots uz līdzlenas virsmas.</p> <p>Funkcionālā prasība</p> <p>Pēc katras slogošanas pārbauda ekrāna virsmu un pikseļus, vai nav parādījušās līnijas, plankumi un plaisas.</p>	Pieteikuma iesniedzējs apstiprina testēšanas ierīces un iestatījumus.
Izlijuša ūdens ieklūšana	<p>Specifikācija</p> <p>Testu veic divas reizes. Vismaz 30 ml šķidruma vienmērīgi uzeļ uz piezīmjdatora tastatūras vai trijās noteiktās, atsevišķas vietās un pēc maksimāli 5 sekundēm to mērķtiecīgi nosusina. Pēc tam pēc 3 minūtēm testē datora funkcionalitāti. Testu veic ar karstu un aukstu šķidrumu.</p> <p>Funkcionālā prasība</p> <p>Piezīmjdators ir ieslēgts testa laikā un pēc tā. Pēc tam piezīmjdatoru demontē un vizuāli inspicē, lai pārliecinātos, vai ir izpildīti IEC 60529 apstiprināšanas nosacījumi attiecībā uz ūdens ieklūšanu.</p>	Apstiprināšanas nosacījumi: IEC 60529 (ūdens ieklūšana)
Tastatūras darbmūžs	<p>Specifikācija</p> <p>Tastatūrai veic 10 miljonus nejaušu taustiņspiedienu ar svērto sadalījumu, kas atspoguļo visbiežāk izmantoto taustiņu lietošanu.</p> <p>Funkcionālā prasība</p> <p>Pēc tam pārbauda taustiņu veselumu un funkcionalitāti.</p>	Pieteikuma iesniedzējs apstiprina testēšanas ierīces un iestatījumus.
Ekrāna viru darbmūžs	<p>Specifikācija</p> <p>Ekrānu pilnībā atver un aizver 20 000 reižu.</p> <p>Funkcionālā prasība</p> <p>Pēc tam pārbauda, vai ekrāns nav zaudējis stabilitāti un viru veselumu.</p>	Pieteikuma iesniedzējs apstiprina testēšanas ierīces un iestatījumus.

ii) Planšetdatoriem un "divi vienā" datoriem piemērojamie testi

Planšetdatora modelim vai "divi vienā" datora planšetdatora komponentam veic ilgizturīguma testus. Verificē, ka katrs modelis darbojas, kā paredzēts, un atbilst noteiktajām veikspējas prasībām, kas katram testam norādītas 10. tabulā.

10. tabula

Obligāto ilgizturības testu specifikācija planšetdatoriem un "divi vienā" piezīmjdatoriem

Tests	Testa apstākļi un funkcionālās veikspējas prasības	Testa metode
Nejauša nomešana	<p>Specifikācija</p> <p>Planšetdatoru no 76 cm nomet augstuma uz neelastīgas virsmas, kas pārkļāta ar vismaz 30 mm biezū koksnes slāni. Vienu nomešanu veic ar augšējo, apakšējo, labo, kreiso pusī, priekšpusi un aizmuguri uz leju, kā arī ar katru apakšējo stūri uz leju.</p> <p>Funkcionālā prasība</p> <p>Testa laikā planšetdators ir izslēgts, un pēc katras nomešanas tas spēj startēties. Korpuss pēc katra testa saglabā integritāti, un ekrāns nav bojāts.</p>	<p>IEC 60068 2-31. daļa: Ec (brīvais kriens, 1. procedūra)</p>
Ekrāna izturība	<p>Specifikācija</p> <p>Veic divus slogošanas testus. Ar vismaz 50 kg vienmērīgi logo ekrānu. Ar vismaz 25 kg logo ekrāna centru. Katrā testa laikā piezīmjdators ir novietots uz līdzēnas virsmas.</p> <p>Funkcionālā prasība</p> <p>Pēc katras slogošanas pārbauda ekrāna virsmu un pikseļus, vai nav parādījušās līnijas, plankumi un plaisas.</p>	<p>Pieteikuma iesniedzējs apstiprina testēšanas ierīces un iestatījumus.</p>

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz testēšanas protokolus, kas apliecina, ka modelis ir testēts un atbilst ilgizturīguma funkcionālās veikspējas prasībām. Testēšanu verificē trešā puse. Ir pieņemami testu protokoli par testiem, kas tam pašam modelim jau veikti saskaņā ar tādām pašām vai stingrākām prasībām, un šādā gadījumā atkārtota testēšana nav nepieciešama.

3.b) Akumulatora kvalitāte un darbmūžs

- i) Minimālais akumulatora darbības laiks. Piezīmjdatori, planšetdatori un "divi vienā" datori nodrošina lietotājam vismaz 7 stundu akumulatora darbības laiku pēc pirmās pilnās uzlādes.

To mēra, izmantojot kādu no šādiem paņēmieniem:

- mājas lietotājiem un patērētājiem domātiem ražojumiem izmanto Futuremark PCMark "Home" scenāriju,
- komercdarbībai vai uzņēmumiem domātiem ražojumiem izmanto BAPCo Mobilemark "Office productivity" scenāriju. Modeļiem, kuri ir tiesīgi saņemt Energy Star TEC_{graphics} pielaides, izmanto "Media creation & consumption" scenāriju.

ii) *Lādēšanas cikla veikspēja.* Piezīmjdatoru, planšetdatoru un "divi vienā" datoru akumulatori atbilst šādām veikspējas prasībām atkarībā no tā, vai akumulatoru var nomainīt bez darbarīkiem (kā norādīts 3.d) kritērijā):

- to modeļu akumulatori, kurus var nomainīt bez darbarīkiem, saglabā 80 % no to deklarētas minimālās sākotnējās ietilpības pēc 750 uzlādes cikliem,
- to modeļu akumulatori, kurus nevar nomainīt bez darbarīkiem, saglabā 80 % no to deklarētas minimālās sākotnējās ietilpības pēc 1 000 uzlādes cikliem.

Šo veikspēju verificē akumulatoru blokiem vai to atsevišķajiem elementiem saskaņā ar IEC EN 61960 "cikliskās izturības" testu, kas jāveic pie 25 °C un ar ātrumu vai nu 0,2 l_t A, vai 0,5 l_t A (paātrinātā testa procedūra). Šīs prasības izpildei drīkst izmantot daļēju uzlādi (kā norādīts 3.b) iii) apakškritērijā).

iii) *Daļējas uzlādes variants lādēšanas cikla veikspējas sasniegšanai.* Veikspējas prasības, kas aprakstītas 3.b) ii) apakškritērijā, var sasniegt, izmantojot rūpnīcā instalētu programmatūru un aparātprogrammatūru, kas daļēji uzlādē akumulatoru līdz 80 % no tā ietilpības. Šādā gadījumā daļējo uzlādi iestata kā uzlādes noklusējuma iestatījumu, un akumulatora veikspēju pēc tam verificē pie līdz 80 % uzlādes saskaņā ar 3.b) ii) apakškritērija prasībām. Maksimālā daļējā uzlāde nodrošina akumulatora darbības laiku, kas atbilst 3.b) i) apakškritērijam.

iv) *Minimālais garantijas laiks.* Pieteikuma iesniedzējs nodrošina vismaz divu gadu komercgarantiju bojātiem akumulatoriem (¹).

v) *Informācija lietotājiem.* Informācija par zināmajiem faktoriem, kas ietekmē akumulatoru darbmūžu, kā arī instrukcijas par to, kā lietotājs var pagarināt akumulatoru darbības laiku, iekļauj rūpnīcā uzstādītā enerģijas pārvaldības programmatūrā, rakstiskā lietotāja pamācībā un ražotāja tīmekļa vietnē.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz trešās pušes testēšanas protokolu, kas apliecina, ka ražojumā izmantotais akumulatoru bloks vai elementu tips, no kuriem sastāv bloks, atbilst norādītajam akumulatora darbības laikam un uzlādes cikla ietilpībai. Atbilstības pierādīšanai drīkst izmantot daļējas uzlādes un paātrināto testa metodi, kas norādīta IEC EN 61960. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī enerģijas pārvaldības programmatūras demonstrējumu versiju un lietotāja pamācībā un tīmekļa vietnē iekļauto tekstu.

3.c) Datu glabāšanas ierīču uzticamība un aizsardzība

i) Galddatori, darbstacijas, vienkāršotie klientdatori un mazserveri

Datu glabāšanas ierīcei vai ierīcēm galddatoros, darbstacijās un vienkāršotajos klientdatoros, ko pārdod uzņēmējdarbības vajadzībām, paredzamais gada atteicu līmenis (AFR) (²) ir mazāks nekā 0,25 %.

Mazserveriem paredzamais AFR ir mazāks nekā 0,44 % un bitu kļūdu intensitāte neatgūstamiem datiem ir mazāka par 1 (10^{16} bitos).

ii) Piezīmjdatori

Portatīvajos datoros izmantotās primārās datu glabāšanas ierīces specifikācijas ir tādas, lai pret triecieniem un vibrācijām tiktu aizsargāta gan ierīce, gan dati. Ierīce atbilst vienam no šādiem variantiem:

- cietais disks (HDD) ir konstruēts tā, lai tas 2 ms spētu izturēt 400 G sinusoidāla pusvīļna triecienu darbības laikā un 900 G izslēgtā stāvoklī, nebojājot datus vai piedziņas mehānismu,

(¹) Pie bojājumiem pieskaita neuzlādēšanos un nespēju noteikt akumulatora pieslēgumu. Akumulatora ietilpības pakāpenisku samazināšanos lietošanas gaitā neuzskata par bojājumu, ja vien uz to neattiecas īpašs garantijas noteikums.

(²) AFR aprēķina, pamatojoties uz vidējo starpatteicu laiku (MTBF). MTBF nosaka, pamatojoties uz Bellcore TR-NWT-000332 (6. izdevums, 12/97), vai uz praktiskā ekspluatācijā apkopotiem datiem.

- HDD galviņai vajadzētu tikt atvilkta no diska virsmas laikā, kas nepārsniedz 300 milisekundes, ja tiek konstatēta piezīmjdatora krišana,
- tiek izmantota pusvadītāju datu glabāšanas ierīce, piemēram, SSD (pusvadītāju atmiņas iekārta) vai eMMC (iegulta multimediju atmiņas karte).

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz ražojumā integrētās datu glabāšanas ierīces vai ierīču specifikāciju. To iegūst no ierīces ražotāja, un attiecībā uz triecienizturību un HDD galviņas atvilkšanu to pamato ar neatkarīgi sertificētu tehnisko ziņojumu, ar kuru apstiprina, ka ierīce atbilst noteiktajām veikspējas prasībām.

3.d) Modernizācijas iespējas un remontējamība

Attiecībā uz vecāku sastāvdaļu modernizēšanu vai nolietotu sastāvdaļu vai daļu remontu un nomaiņu, izpilda šādus kritērijus.

- i) *Modernizācijai un remontam piemērota konstrukcija.* Izmantojot universālus instrumentus (t. i., plaši lietotus, komerciāli pieejamus instrumentus, piemēram, skrūvgriežus, lāpstiņas, knaibles, pincetes), ir viegli pieejamas un nomaināmas šādas datoru sastāvdaļas:
 - datu glabāšanas ierīce (HDD, SSD vai eMMC),
 - atmiņa (RAM),
 - ekrāna mezgls un LCD izgaismojuma mezgls (ja ir integrēts),
 - tastatūra un sensorpanelis (ja tiek izmantots),
 - dzesesēšanas sistēmas ventilatoru mezgli (galddatoros, darbstacijās un mazserveros).
- ii) *Akumulatora nomaiņa.* Akumulatoru bloku var viegli izņemt viens cilvēks (vai nu neprofesionāls lietotājs, vai arī profesionāls remonta pakalpojumu sniedzējs) saskaņā ar turpmāk aprakstītajām darbībām (¹). Akumulatori nav ielīmēti vai ielodēti ražojumā, un nav metāla lento, līmlentu vai kabeļu, kas neļauj piekļūt akumulatoram, lai to izņemtu. Turklat ir spēkā šādas prasības un definīcijas attiecībā uz izņemšanas vienkāršumu:
 - piezīmjdatoriem un portatīvajiem “viss vienā” datoriem ir iespējams izņemt akumulatoru manuāli bez instrumentiem,
 - mazajiem piezīmjdatoriem akumulatoru ir iespējams izņemt ar maksimāli trim darbībām, izmantojot skrūvgriezi,
 - planšetdatoriem un “divi vienā” piezīmjdatoriem akumulatoru ir iespējams izņemt ar maksimāli četrām darbībām, izmantojot skrūvgriezi un montāžas lāpstiņu.
- iii) *Remonta rokasgrāmata.* Pieteikuma iesniedzējs sniedz skaidrus demontāžas un remonta norādījumus (drukātā veidā, elektroniski vai video), lai ražojumus varētu nedestruktīvā veidā demontēt svarīgāko sastāvdaļu vai daļu nomainīšanai modernizācijas vai remonta vajadzībām. Šādus norādījumus dara publiski pieejamus vai pieejamus tīmekļa lapā, ievadot ražojuma unikālo sērijas numuru. Turklat stacionāro datoru korpusa iekšpusē tiek norādīta diagramma, kurā parādīta i) punktā uzskaitīto sastāvdaļu atrašanās vieta un tas, kā tām piekļūt un nomainīt. Portatīvajiem datoriem diagrammu, kurā redzama akumulatora, datu glabāšanas ierīču un atmiņas atrašanās vieta, iekļauj iepriekšinstalētos lietošanas norādījumos un ražotāja tīmekļa vietnē vismaz piecus gadus.
- iv) *Remonta pakalpojumi/informācija.* Lietošanas norādījumos vai ražotāja tīmekļa vietnē vajadzētu ietvert informāciju lietotājam par to, kur var saņemt profesionālus datora remonta un apkopes pakalpojumus, tostarp kontaktinformāciju. Garantijas perioda laikā, kas minēts vi) punktā, šādu pakalpojumu sniedzēju loks var būt ierobežots, ietverot tikai pieteikuma iesniedzēja pilnvarotos pakalpojumu sniedzējus.

(¹) Darbība sastāv no operācijas, kas beidzas ar sastāvdaļas vai daļas noņemšanu un/vai instrumenta nomaiņu.

v) *Rezerves daļu pieejamība.* Pieteikuma iesniedzējs nodrošina, ka oriģinālās vai atpakaļsaderīgas rezerves daļas, tostarp akumulatori (attiecīgos gadījumos), ir publiski pieejami vismaz piecus gadus pēc modeļa ražošanas izbeigšanas.

vi) *Komercgarantija.* Pieteikuma iesniedzējs bez papildu maksas nodrošina vismaz trīs gadu garantiju, sākot no ražojuma iegādes dienas. Šī garantija ietver pakalpojumu līgumu ar ražojuma aizvešanas un atvešanas vai remonta uz vietas variantu patērtājam. Šo garantiju sniedz, neskarot ražotāja un pārdevēja juridiskās saistības saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei deklarē ražojuma atbilstību šīm prasībām. Turklāt pieteikuma iesniedzējs iesniedz:

- lietošanas pamācību eksemplāru,
- remonta rokasgrāmatas un papildinošo diagrammu eksemplāru,
- ar fotoattēliem papildinātu aprakstu, kas pierāda atbilstību attiecībā uz akumulatora izņemšanu,
- garantijas un apkopes līguma eksemplāru,
- jebkādu uz datora korpusa norādītu diagrammu, marķējuma un instrukciju attēli.

4. kritērijs. Konstrukcija, materiālu izvēle un apsaimniekošana darbmūža beigās

4.a) Materiālu izvēle un to pārstrādājamība

Pieteikuma iesniedzēji ievēro vismaz kritēriju i) daļu kopā ar vai nu ii) daļu, vai arī iii) daļu. Uz planšetdatoriem, mazajiem piezīmjdatoriem, "divi vienā" piezīmjdatoriem un ražojumiem ar metāla korpusu ii) un iii) apakškritērijs neattiecas.

i) *Informācija par materiālu pārstrādes veicināšanu.* Planšetdatoru plastmasas daļas, kuru masa pārsniedz 25 g, un visu citu datoru plastmasas daļas, kuru masa pārsniedz 100 g, marķē saskaņā ar ISO 11469 un ISO 1043, 1.–4. iedaļa. Marķējums ir pietiekami liels un atrodas redzamā vieta, lai to varētu viegli identificēt. Izņēmumi ir šādos gadījumos:

- iespiedshēmu plates, polimetilmekrilāta (PMMA) plates un displeja optiskās plastmasas, kas ir daļa no displeja bloka,
- ja marķējums varētu ietekmēt plastmasas daļas veikspēju vai funkcionalitāti,
- ja marķējums nav tehniski iespējams ražošanas paņēmienā dēļ,
- ja marķējums rada lielāku brāķa procentu kvalitātes pārbaudē, kas izraisa novēšamu materiālu izšķērdēšanu,
- ja daļas nevar marķēt, jo nav pieejama pietiekami liela piemērota virsma, lai marķējums būtu salasāmā izmērā un to varētu identificēt pārstrādes darbinieks.

ii) Plastmasas korpusu, apvalku un ietvaru pārstrādājamības uzlabošana

Daļām nav iepresētu vai uzlīmētu metāla ieliku, izņemot, ja tās var noņemt ar parastiem instrumentiem. Demontāžas norādījumos ir parādīts, kā tās noņemt (sk. 3.d) apakškritēriju).

Tādām planšetdatoru daļām, kuru masa pārsniedz 25 g, un tādām visu pārējo datoru daļām, kuru masa pārsniedz 100 g, šādu apstrāžu un piedevu dēļ nerodas pārstrādāti sveķi ar $> 25\%$ redukciju Izod tipa testā triecienstingrībai paraugam ar iegriezumu, to testējot atbilstoši ISO 180:

- krāsas un pārklājumi,
- antipirēni un to sinerģisti.

Pieņem esošos testu rezultātus pārstrādātiem sveķiem, ja tie ir iegūti no tā paša izejmateriāla, no kura sastāv ražojuma plastmasas daļas.

- iii) *Minimālais pārstrādātas plastmasas saturs. Ražojums satur vidēji vismaz 10 % pēcļetošanas pārstrādātas plastmasas, mērot to procentos no kopējā plastmasas daudzuma (pēc masas) ražojumā, izņemot iespiedshēmu plates un displeju optiskās plastmasas. Ja pārstrādāto materiālu saturs pārsniedz 25 %, ekomarķējumam pievienotajā teksta lodziņā var ierakstīt attiecīgu deklarāciju (sk. 6.b) kritēriju).*

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs verificē pārstrādājamību, iesniedzot spēkā esošus mehānisku/fizisku testu protokolus saskaņā ar ISO 180 un demontāžas norādījumus. Tieki pieņemti arī derīgi testu protokoli no plastmasu pārstrādātājiem, sveķu ražotājiem vai neatkarīgiem izmēģinājumu testiem.

Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei iesniedz datora izvērstu diagrammu vai daļu sarakstu rakstiskā vai audiovizuālā veidā. Tajā norādīta plastmasas daļu masa, polimēru sastāvs un to ISO 11469 un ISO 1043 marķējums. Marķējuma izmēri un atrašanās vieta ir vizuāli ilustrēta un, ja ir spēkā izņēmumi, tiek sniegs tehniskais pamatojums.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz trešās personas verifikāciju un izsekojamības datus līdz plastmasas sastāvdaļu piegādātājiem saistībā ar norādīto pēcļetošanas pārstrādes materiālu saturu. Norādītās satura vidējās vērtības modelim var aprēķināt periodiski vai ikgadēji.

4.b) Demontāžai un pārstrādei pielāgota konstrukcija

Pārstrādes labad datorus konstruē tā, lai mērķa sastāvdaļas un daļas no ražojuma varētu viegli izņemt. Demontāžas testu veic saskaņā ar testa procedūru papildinājumā. Veicot testu, reģistrē nepieciešamo darbību skaitu un instrumentus un operācijas, kas nepieciešamas mērķa sastāvdaļu un i) un ii) punktā minēto daļu izņemšanai.

- i) Demontāžas testa laikā atkarībā no konkrētā ražojuma demontē šādas mērķa sastāvdaļas un daļas:

visi ražojumi

- iespiedshēmas plates $> 10 \text{ cm}^2$, kas saistītas ar skaitlošanas funkcijām

stacionārie datori

- iekšējais barošanas bloks
- cietais(-ie) disks(-i)

portatīvie datori

- akumulators

displeji (ja tie integrēti ražojuma apvalkā)

- drukātās shēmas plates $> 10 \text{ cm}^2$
- plānkārtiņu tranzistoru bloks un plēves vadītāji displeju blokos $> 100 \text{ cm}^2$
- LED izgaismojuma bloki

- ii) Testa laikā pēc tam, kad ir demontētas i) punktā minētās mērķa sastāvdaļas un daļas, demontē vismaz divas šādas sastāvdaļas un daļas, kuras izraugās atkarībā no attiecīgā ražojuma:

- cietais disks (portatīvie ražojumi);
- optiskie diskdziņi (ja ir);

- iespiedshēmas plates $\leq 10 \text{ cm}^2$ un $> 5 \text{ cm}^2$;
- skaļruņu bloki (piezīmjdatori, integrētie galddatori un portatīvie “viss vienā” datori);
- polimetilmetakrilāta (PMMA) plēves tipa gaismas vads (ja ekrāna izmērs ir $> 100 \text{ cm}^2$).

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz “demontāžas testa protokolu” kompetentajai iestādei, sīki norādot i) un ii) punktā uzskaitītajām mērķa sastāvdaļām un daļām izmantoto demontāžas secību, tostarp konkrēto darbību un procedūru sīku aprakstu.

Demontāžas testu drīkst veikt:

- pieteikuma iesniedzējs vai norādīts piegādātājs – savā laboratorijā, vai
- neatkarīga trešās putas testēšanas iestāde, vai
- pārstrādes uzņēmums, kam ir atļauts veikt elektrisko iekārtu atkritumu apstrādes darbības saskaņā ar Direktīvas 2008/98/EK (⁽¹⁾) 23. pantu vai kurš ir sertificēts atbilstoši valsts noteikumiem.

5. kritērijs. Korporatīvā sociālā atbildība

5.a) “Konfliktbrīvo” minerālu ieguve

Pieteikuma iesniedzējs atbalsta atbildīgu alvas, tantala, volframa un to rūdu un zelta ieguvi no konfliktu skartām un augsta riska zonām šādā veidā:

- i) veicot pienācīgas pārbaudes saskaņā ar ESAO Pienācīgas pārbaudes pamatnostādnēm attiecībā uz atbildīgām izrakteņu piegādes kēdēm no konfliktu skartajām un augsta riska teritorijām, un
- ii) saskaņā ar ESAO vadlīnijām veicinot atbildīgu to izrakteņu ieguvi un tirdzniecību konfliktu skartajās un augsta riska teritorijās, ko izmanto ražojuma sastāvdaļās.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šīm prasībām, kā arī šādu apliecināšanu informāciju:

- ziņojumu, kurā aprakstītas tā atbildīgās darbības visā četru minēto izrakteņu piegādes kēdē; tiek pieņemti arī apliecināšanai dokumenti, piemēram, atbilstības sertifikāti, kas izsniegti atbilstoši Eiropas Savienības sistēmai,
- informāciju par to, kurā(-ās) sastāvdaļā(-ās) ir izmantoti minētie izrakteņi, un kas ir to piegādātājs(-i), kā arī informāciju par piegādes kēdes sistēmu vai projektu, ko izmanto atbildīgai ieguvei.

5.b) Darba apstākļi un cilvēktiesības ražošanas laikā

Nemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz starptautiskiem uzņēmumiem un sociālo politiku, ANO Globālo līgumu (2. pilārs), ANO uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipus un ESOA pamatnostādnes daudzniecību uzņēmumiem, pieteikuma iesniedzējs iegūst verifikāciju no trešās personas, ko apliecinā uz vietas revīzijas, ka ražojuma galīgās montāžas rūpnīcā ir ievēroti piemērojamie principi, kas ietverti SDO pamatkonvencijās un turpmāk norādītajos papildu noteikumos.

SDO pamatkonvencijas:

- i) *Bērnu darbs*
 - Minimālā vecuma konvencija, 1973 (Nr. 138)
 - Bērnu darba jaunāko formu konvencija, 1999 (Nr. 182)

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OVL 312, 22.11.2008., 3. lpp.)

ii) *Piespiedu darbs*

- Piespiedu darba konvencija, 1930 (Nr. 29) un 2014. gada Piespiedu darba konvencijas protokols
- Konvencija par piespiedu darba izskaušanu, 1957 (Nr. 105)

iii) *Biedrošanās brīvība un tiesības slēgt koplīgumu*

- Konvencija par biedrošanās brīvību un tiesību apvienoties aizsardzību, 1948 (Nr. 87)
- Konvencija par tiesībām apvienoties organizācijās un tiesībām uz koplīgumu slēšanu, 1949 (Nr. 98)

iv) *Diskriminācija*

- Konvencija par vienlīdzīgu atalgojumu, 1951 (Nr. 100)
- Konvencija par diskrimināciju attiecībā uz nodarbinātību un nodarbošanos, 1958 (Nr. 111)

Papildu noteikumi

v) *Darba laiks*

- SDO darba (ražošanas) stundu konvencija, 1919 (Nr. 1)

vi) *Atalgojums*

- SDO Konvencija par minimālas algas noteikšanu, 1970 (Nr. 131)
- Iztikas minimums. Pieteikuma iesniedzējs nodrošina, ka par normālu darba nedēļu izmaksātā alga vienmēr atbilst vismaz minimālajiem juridiskajiem vai nozares standartiem un nodrošina zināmus ieņēmumus pēc galveno pamatvajadzību apmierināšanas. Lai pārbaudītu īstenošanu, veic revīziju ar atsauci uz SA8000⁽¹⁾ norādījumiem par "atalgojumu"

vii) *Veselība un drošība*

- SDO Konvencija par darba drošību un arodveselību, 1981 (Nr. 155)
- SDO Konvencija par drošību kīmisko vielu izmantošanā darba vietā, 1990 (Nr. 170)

Vietās, kur tiesības uz biedrošanās brīvību un tiesības slēgt koplīgumu ir ierobežotas ar likumu, uzņēmums atzīst likumīgās darbinieku apvienības, ar kurām tas var iesaistīties dialogā par darba jautājumiem.

Revīzijas process ietver apspriešanos ar ārējām ieinteresētajām personām ražošanas vietām tuvējās teritorijās, tostarp arodbiedrībām, sabiedriskajām organizācijām, NVO un darba ekspertiem. Pieteikuma iesniedzējs tiešsaistē publicē apkopotos rezultātus un galvenos secinājumus par revīzijām, lai ieinteresētajiem patērētājiem sniegtu pierādījumus par savu piegādātāju veikumu.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs pierāda atbilstību šim prasībām, iesniedzot atbilstības sertifikātu kopijas un apliecinot revīzijas ziņojumus no ražojumu galīgās montāžas rūpniecības attiecībā uz modeli(-jiem), kam paredzēts piešķirt ekomarķējumu, kā arī norādot tīmekļa saiti uz tiešsaistē publicētiem rezultātiem un konstatējumiem.

Trešo personu revīzijas uz vietas veic revidenti, kas ir kvalificēti novērtēt elektronikas nozares piegādes ķēdes atbilstību sociālajiem standartiem vai rīcības kodeksiem, vai – ja valsts, kurās ir ratificēta SDO Darba inspekcijas konvencija, 1947 (Nr. 81), un SDO uzraudzība liecina, ka attiecīgās valsts darba inspekcijas sistēma ir efektīva un inspekciju sistēma aptver iepriekš minētās jomas⁽²⁾ – publiskas iestādes iecelts(-i) darba inspektors(-i).

Tiek pieņemtas spēkā esošas sertifikācijas (ne vecākas par 12 mēnešiem pieteikuma iesniegšanas brīdī), ko nodrošina revīzijas sistēmas vai procesi, ar kuriem kopā vai daļēji veic revīzijas, lai noskaidrotu atbilstību piemērojamajiem principiem uzskaitītajās SDO pamatkonvencijās un papildu noteikumiem par darba laiku, atalgojumu un veselību un drošību.

⁽¹⁾ Social Accountability International, *Social Accountability 8000 International Standard*, <http://www.sa-intl.org>.

⁽²⁾ Sk. ILO NORMLEX (<http://www.ilo.org/dyn/normlex/en>) un palīgnotājumus lietotāja rokasgrāmatā.

6. kritērijs. Lietotājiem sniedzamā informācija

6.a) Lietošanas norādījumi

Datoru pārdod ar attiecīgu lietotājam paredzētu informāciju, kas ietver norādes par ražojuma ekoloģiskajiem raksturliekiem. Šāda informācija atrodas vienā viegli atrodamā vietā lietošanas norādījumos, kā arī ražotāja tīmekļa vietnē. Tieks ietverta vismaz šāda informācija:

- i) enerģijas patēriņš. TEC vērtība atbilstīgi Energy Star v6.1, kā arī maksimāla nepieciešamā jauda katrā ekspluatācijas režīmā. Turklat tiek sniegti norādījumi par to, kā izmantot ierīces energotaupības režīmu, un informācija, ka energoefektivitāte samazina enerģijas patēriņu un tādējādi ļauj ietaupīt līdzekļus, jo samazinās rēķini par elektroenerģiju;
- ii) šādas norādes par to, kā samazināt enerģijas patēriņu laikā, kad dators netiek izmantots:
 - datora pārslēgšana režīmā "izslēgts" samazina enerģijas patēriņu, tomēr nedaudz enerģijas joprojām tiek patērtēts,
 - enerģijas patēriņu samazina ekrāna spilgtuma samazināšana,
 - ekrānsaudzētāji var neļaut datoru displejiem pārslēgties zemāka energopatēriņa režīmā laikā, kad dators netiek izmantots. Tāpēc enerģijas patēriņu var samazināt, neaktivizējot datoru monitoru ekrānsaudzētājus,
 - ja planšetdatori tiek lādēti no cita galddatora vai piezīmjdatora USB saskarnes, tas var palielināt enerģijas patēriņu gadījumā, ja galddators vai piezīmjdators turpina darboties enerģiju patērējošā gaidstāves režīmā tikai tāpēc, lai uzlādētu planšetdatoru;
- iii) piezīmjdatoriem, planšetdatoriem un "divi vienā" datoriem – informācija, ka datora darbmūža paildzināšana samazina ražojuma vispārējo ietekmi uz vidi;
- iv) šādas norādes par to, kā pagarināt datora darbmūžu:
 - informācija lietotājam par to, kādi faktori ietekmē akumulatoru darbmūžu, kā arī norādījumi, kā lietotājs var paildzināt to darbmūžu (attiecas tikai uz mobilajiem datoriem, kurus darbina akumulatori),
 - skaidras demontāžas un remonta instrukcijas, lai ražojumus varētu nedestruktīvā veidā demontēt svarīgāko sastāvdalju vai daļu nomainīšanai, modernizācijai vai remontam,
 - informācija lietotājam par to, kur var saņemt profesionālus datora remonta un apkopes pakalpojumus, tostarp kontaktinformācija. Apkopes iespējām nevajadzētu aprobežoties tikai ar pieteikuma iesniedzēja pilnvarotajiem pakalpojumu sniedzējiem;
- v) ekspluatācijas beigu norādījumi pareizai datoru utilizācijai, tostarp atsevišķi norādījumi pareizai akumulatoru utilizācijai, attiecīgi izmantojot sabiedrisko infrastruktūru vai mazumtirgotāju atpakaļpieņemšanas shēmas, kurām jāatlilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2012/19/ES⁽¹⁾;
- vi) informācija par to, ka ražojumam ir piešķirts ES ekomarķējums, kā arī ūss paskaidrojums par tā nozīmi un norāde, ka plašāka informācija par ES ekomarķējumu pieejama tīmekļa vietnē <http://www.ecolabel.eu>;
- vii) norādījumus lietotājam un remonta rokasgrāmatu(-as) nodrošina drukātā veidā, kā arī elektroniskā formātā tiešsaistē vismaz piecus gadus.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei deklarē ražojuma atbilstību šīm prasībām un iesniedz lietošanas norādījumu un remonta rokasgrāmatas eksemplāru vai saiti uz to tiešsaistes versiju.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Direktīva 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (OVL 197, 24.7.2012., 38. lpp.).

6.b) Informācija ES ekomarķejumā

Neobligāta etiķete ar teksta lodziņu, kurā ir trīs no šādiem uzrakstiem:

- “Augsta energoefektivitāte”,
- “Konstruēts ilgākam darbmūžam” (attiecas tikai uz piezīmjdatoriem, “divi vienā” piezīmjdatoriem un planšetda toriem),
- “Ierobežots bīstamo vielu saturs”,
- “Konstruēts vieglai remontēšanai, modernizēšanai un pārstrādāšanai”,
- “Veikta revīzija par darba apstākļiem rūpnīcā”.

Ja pārstrādātās plastmasas saturs pārsniedz 25 % no plastmasas kopējā daudzuma (pēc masas), drīkst norādīt šādu uzrakstu:

- “Satur xy % pēc lietošanas pārstrādātas plastmasas”.

Norādes par neobligāto uzlīmju ar teksta lodziņu lietošanu ir atrodamas sadaļā “*Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo*” (“ES Ekomarķejuma logotipu lietošanas vadlīnijas”) šādā tīmekļa vietnē:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz ražojuma marķējuma paraugu vai iepakojuma maketu, uz kura attēlots ES ekomarķejums, un deklarāciju par atbilstību šim kritērijam.

PAPILDINĀJUMS**RAŽOJUMA DEMONTĀŽAS TESTA PROTOKOLS****a) Termini un definīcijas**

- i) Mērķa daļas un sastāvdaļas. Daļas un/vai sastāvdaļas, kuras paredzēts demontēt.
- ii) Demontāžas darbība. Operācija, kas beidzas ar sastāvdaļas vai daļas noņemšanu un/vai instrumenta nomaiņu.

b) Darba apstākļi testam

- i) Personāls. Testu veic viena persona.
- ii) Testa paraugs. Testam izmantojamais ražojuma paraugs ir nebojāts.
- iii) Demontāžas instrumenti. Demontāžas darbības veic, izmantojot manuālus vai elektriskus standarta, komerciāli pieejamus instrumentus (t. i., knaibles, skrūvgrieži, griežni un āmuri, kā noteikts ISO 5742, ISO 1174, ISO 15601).
- iv) Demontāžas secība. Demontāžas secību dokumentē un, ja tests jāveic trešai pusei, šo informāciju sniedz personām, kas veic demontāžu.

c) Testa apstākļu un darbību dokumentēšana un reģistrēšana

- i) Darbību dokumentācija. Atsevišķos demontāžas secības posmus dokumentē un norāda instrumentus, kas izmantoti katrā darbībā.
- ii) Reģistrēšanas līdzekļi. Sastāvdaļu demontēšanu fotografē un ieraksta video. Video un fotogrāfijas ļauj skaidri identificēt demontāžas secības darbības.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2016/1372

(2016. gada 10. augusts),

ar ko attiecībā uz ierakstiem par Latviju un Poliju groza pielikumu Īstenošanas lēmumam 2014/709/ES par dzīvnieku veselības kontroles pasākumiem saistībā ar Āfrikas cūku mēri dažās dalībvalstīs

(izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 5319)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 1989. gada 11. decembra Direktīvu 89/662/EK par veterinārajām pārbaudēm Kopienas iekšējā tirdzniecībā, lai izveidotu iekšējo tirgu (⁽¹⁾), un jo īpaši tās 9. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes 1990. gada 26. jūnija Direktīvu 90/425/EK par veterinārajām un zootehniskajām pārbaudēm, kas piemērojas Kopienā iekšējā tirdzniecībā ar noteiktiem dzīviem dzīvniekiem un produktiem, lai izveidotu iekšējo tirgu (⁽²⁾), un jo īpaši tās 10. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes 2002. gada 16. decembra Direktīvu 2002/99/EK, ar ko paredz dzīvnieku veselības noteikumus, kuri reglamentē tādu dzīvnieku izcelmes produktu ražošanu, pārstrādi, izplatīšanu un ievēšanu, kas paredzēti lietošanai pārtikā (⁽³⁾), un jo īpaši tās 4. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Komisijas Īstenošanas lēmumā 2014/709/ES (⁽⁴⁾) noteikti dzīvnieku veselības kontroles pasākumi saistībā ar Āfrikas cūku mēri konkrētās dalībvalstīs. Minētā īstenošanas lēmuma pielikuma I, II, III un IV daļā ir norādīti un uzskaitīti konkrēti attiecīgo dalībvalstu apgabali, kuri atkarībā no epidemioloģiskās situācijas diferencēti pēc riska līmeņa. Minētajā sarakstā iekļauti konkrēti Latvijas un Polijas apgabali.
- (2) 2016. gada augustā Tukuma novadā Latvijā tika konstatēta mežacūku saslimšana ar Āfrikas cūku mēri. Šis apgabals ir uzskaitīts īstenošanas lēmuma 2014/709/ES pielikuma I daļā un atrodas to Latvijas apgabalu tiešā tuvumā, attiecībā uz kuriem nav noteikti ierobežojumi. 2016. gada augustā Āfrikas cūku mēra uzliesmojums tika konstatēts mājas cūkām Gulbenes novadā Latvijā; šis apgabals ir uzskaitīts minētā lēmuma pielikuma II daļā. Šis otrs uzliesmojums paaugstina riska līmeni, kas ir jāņem vērā. Līdz ar to konkrēti īstenošanas lēmuma 2014/709/ES pielikuma I daļā uzskaitītie Latvijas apgabali tagad būtu jāiekļauj pielikuma II daļā, daži jauni Latvijas apgabali būtu jāiekļauj pielikuma I daļā un daži pielikuma II daļā uzskaitītie Latvijas apgabali būtu jāiekļauj pielikuma III daļā.
- (3) 2016. gada augustā viens Āfrikas cūku mēra uzliesmojums tika konstatēts mājas cūkām Visoke Mazoveckes apgabalā Polijā; minētais apgabals patlaban ir uzskaitīts īstenošanas lēmuma 2014/709/ES pielikuma I daļā. Šis uzliesmojums un fakts, ka nenotiek šīs slimības vīrusa cirkulācija mežacūku populācijā uzliesmojuma vietas tuvumā, paaugstina riska līmeni, kas ir jāņem vērā. 2016. gada augustā vēl viens Āfrikas cūku mēra uzliesmojums tika konstatēts mājas cūkām Semjatices apgabalā Polijā netālu no Baltkrievijas robežas. Šis otrs uzliesmojums un nezināmā situācija minētajā kaimiņvalstī, kas ir trešā valsts, paaugstina riska līmeni, kas ir jāņem vērā. Līdz ar to konkrēti īstenošanas lēmuma 2014/709/ES pielikuma I daļā uzskaitītie Polijas apgabali tagad būtu jāiekļauj pielikuma III daļā, bet daži jauni Polijas apgabali būtu jāiekļauj pielikuma I daļā.
- (4) Novērtējot risku, ko rada dzīvnieku veselības situācija saistībā ar Āfrikas cūku mēri Latvijā un Polijā, būtu jāņem vērā pašreizējās epidemioloģiskās situācijas attīstība mežacūku populācijā, ko skārusi minētā slimība Savienībā.

(¹) OVL 395, 30.12.1989., 13. lpp.

(²) OVL 224, 18.8.1990., 29. lpp.

(³) OVL 18, 23.1.2003., 11. lpp.

(⁴) Komisijas 2014. gada 9. oktobra īstenošanas lēmums 2014/709/ES par dzīvnieku veselības kontroles pasākumiem saistībā ar Āfrikas cūku mēri dažās dalībvalstīs un ar ko atceļ īstenošanas lēmumu 2014/178/ES (OVL 295, 11.10.2014., 63. lpp.).

Lai veiktu mērķtiecīgus dzīvnieku veselības kontroles pasākumus, kas noteikti Īstenošanas lēnumā 2014/709/ES, un nepieļautu Āfrikas cūku mēra tālāku izplatīšanos, kā arī novērstu nevajadzīgus tirdzniecības traucējumus Savienībā un izvairītos no tā, ka trešās valstis nosaka nepamatotus šķēršļus tirdzniecībai, minētā īstenošanas lēnuma pielikumā paredzētais Savienības saraksts ar apgabaliem, kuriem piemēro dzīvnieku veselības kontroles pasākumus, būtu jāgroza, lai nemitu vērā pašreizējo epidemioloģisko situāciju attiecībā uz minēto slimību Latvijā un Polijā.

- (5) Tāpēc Īstenošanas lēnuma 2014/709/ES pielikums būtu attiecīgi jāgroza.
- (6) Šajā lēnumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIENĀMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēnuma 2014/709/ES pielikumu aizstāj ar šā lēnuma pielikuma tekstu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2016. gada 10. augustā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Vytenis ANDRIUKAITIS

PIELIKUMS**“PIELIKUMS****I DAĻA****1. Latvija**

Šādi Latvijas apgabali:

- Bauskas novada Īslīces, Gailīšu, Brunavas un Ceraukstes pagasts,
- Dobeles novada Bikstu, Zebrenes, Annenieku, Naudītes, Penkules, Auru, Krimūnu, Dobeles un Bērzes pagasts, Jaunbērzes pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no ceļa Nr. P98, Dobeles pilsēta,
- Jelgavas novada Glūdas, Svētes, Platones, Vircavas, Jaunsiraukas, Zaļenieku, Vilces, Lielplatones, Elejas un Sesavas pagasts,
- Kandavas novada Vānes un Matkules pagasts,
- Talsu novada Lubes, Īves, Valdgales, Ķibuļu, Lībagu, Laidzes, Ārlavas, Abavas pagasts, Sabiles, Talsu, Stendes un Valdemārpils pilsēta,
- Brocēnu novads,
- Dundagas novads,
- Jaunpils novads,
- Rojas novads,
- Rundāles novads,
- Stopiņu novads,
- Tērvetes novads,
- Bauskas pilsēta,
- republikas pilsēta Jelgava,
- republikas pilsēta Jūrmala.

2. Lietuva

Šādi Lietuvas apgabali:

- Jurbarkas rajona pašvaldības teritorijā – Raudones, Vejoras, Seredžus un Jodaiču pagasts,
- Pakrojas rajona pašvaldības teritorijā – Klovaiņu, Rozalimas un Pakrojas seņūnija,
- Panevēžas rajona pašvaldības teritorijā – Krekenavas seņūnijas daļa, kas atrodas uz rietumiem no Nevežas upes,
- Raseiņu rajona pašvaldības teritorijā – Arjogalas, Arjogalas pilsētas, Betīgalas, Pagojuku un Šiluvas seņūnija,

- Šaķu rajona pašvaldības teritorijā – Plokšču, Kriūku, Leķēču, Lukšu, Griškabūdžas, Barzdu, Žvīrgždaiču, Sintautu, Kudirkas Naumiestes, Slaviku un Šaķu seņūnija,
- Pasvales rajona pašvaldība,
- Vilkavišķu rajona pašvaldība,
- Radvilišķu rajona pašvaldība,
- Kalvarijas pašvaldība,
- Kazlu Rūdas pašvaldība,
- Marijampoles pašvaldība.

3. Polija

Šādi Polijas apgabali:

Podlases vojevodistē:

- Augustovas povjata Augustovas gmins ar Augustovas pilsētu, kā arī Novinkas, Plaskas, Štabinas un Barglova Koscelnu gmins,
- Belskas povjata Braņskas gmina Braņskas, Bočku, Rudkas, Viškovas pilsēta, Belskas Podlaskas gmina daļa, kas atrodas uz rietumiem no līnijas, kuru veido ceļš Nr. 19 (uz ziemeļiem no Belskas Podlaskas pilsētas) un turpina Belskas Podlaskas pilsētas austrumu robeža un ceļš Nr. 66 (uz dienvidiem no Belskas Podlaskas pilsētas), Belskas Podlaskas pilsēta, Orlas gmina daļa, kas atrodas uz rietumiem no ceļa Nr. 66,
- Bjalistokas povjata Horošcas, Juhnovecas Koscelni, Suražas, Turosñas Koscelnas, Tikocinas, Lapu, Posventnes, Zavadu un Dobžiņevo Dužes gmins,
- Semjatičes povjata Drohičinas, Dzjadkovices, Grodziskas, Milejčices un Perlejevas gmins,
- Suvalku povjata Rutka-Tartakas, Šiplišku, Suvalku un Račku gmins,
- Sokulkas povjata Suhovolas un Koricinas gmins,
- Hajnukas povjata Kleščeles un Čeremhas gminu daļa, kas atrodas uz rietumiem no ceļa Nr. 66,
- Lomžas povjats,
- Bjalistokas pilsētas povjats,
- Lomžas pilsētas povjats,
- Suvalku pilsētas povjats,
- Moņku povjats,
- Sejnu povjats,
- Visoke Mazoveckes povjats,
- Zambrovas povjats.

Mazovijas vojevodistē:

- Sokolovas povjata Cieranovas, Jablonnas Lackas, Sterdiņas un Repku gmins,
- Sedlces povjata Korčevas, Pžesmikas, Paprotņas gmins,
- Ostrolenkas povjata Žekuņas, Trošinas, Červinas un Govorovas gmins,
- Losices povjats,
- Ostrovas povjats.

Łubļinas vojevodistē:

- Vlodavas povjata Hannas gmins,
- Bjalas povjata Konstantinovas, Janovas Podlaskas, Łesnas Podlaskas, Rokitnas, Bjalas Podlaskas, Zaļesje, Terespolas un Terespolas pilsētas, Piščacas, Kodeņas, Tučnas, Slavatičes un Sosnukas gmins,
- Bjalas Podlaskas pilsētas povjats.

II DAĻA

1. Igaunija

Šādi Igaunijas apgabali:

- Kallastes pilsēta,
- Rakveres pilsēta,
- Tartu pilsēta,
- Vīlandes pilsēta,
- Harju apriņķis (izņemot Kūsalu pagasta daļu, kas atrodas uz dienvidiem no ceļa Nr. 1 (E20), Aegvīdu pagastu un Anijas pagastu),
- Austrumviru apriņķis,
- Lēnes apriņķis,
- Pērnava apriņķis,
- Pelvas apriņķis,
- Raplas apriņķis,
- Kūsalu pagasta daļa, kas atrodas uz ziemeļiem no ceļa Nr. 1 (E20),
- Persti pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no ceļa Nr. 24126,
- Sūrejāni pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no ceļa Nr. 49,
- Tamsalu pagasta daļa, kas atrodas uz ziemeļaustrumiem no Tallinas–Tartu dzelzceļa,
- Tartu pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no Tallinas–Tartu dzelzceļa,
- Vīratsu pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no iedomātas līnijas, ko veido ceļa Nr. 92 rietumu daļa līdz tā krustojumam ar ceļu Nr. 155, tad ceļš Nr. 155 līdz tā krustojumam ar ceļu Nr. 24156, tad ceļš Nr. 24156 līdz tas šķērso Verilaskes upi, tad pa Verilaskes upi līdz pagasta dienvidu robežai,
- Abjas pagasts,
- Alatskivi pagasts,
- Avanduses pagasts,
- Hāslavas pagasts,
- Haljalas pagasts,
- Hallistes pagasts,
- Kambjas pagasts,
- Karksi pagasts,

- Kongas pagasts,
- Kepu pagasts,
- Laekveres pagasts,
- Lūnjas pagasts,
- Meksas pagasts,
- Merjamas pagasts,
- Mēksi pagasts,
- Peipsiēres pagasts,
- Pīrisāres pagasts,
- Regaveres pagasts,
- Rakveres pagasts,
- Saksi pagasts,
- Semeru pagasts,
- Varas pagasts,
- Vihulas pagasts,
- Vennu pagasts.

2. Latvija

Šādi Latvijas apgabali:

- Balvu novada Vīksnas, Bērzkalnes, Vectilžas, Lazdulejas, Briežuciema, Tilžas, Bērzpils un Krišjāņu pagasts,
- Bauskas novada Mežotnes, Codes, Dāviņu un Vecsaules pagasts,
- Dobeles novada Jaunbērzes pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no ceļa Nr. P98,
- Gulbenes novada Lejasciema, Lizuma, Rankas, Druvienas, Tirzas un Līgo pagasts,
- Jelgavas novada Kalnciema, Līvbērzes un Valgundes pagasts,
- Kandavas novada Cēres, Kandavas, Zemītes un Zantes pagasts, Kandavas pilsēta,
- Limbažu novada Skultes, Vidrižu, Limbažu un Umurgas pagasts,
- Rugāju novada Lazdukalna pagasts,
- Salacgrīvas novada Liepupes pagasts,
- Talsu novada Ķūļciema, Balgales, Vandzenes, Laucienes, Virbu un Strazdes pagasts,
- Ādažu novads,

- Aizkraukles novads,
- Aknīstes novads,
- Alūksnes novads,
- Amatas novads,
- Apes novads,
- Babītes novads,
- Baldones novads,
- Baltinavas novads,
- Carnikavas novads,
- Cēsu novads,
- Cesvaines novads,
- Engures novads,
- Ērgļu novads,
- Garkalnes novads,
- Iecavas novads,
- Ikšķiles novads,
- Ilūkstes novads,
- Inčukalna novads,
- Jaunjelgavas novads,
- Jaunpiebalgas novads,
- Jēkabpils novads,
- Ķeguma novads,
- Ķekavas novads,
- Kocēnu novads,
- Kokneses novads,
- Krimuldas novads,
- Krustpils novads,
- Lielvārdes novads,
- Līgatnes novads,
- Līvānu novads,
- Lubānas novads,
- Madonas novads,

- Mālpils novads,
- Mārupes novads,
- Mērsraga novads,
- Neretas novads,
- Ogres novads,
- Olaines novads,
- Ozolnieku novads,
- Pārgaujas novads,
- Plaviņu novads,
- Priekuļu novads,
- Raunas novads,
- Ropažu novads,
- Salas novads,
- Salaspils novads,
- Saulkrastu novads,
- Sējas novads,
- Siguldas novads,
- Skrīveru novads,
- Smiltenes novads,
- Tukuma novads,
- Varakļānu novads,
- Vecpiebalgas novads,
- Vecumnieku novads,
- Viesītes novads,
- Viļakas novads,
- Limbažu pilsēta,
- republikas pilsēta Jēkabpils,
- republikas pilsēta Valmiera.

3. Lietuva

Šādi Lietuvas apgabali:

- Anīkšču rajona pašvaldības teritorijā – Kavarskas un Kurķu seņūnija un Anīkšču daļa, kas atrodas uz dienvidrietumiem no ceļa Nr. 121 un Nr. 119,
- Jonavas rajona pašvaldības teritorijā – Šilu un Bukoņu seņūnija, Žeimju seņūnijā – Bilušķu, Drobišķu, Normaiņu II, Normainēlu, Juškoņu, Pauļuku, Mitēnišķu, Zofijaukas un Naujoku ciems,
- Kauņas rajona pašvaldības teritorijā – Akademijas, Alšenu, Babtu, Batnavas, Čekišķes, Domeikavas, Ezerēles, Garļavas, Garļavas apīlinķes, Kačergines, Kulautavas, Linksmakalnes, Raudondvares, Ringaudu, Roku, Samīlu, Taurakiemu, Užliedžu, Vilkijas, Vilkijas apīlinķes un Zapišķu seņūnija,

- Kēdainiņu rajona pašvaldības teritorijā – Josvaiņu, Pernaravas, Kraķu, Dotnuvas, Gudžūnu, Survilišķu, Vilaiņu, Truskavas un Šētas seņūnija, kā arī Kēdainiņu pilsētas seņūnija,
- Panevēžas rajona pašvaldības teritorijā – Karsakišķu, Naujamiesta, Paīstres, Panevēžas, Ramīgalas, Smilgū, Upītes, Vadokļu un Velžu seņūnija un Krekenavas seņūnijas daļa, kas atrodas uz austrumiem no Nevēžas upes,
- Prienu rajona pašvaldības teritorijā – Veiveru, Šilavotu, Naujosī Ūtu, Balbierišķu, Ašmintu, Išlaužu, Pakoņu seņūnija,
- Šaļčininku rajona pašvaldības teritorijā – Jašūnu, Turģeļu, Akmenīnes, Šaļčininku, Ģervišķu, Butrimoņu, Eišišķu, Poškones, Dievenišķes seņūnija,
- Varēnas rajona pašvaldības teritorijā – Kaņavas, Marcinkones, Merķinges seņūnija,
- Viļņas rajona pašvaldības teritorijā – Suderves un Dūkštas seņūnijas daļas, kas atrodas uz ziemeļaustrumiem no ceļa Nr. 171, Maišagalas, Zujūnu, Avižieņu, Riešes, Paberžes, Nemenčines, Nemenčines pilsētas, Sužoņu, Buiķidžu, Bezdoņu, Lavorišķes, Mickūnu, Šatrininku, Kalveļu, Nemēžas, Rudaminas, Rūkaiņu, Medininku, Marijampoles, Pagiru un Jodšķu seņūnija,
- Alītas pilsētas pašvaldība,
- Utenas rajona pašvaldības teritorijā – Sudeiķu, Utenas seņūnija, Utenas pilsēta, Kuktišķu, Daugaļu, Tauragnu, Saldutišķu seņūnija,
- Alītas pilsētas pašvaldības teritorijā – Pivašūnu, Punies, Daugu, Aloves, Nemunaiču, Raitininku, Miroslavas, Krokjalauķu, Simnas, Alītas seņūnija,
- Kauņas pilsētas pašvaldība,
- Panevēžas pilsētas pašvaldība,
- Prienu pilsētas pašvaldība,
- Viļņas pilsētas pašvaldība,
- Biržu rajona pašvaldība,
- Druskininku pašvaldība,
- Ignalinas rajona pašvaldība,
- Lazdiju rajona pašvaldība,
- Molētu rajona pašvaldība,
- Rokišķu rajona pašvaldība,
- Širvintas rajona pašvaldība,
- Švenčoņu rajona pašvaldība,
- Ukmerģes rajona pašvaldība,
- Zarasu rajona pašvaldība,
- Birštonas pašvaldība,
- Visaginas pašvaldība.

4. Polija

Šādi Polijas apgabali:

Podlases vojevodistē:

- Bjalistokas povjata Čarna Bjalostockas, Grodekas, Mihalovo, Supraslas, Vasilkovas un Zabludovas gmins,
- Sokulkas povjata Dombrova Bjalostockas, Janovas, Krinku, Kužnicas, Novi Dvuras, Sidras, Sokulkas un Šudzjalovo gmins,
- Augustovas povjata Lipskas gmins,
- Hajnukas povjata Dubičes Cerkevnes gmins, Kleščeles un Čeremhas gmina daļas, kas atrodas uz austrumiem no ceļa Nr. 66,
- Belskas povjata Belskas Podlaskas gmina daļa, kas atrodas uz austrumiem no līnijas, kuru veido ceļš Nr. 19 (uz ziemelējiem no Belskas Podlaskas pilsētas) un turpina Belskas Podlaskas pilsētas austrumu robeža un ceļš Nr. 66 (uz dienvidiem no Belskas Podlaskas pilsētas) un Orlas gmina daļa, kas atrodas uz austrumiem no ceļa Nr. 66.

III DAĻA

1. Igaunija

Šādi Igaunijas apgabali:

- Elvas pilsēta,
- Vehmas pilsēta,
- Jegevas apriņķis,
- Jervamā apriņķis,
- Valgas apriņķis,
- Veru apriņķis,
- Kūsalu pagasta daļa, kas atrodas uz dienvidiem no ceļa Nr. 1 (E20),
- Persti pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no ceļa Nr. 24126,
- Sūrejāni pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no ceļa Nr. 49,
- Tamsalu pagasta daļa, kas atrodas uz dienvidrietumiem no Tallinas–Tartu dzelzceļa,
- Tartu pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no Tallinas–Tartu dzelzceļa,
- Vīratsi pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no līnijas, ko veido ceļa Nr. 92 rietumu daļa līdz tā krustojumam ar ceļu Nr. 155, tad ceļš Nr. 155 līdz tā krustojumam ar ceļu Nr. 24156, tad ceļš Nr. 24156, līdz tas šķērso Verilaskes upi, tad pa Verilaskes upi līdz pagasta dienvidu robežai,
- Aegvīdu pagasts,
- Anijas pagasts,
- Kadrinas pagasts,
- Kolgajāni pagasts,
- Kongutas pagasts,
- Keo pagasts,
- Laevas pagasts,

- Neo pagasts,
- Paistu pagasts,
- Puhjas pagasts,
- Rakes pagasts,
- Rannu pagasts,
- Rengu pagasts,
- Sārepēdi pagasts,
- Tapas pagasts,
- Tehtveres pagasts,
- Tarvastu pagasts,
- Ilcenurmes pagasts,
- Veikemārjas pagasts.

2. Latvija

Šādi Latvijas apgabali:

- Balvu novada Kubuļu un Balvu pagasts,
- Gulbenes novada Beļavas, Galgauskas, Jaungulbenes, Daukstu, Stradu, Litenes un Stāmerienas pagasts,
- Limbažu novada Vilķenes, Pāles un Katvaru pagasts,
- Rugāju novada Rugāju pagasts,
- Salacgrīvas novada Ainažu un Salacgrīvas pagasts,
- Aglonas novads,
- Alojas novads,
- Beverīnas novads,
- Burtnieku novads,
- Ciblas novads,
- Dagdas novads,
- Daugavpils novads,
- Kārsavas novads,
- Krāslavas novads,
- Ludzas novads,
- Mazsalacas novads,
- Naukšēnu novads,
- Preiļu novads,
- Rēzeknes novads,
- Riebiņu novads,

- Rūjienas novads,
- Strenču novads,
- Valkas novads,
- Vārkavas novads,
- Viļānu novads,
- Zilupes novads,
- Ainažu pilsēta,
- Salacgrīvas pilsēta,
- republikas pilsēta Daugavpils,
- republikas pilsēta Rēzekne.

3. Lietuva

Šādi Lietuvas apgabali:

- Anīkšu rajona pašvaldības teritorijā – Debeiku, Skiemmoņu, Viešintas, Andronišķu, Svēdasu, Trošķunu un Traupes seņūnija un Anīkšu seņūnijas daļa, kas atrodas uz ziemeļaustrumiem no ceļa Nr. 121 un Nr. 119,
- Alītas rajona pašvaldības teritorijā – Butrimoņu seņūnija,
- Jonavas rajona pašvaldības teritorijā – Upninku, Ruklas, Dumšu, Užusaļu un Kulvas seņūnija, bet Žeimju seņūnijā – Akļu, Akmeņu, Barsukines, Blauzdžu, Girēļu, Jagēlavas, Juljanavas, Kuigaļu, Liepkalnu, Martiņišķu, Milašišķu, Mimaļu, Naujasodes, Normaiņu I, Padobju, Palankešu, Pamelnītēles, Pēdžu, Skrīnes, Svalkeņu, Terespolas, Varpēņu, Žeimju gat. un Žievelišķu ciems, kā arī Žeimju ciemats,
- Kaišadores rajona pašvaldība,
- Kauņas rajona pašvaldības teritorijā – Vandžogalas, Lapju, Karmelavas un Neveroņu pagasts,
- Ķēdainiņu rajona pašvaldības teritorijā – Pelēdnaņu seņūnija,
- Prienu rajona pašvaldības teritorijā – Jieznas un Staklišķes seņūnija,
- Panevēžas rajona pašvaldības teritorijā – Miezišķu un Raguvas seņūnija,
- Šaļčininku rajona pašvaldības teritorijā – Baltoji Voķes, Pabares, Dainavas un Kalesninku seņūnija,
- Varēnas rajona pašvaldības teritorijā – Valkininku, Jaķēnu, Matuizu, Varēnas un Videņu seņūnija,
- Viļņas rajona pašvaldības teritorijā – Suderves un Dūkštas seņūnijas daļas, kas atrodas uz dienvidrietumiem no ceļa Nr. 171,
- Utenas rajona pašvaldības teritorijā – Užpaļu, Vīžonas un Lejūnu seņūnija,
- Elektrēnu pašvaldība,
- Jonavas pilsētas pašvaldība,
- Kaišadores pilsētas pašvaldība,
- Kupišķu rajona pašvaldība,
- Traķu rajona pašvaldība.

4. Polija

Šādi Polijas apgabali:

- Hajnuvkas povjata Čižes, Bjalovežas, Hajnuvkas un Hajnuvkas pilsētas, Narevas un Narevkas gminas,
- Semjatičes povjata Melņikas, Nurzecas-Stacjas, Semjatičes un Semjatičes pilsētas gminas.

IV DAĻA

Itālija

Šādi Itālijas apgabali:
— visi Sardīnijas apgabali.”

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2016/1373**(2016. gada 11. augusts)**

ar ko apstiprina tīkla darbības uzlabošanas plānu Eiropas vienotās gaisa telpas darbības uzlabošanas sistēmas otrajam pārskata periodam (2015–2019)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 10. marta Regulu (EK) Nr. 549/2004, ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas izveidošanai (pamatregula)⁽¹⁾, un jo īpaši tās 11. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas 2013. gada 3. maija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 390/2013, ar ko nosaka aeronavigācijas pakalpojumu un tīkla funkciju darbības uzlabošanas sistēmu⁽²⁾, un jo īpaši tās 6. panta d) punktu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 677/2011⁽³⁾ tīkla pārvaldnieks palīdz īstenot darbības uzlabošanas sistēmu.
- (2) Saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) Nr. 390/2013 tīkla pārvaldnieks izstrādāja tīkla darbības uzlabošanas plānu Eiropas vienotās gaisa telpas darbības uzlabošanas sistēmas otrajam pārskata periodam (2015–2019) un iesniedza to Komisijai.
- (3) Komisija, kurai palīdz darbības izvērtēšanas iestāde, ir novērtējusi tīkla darbības uzlabošanas plānu attiecībā uz Savienības mēroga darbības mērķiem un *mutatis mutandis* Īstenošanas regulas (ES) Nr. 390/2013 IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem, kā arī pārējām minētās regulas prasībām.
- (4) Minētajā novērtējumā tika konstatēts, ka tīkla darbības uzlabošanas plāns ir saskaņā ar minētajiem mērķiem, kritērijiem un prasībām. It īpaši attiecībā uz galvenajām darbības jomām, proti, drošību, vidi un kapacitāti, plānā izklāstītie mērķi atbilst attiecīgajiem Savienības mēroga mērķiem un tātad tie ir atbilstoši minētajiem Savienības mēroga mērķiem. Attiecībā uz galveno darbības jomu “izmaksu efektivitāte” plānā noteiktie mērķi ir arī saderīgi ar Savienības mēroga mērķiem, ņemot vērā, ka aprēķināto vienības izmaksu samazināšanas tendence ir augstāka nekā Savienības mēroga mērķim.
- (5) Tādēļ ir lietderīgi, ka Komisija apstiprina tīkla darbības uzlabošanas plāna galīgo versiju tā 2015. gada jūnija izdevumā, ko tīkla pārvaldnieks izstrādājis un iesniedzis Komisijai.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Tīkla darbības uzlabošanas plāns Eiropas vienotās gaisa telpas darbības uzlabošanas sistēmas otrajam pārskata periodam (2015–2019) tā 2015. gada jūnija izdevumā, ko tīkla pārvaldnieks ir iesniedzis, ir apstiprināts.

⁽¹⁾ OVL 96, 31.3.2004., 1. lpp.

⁽²⁾ OVL 128, 9.5.2013., 1. lpp.

⁽³⁾ Komisijas 2011. gada 7. jūlija Regula (ES) Nr. 677/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) tīkla funkciju īstenošanai un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 691/2010 (OVL 185, 15.7.2011., 1. lpp.).

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2016. gada 11. augustā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER*

IETEIKUMI

KOMISIJAS IETEIKUMS (ES) 2016/1374

(2016. gada 27. jūlijjs)

par tiesiskumu Polijā

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

tā kā:

- (1) Eiropas Savienība ir dibināta, balstoties uz kopīgām vērtībām, kurās ir nostiprinātas Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā un kurās ietver tiesiskuma ievērošanu. Komisija, papildus tās uzdevumam nodrošināt ES tiesību ievērošanu, kopā ar Eiropas Parlamentu, dalībvalstīm un Padomi ir atbildīga arī par Savienības kopīgo vērtību garantēšanu.
- (2) Šā iemesla dēļ, Komisija, ņemot vērā savus pienākumus saskaņā ar Līgumiem, 2014. gada 11. martā pieņēma paziņojumu "Jauns ES mehānisms tiesiskuma nostiprināšanai" (⁽¹⁾). Šajā tiesiskuma mehānismā izklāstīts, kā Komisija reaģēs, ja Savienības dalībvalstī kļūtu redzamas skaidras norādes par apdraudējumu tiesiskumam, un izskaidroti principi, kas ir tiesiskuma pamatā.
- (3) Tiesiskuma mehānisms sniedz norādes dialogam starp Komisiju un attiecīgo dalībvalsti, lai nepieļautu sistēmisku draudu tiesiskumam eskalāciju.
- (4) Šā dialoga mērķis ir ļaut Komisijai rast risinājumu ar attiecīgo dalībvalsti, lai novērstu situāciju, kad rodas sistēmiski draudi tiesiskumam, kuri savukārt varētu pārtapt "drošā varbūtībā", ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt" – šādā gadījumā potenciāli tiktu izmantota "LES 7. panta procedūra". Ja ir skaidras norādes par to, ka pastāv sistēmisks drauds tiesiskumam dalībvalstī, Komisija var uzsākt dialogu ar šo dalībvalsti saskaņā ar tiesiskuma mehānismu.
- (5) Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra, kā arī Eiropas Padomes izstrādātie dokumenti, kuru pamatā īpaši izmantota Eiropas Padomes Komisijas par demokrātiju caur likuma spēku ("Venēcijas komisija") pieredze, sniedz neizsmēlošu šo principu uzskaitījumu, un tādējādi definē tiesiskuma kā kopējas Savienības vērtības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu pamatnozīmi. Šie principi ietver likumību, kas nozīmē pārredzamu, pārskatatbildīgu, demokrātisku un plurālistisku likumu ieviešanas procesu; tiesisko drošību; izpildvaras patvēruma aizliegumu; neatkarīgas un objektīvas tiesas; efektīvu pārskatīšanu tiesā, tai skaitā pamattiesību ievērošanu, un vienlīdzību likuma priekšā (⁽²⁾). Papildus šo principu un vērtību ievērošanai valsts iestādēm ir arī lojālas sadarbības pienākums.
- (6) Mehānisms aktivizējams tad, ja dalībvalstu iestādes veiks pasākumus vai pieļaus situācijas, kas, visticamāk, sistēmāti un negatīvi ietekmēs iestāžu integritāti, stabilitāti vai pienācīgu darbību un garantiju mehānismus, kuri dalībvalstu limenī izveidotī tiesiskuma nodrošināšanai (⁽³⁾). Mērķis ir pievērsties sistēmiska rakstura draudiem tiesiskumam (⁽⁴⁾). Ir jābūt apdraudētai dalībvalsts politiskajai, institucionālajai un/vai tiesiskajai kārtībai kā tādai, tās konstitucionālajai uzbūvei, varas dalīšanai, tiesu neatkarībai vai objektīvitātei vai pārskatīšanai tiesās, tostarp konstitucionālajai tiesvedībai, ja tāda pastāv (⁽⁵⁾). Mehānisms tiks izmantots situācijās, kad valsts tiesiskuma nodrošinātāji šķītis nespējīgi efektīvi pievērsties šiem draudiem.

(¹) COM(2014) 158 final, turpmāk "paziņojums".

(²) Skatīt COM(2014) 158 final, 2. iedaļa, I pielikums.

(³) Sk. paziņojuma 4.1. punktu.

(⁴) Turpat.

(⁵) Turpat.

- (7) Tiesiskuma mehānismam ir trīs posmi. Pirmajā posmā (“Komisijas novērtējums”) Komisija apkopo un analizē visu attiecīgo informāciju, un izvērtē, vai ir skaidras norādes par sistēmiķu draudu tiesiskumam. Ja sākotnējā izvērtējuma rezultātā Komisija uzskata, ka pastāv sistēmisks drauds tiesiskumam, tā uzsāks dialogu ar attiecīgo dalībvalsti, nosūtot tai “atzinumu par tiesiskumu”, pamatojot savas bažas un dodot attiecīgajai dalībvalstij iespēju atbildēt. Atzinumu varētu pieņemt pēc tam, kad ar attiecīgajām iestādēm ir bijusi sarakste un tikšanās, un pēc atzinuma var sekot turpmāka saziņa. Otrajā posmā (“Komisijas ieteikums”), ja jautājums nav apmierinoši atrisināts, Komisija var izdot dalībvalstij adresētu “ieteikumu par tiesiskumu”. Šādā gadījumā Komisija norāda savu bažu iemeslus, iesaka dalībvalstij noteiktā termiņā atrisināt konstatētās problēmas un informēt Komisiju par darbībām, kas veiktas šajā sakarā. Trešajā posmā (“Komisijas ieteikuma pēcpasākumi”) Komisija uzrauga dalībvalsts veiktos pēcpasākumus, ko tā veic pēc Komisijas ieteikuma saņemšanas. Viss process kopumā ir balstīts uz nepārtrauktu dialogu starp Komisiju un attiecīgo dalībvalsti. Ja noteiktajā termiņā nebūs veikti apmierinoši pēcpasākumi, var tikt izmantota “LES 7. panta procedūra”; šo procedūru var uzsākt pēc vienas trešdaļas dalībvalstu pamatota priekšlikuma, pēc Eiropas Parlamenta vai Komisijas iniciatīvas.
- (8) Komisijai 2015. gada novembrī uzzināja par notiekošu strīdu Polijā, proti, par Konstitucionālās tiesas sastāvu, kā arī par Polijas pašreizējā prezidenta un viceprezidenta pilnvaru termiņa saīsināšanu. Konstitucionālā tiesa šajā jautājumā taisīja divus spriedumus – 2015. gada 3. un 9. decembrī.
- (9) Polijas parlaments (“Sejms”) 2015. gada 22. decembri pieņema likumu, ar kuru groza Likumu par Konstitucionālo tiesu, kas skar tiesas darbību, kā arī tās tiesnešu neatkarību (¹).
- (10) Komisija 2015. gada 23. decembra vēstulē Polijas valdībai (²) lūdzta to informēt par konstitucionālo stāvokli Polijā, tostarp pasākumiem, kurus Polijas iestādes ir iecerējušas veikt attiecībā uz iepriekšminētajiem diviem Konstitucionālās tiesas spriedumiem. Attiecībā uz grozījumiem, kas iekļauti 2015. gada 22. decembri pieņemtajā likumā par Konstitucionālo tiesu, Komisija norādīja, ka tā sagaida, ka šis likums tomēr netiks pieņemts galīgi vai vismaz nestāsies spēkā, kamēr visi jautājumi attiecībā uz šā likuma ietekmi uz Konstitucionālās tiesas neatkarību un darbību nav pilnībā un pienācīgi izvērtēti. Komisija arī ieteica Polijas iestādēm cieši sadarboties ar Eiropas Padomes Venēcijas komisiju.
- (11) Polijas valdība 2015. gada 23. decembri Venēcijas komisijai lūdzta atzinumu par 2015. gada 22. decembri pieņemto likumu. Tomēr Polijas parlaments negaīdīja šo atzinumu, pirms veikt turpmākus pasākumus, un likums tika publicēts *Oficiālajā Vēstnē* un stājas spēkā 2015. gada 28. decembrī.
- (12) Komisija 2015. gada 30. decembri nosūtīja Polijas valdībai vēstuli (³), lūdzot papildu informāciju par ierosinātajām Polijas valsts raidorganizāciju pārvaldības reformām. Polijas Senāts 2015. gada 31. decembri pieņēma “mazo plašsaziņas līdzekļu likumu” par Polijas valsts televīzijas raidorganizācijas un valsts radio raidorganizācijas valdēm un padomēm. Komisija 2016. gada 7. janvārī no Polijas valdības saņēma atbildi (⁴) uz vēstuli par plašsaziņas līdzekļu likumu, kurā noliegtā jebkāda negatīva ietekme uz plašsaziņas līdzekļu plurālismu. Komisija 11. janvārī saņēma atbildi no Polijas valdības par Konstitucionālās tiesas reformu (⁵). Šīs atbildes nenovērsa pastāvošās bažas.
- (13) Komisāru kolēģija 2016. gada 13. janvārī rīkoja pirmās politikas debates, lai izvērtētu stāvokli Polijā. Komisija nolēma izskatīt stāvokli saskaņā ar tiesiskuma mehānismu un pilnvaroja priekšsēdētāja pirmo vietnieku Timmermansu uzsākt dialogu ar Polijas Republikas iestādēm, lai precīzētu attiecīgos jautājumus un apzinātu iespējamos risinājumus. Tajā pašā dienā Komisija nosūtīja Polijas valdībai (⁶), informējot to, ka Komisija izskata stāvokli saskaņā ar tiesiskuma mehānismu un vēlas uzsākt dialogu ar Polijas Republikas iestādēm, lai

(¹) 2015. gada 22. decembri pieņemtais likums, ar kuru groza 2015. gada 25. jūnija Likumu par Konstitucionālo tiesu. Grozošais likums tika publicēts *Oficiālajā Vēstnē* 28. decembri; 2217. ieraksts.

(²) Komisijas priekšsēdētāja pirmā vietnieka Timmermansa 2015. gada 23. decembra vēstule ārlietu ministram Waszczykowski kungam un tieslietu ministram Ziobro kungam.

(³) Komisijas priekšsēdētāja pirmā vietnieka Timmermansa 2015. gada 30. decembra vēstule ārlietu ministram Waszczykowski kungam un tieslietu ministram Ziobro kungam.

(⁴) Valsts sekretāra vietnieka Stepkowski kunga 2016. gada 7. janvāra vēstule Komisijas priekšsēdētāja pirmajam vietniekam Timmermansam.

(⁵) Tieslietu ministra Ziobro kunga 2016. gada 11. janvāra vēstule Komisijas priekšsēdētāja pirmajam vietniekam Timmermansam.

(⁶) Komisijas priekšsēdētāja pirmā vietnieka Timmermansa 2016. gada 13. janvāra vēstule tieslietu ministram Ziobro kungam.

precizētu attiecīgos jautājumus un apzinātu iespējamos risinājumus. Komisija 2016. gada 19. janvārī nosūtīja vēstuli Polijas valdībai (¹), piedāvājot sniegt zināšanas un pieredzi un apspriest jautājumus, kas saistīti ar jauno plašsaziņas līdzekļu likumu.

- (14) Polijas valdība 2016. gada 19. janvārī nosūtīja vēstuli Komisijai (²), izklāstot savu viedokli par strīdu saistībā ar tiesnešu iecelšanu, cita starpā atsaucoties uz konstitucionālu paražu attiecībā uz tiesnešu iecelšanu. Polijas valdība izklāstīja virkni pozitīvu sekū, kas, kā tiek uzskatīts, izriet no grozījumiem Likumā par Konstitucionālo tiesu.
- (15) Tajā pašā dienā Eiropas Parlaments rīkoja plenārsēdes debates par stāvokli Polijā.
- (16) Komisija 2016. gada 1. februārī nosūtīja vēstuli Polijas valdībai (³), norādot, ka Konstitucionālās tiesas spriedumi par tiesnešu iecelšanu joprojām nav izpildīti. Šajā vēstulē arī tika uzsvērta nepieciešamība sīkāk izskatīt Likuma par Konstitucionālo tiesu grozījumu, jo īpaši dažādo veikto izmaiņu "kombinēto ietekmi", un pieprasīti sīkāki paskaidrojumi. Šajā vēstulē arī tika pieprasīta informācija par citiem nesen pieņemtiem likumiem, jo īpaši par jauno Civildienesta likumu, likumu, ar ko groza Likumu par policiju, un dažiem citiem likumiem, kā arī Likumu par Valsts prokuratūru, un par plānotajām likumdošanas reformām, jo īpaši plašsaziņas līdzekļu tiesību aktu turpmākas reformas.
- (17) Polijas valdība 2016. gada 29. februārī nosūtīja vēstuli Komisijai (⁴), sniedzot papildu precizējumus par Konstitucionālās tiesas priekšsēdētāja pilnvarām. Vēstulē precizēts, ka Konstitucionālās tiesas 2015. gada 9. decembra spriedumā noteikts, ka grozošā likuma pagaidu noteikumi, kuri paredzēja priekšsēdētāja pilnvaru termiņa izbeigšanu, ir pasludināti par Konstitūcijai neatbilstošiem un ir zaudējuši savu juridisko spēku. Rezultātā pašreizējais Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājs turpinātu pildīt savas pilnvaras saskaņā ar vecajiem tiesību aktu noteikumiem līdz sava pilnvaru termiņa beigām 2016. gada 19. decembrī. Šajā vēstulē arī tika norādīts, ka nākamā priekšsēdētāja pilnvaru termiņš būs 3 gadi. Vēstulē turklāt tika lūgts paskaidrot, ko Komisija domā, uzstājot, ka Konstitucionālās tiesas saistošie un galīgie spriedumi joprojām nav izpildīti, kā arī paskaidrot, kāpēc Komisijas ieskatā rezolūcijas, ar kurām 2015. gada 2. decembrī ievēlēti trīs Konstitucionālās tiesas tiesneši, ir pretrunā tiesas pēc tam pieņemtajam spriedumam.
- (18) Komisija 2016. gada 3. martā nosūtīja vēstuli Polijas valdībai (⁵), sniedzot paskaidrojumus attiecībā uz tiesnešu iecelšanas jautājumu, kā to lūdza Polijas valdība 2016. gada 29. februārā vēstulē. Attiecībā uz Likuma par Konstitucionālo tiesu grozījumu vēstulē tika norādīts, ka atbilstīgi sākotnējam novērtējumam daži grozījumi – gan atsevišķi, gan kopā nemot – sarežģīja nosacījumus, saskaņā ar kuriem Konstitucionālā tiesa var pārskatīt tiesā pieņemto jauno tiesību aktu konstitucionālitāti, un tika lūgts sniegt sīkākus paskaidrojumus šajā jomā. Vēstulē arī lūgts sniegt informāciju par citiem nesen pieņemtiem tiesību aktiem un turpmākām plānotām likumdošanas reformām.
- (19) Konstitucionālā tiesa 2016. gada 9. martā nolēma, ka 2015. gada 22. decembrī pieņemtais likums neatbilst Konstitūcijai. Valdība minēto spriedumu līdz šim nav publicējusi Oficiālajā Vēstnesī, kā rezultātā tam nav juridiska spēka.
- (20) Venēcijas komisija 2016. gada 11. martā pieņēma atzinumu "par grozījumiem 2015. gada 25. jūnija Likumā par Konstitucionālo tiesu" (⁶). Atzinumā Polijas parlaments tika aicināts rast risinājumu attiecībā uz tiesnešu iecelšanu, balstoties uz tiesiskumu un ievērojot Konstitucionālās tiesas spriedumus. Atzinumā arī cita starpā tika uzskatīts, ka augstais klātbūtnes kvorums, prasība par divu trešdaļu balsu vairākumu spriedumu pieņemšanai un stingrais noteikums, kas padara neiespējamu steidzamu lietu izskatīšanu, jo īpaši šo prasību kopējā ietekme, būtu padarijuši Konstitucionālo tiesu par neefektīvu. Visbeidzot, atzinumā tika uzskatīts, ka atteikums publicēt 2016. gada 9. marta spriedumu vēl vairāk padziļinātu konstitucionālo krīzi Polijā.

(¹) Komisāra Etingera 2016. gada 19. janvāra vēstule tieslietu ministram Ziobro kungam.

(²) Tieslietu ministra Ziobro kunga 2016. gada 19. janvāra vēstule Komisijas priekšsēdētāja pirmajam vietniekam Timmermansam.

(³) Komisijas priekšsēdētāja pirmā vietnieka Timmermansa 2016. gada 1. februāra vēstule tieslietu ministram Ziobro kungam.

(⁴) Ārlietu ministra Waszczykowski kunga 2016. gada 29. februāra vēstule Komisijas priekšsēdētāja pirmajam vietniekam Timmermansam.

(⁵) Komisijas priekšsēdētāja pirmā vietnieka Timmermansa 2016. gada 3. marta vēstule ārlietu ministram Waszczykowski kungam.

(⁶) Atzinums Nr. 833/2015, CDL-AD(2016)001.

- (21) Polijas valdība 2016. gada 21. martā nosūtīja vēstuli Komisijai, uzaicinot Komisijas priekšsēdētāja pirmo vietnieku Timmermansu uz tikšanos Polijā, lai izvērtētu līdz šim Polijas valdības un Komisijas starpā notikušo dialogu un noteiktu, kā to turpināt objektīvā, uz pierādījumiem un sadarbību balstītā veidā.
- (22) Polijas valdība 2016. gada 31. martā nosūtīja vēstuli Komisijai ar jaunāko informāciju un juridiskiem novērtējumiem par strīdu saistībā ar Konstitucionālo tiesu Polijā. 2016. gada 5. aprīlī Varsavā notika Komisijas priekšsēdētāja pirmā vietnieka Timmermansa tikšanās ar Polijas ārlietu ministru, tieslietu ministru, premjerministra vietnieku, kā arī ar Konstitucionālās tiesas priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. Pēc šim tikšanām vairākas sanāksmes notika arī Polijas valdības, ko pārstāvēja Tieslietu ministrija, un Komisijas starpā.
- (23) Pēc 2016. gada 9. marta sprieduma Konstitucionālā tiesa atsāka lietu izskatīšanu. Polijas valdība šajos tiesvedības procesos nepiedalījās, un spriedumus, kurus Konstitucionālā tiesa taisījusi kopš 2016. gada 9. marta, valdība līdz šim nav publicējusi *Oficiālajā Vēstnesī*⁽¹⁾.
- (24) Eiropas Parlaments 2016. gada 13. aprīlī pieņēma rezolūciju par stāvokli Polijā, cita starpā rosinot Polijas valdību bez kavēšanās ievērot, publicēt un īstenot Konstitucionālās tiesas 2016. gada 9. marta spriedumu un īstenot 2015. gada 3. un 9. decembrī spriedumus un aicinot Polijas valdību pilnībā īstenot Venēcijas komisijas ieteikumus.
- (25) Lai apspriestu stāvokli Polijā, 2016. gada 20. aprīlī notika sanāksme starp Komisiju un ES Augstāko tiesu priekšsēdētāju tīkla un Eiropas Konstitucionālo tiesu konferences pārstāvjiem.
- (26) Polijas Augstākās tiesas kopsapulce 2016. gada 26. aprīlī pieņēma rezolūciju, kurā apliecināts, ka Konstitucionālās tiesas nolēmumi ir spēkā, pat ja Polijas valdība atsakās tos publicēt *Oficiālajā Vēstnesī*.
- (27) *Sejma* deputātu grupa 2016. gada 29. aprīlī iesniedza *Sejmā* tiesību akta priekšlikumu par jaunu Konstitucionālās tiesas likumu ar nolīku aizstāt pašreizējo likumu. Priekšlikumā tika iekļauti vairāki noteikumi, kurus Venēcijas komisija jau kritizēja savā 2016. gada 11. marta atzinumā un Konstitucionālā tiesa par Konstitūcijai neatbilstošiem pasludināja savā 2016. gada 9. marta nolēmumā. Tie ietvēra prasību par divu trešdaļu balsu vairākumu, lai pieņemtu lēmumus par nesen pieņemtu likumu "abstraktu" konstitucionālu pārskatīšanu. Aprīlī *Sejmā* tika izveidota ekspertu grupa, lai palīdzētu sagatavot jaunu likumu par Konstitucionālo tiesu.
- (28) Komisijas priekšsēdētāja pirmais vietnieks Timmermanss 2016. gada 24. maijā Varsavā tikās ar Polijas premjerministru, Konstitucionālās tiesas priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku, Ombudu, Varšavas pilsētas mēru un *Sejma* opozīcijas partiju deputātiem. Komisijas priekšsēdētāja pirmais vietnieks Timmermanss 2016. gada 26. maijā Briselē tikās ar Polijas premjerministra vietnieku. Pēc tam Komisijas un Polijas valdības starpā notika turpmākas viedokļu apmaiņas un tikšanās.
- (29) Tomēr, neraugoties uz Komisijas un Polijas valdības starpā notikušās informācijas apmaiņas detalizēto un konstruktīvo būtību, tās nespēja novērst Komisijas bažas. Komisija 2016. gada 1. jūnijā pieņēma atzinumu par tiesiskumu Polijā. Pēc dialoga, kas ar Polijas iestādēm noritēja kopš 13. janvāra, Komisija uzskatīja par nepieciešamu minētajā atzinumā formalizēt savu izvērtējumu par pašreizējo stāvokli. Atzinumā bija izklāstītas Komisijas bažas un tas palīdzēja dialogā ar Polijas iestādēm koncentrēties uz risinājuma rašanu.
- (30) Polijas valdība 2016. gada 24. jūnijā nosūtīja vēstuli Komisijai, kurā informēja, ka ir saņēmusi Komisijas 1. jūnija atzinumu par tiesiskumu⁽²⁾. Vēstulē Komisija tika informēta par parlamentārā darba stāvokli Polijā, tostarp par jauno Likumu par Konstitucionālo tiesu, un tika pausta pārliecība, ka parlamentā uzsāktais darbs ir pareizais veids, kā panākt konstruktīvu risinājumu. Pēc tam dialogs starp Komisiju un Polijas valdību turpinājās.

⁽¹⁾ Kopš 2016. gada 9. marta nav publicēti divdesmit Konstitucionālās tiesas taisītie spriedumi.

⁽²⁾ Ārlietu ministra Waszczykowski kunga 2016. gada 24. jūnija vēstule Komisijas priekšsēdētāja pirmajam vietniekam Timmermansam.

- (31) *Sejms* 2016. gada 22. jūlijā pieņēma jaunu likumu par Konstitucionālo tiesu, ar kuru aizstāja 2015. gada 25. jūnija Likumu par Konstitucionālo tiesu. Pirmais lasījums notika 2016. gada 10. jūnijā, otrs lasījums sākās 2016. gada 5. jūlijā, bet trešais lasījums tika pabeigs 7. jūlijā. Senāts grozījumus pieņēma 2016. gada 21. jūlijā. *Sejms* likumu ar Senāta grozījumiem pieņēma 2016. gada 22. jūlijā. Pirms likums var stāties spēkā, tas ir jāparaksta Poljas Republikas prezidentam un jāpublicē *Oficiālajā Vēstnesī*. Komisija sniedza komentārus un apsprieda likumprojekta saturu ar Poljas iestādēm dažādos likumdošanas procesa posmos,

IR PIENĀMUSI ŠO IETEIKUMU.

1. Poljai būtu pienācīgi jāņem vērā Komisijas analīze, kas izklāstīta turpmāk, un jāveic šā ieteikuma 6. iedaļā minētie pasākumi, lai noteiktajā termiņā varētu atrisināt konstatētās problēmas.

1. IETEIKUMA DARBĪBAS JOMA

2. Šajā ieteikumā izklāstītas Komisijas bažas attiecībā uz tiesiskumu Poljā un sniegti ieteikumi Poljas iestādēm par to, kā novērst šīs bažas. Šīs bažas ir saistītas ar šādiem jautājumiem:
 - 1) Konstitucionālās tiesas tiesnešu iecelšanu un Konstitucionālās tiesas 2015. gada 3. un 9. decembra spriedumu neīstenošana saistībā ar šiem jautājumiem;
 - 2) Konstitucionālās tiesas 2016. gada 9. marta sprieduma un kopš 2016. gada 9. marta taisīto spriedumu publicēšanu *Oficiālajā Vēstnesī* un to īstenošanu;
 - 3) Konstitucionālās tiesas efektīvu funkcionešanu un jauno tiesību aktu konstitucionālās pārskatīšanas efektivitāti, jo īpaši nemot vērā likumu par Konstitucionālo tiesu, kuru *Sejms* pieņēma 2016. gada 22. jūlijā.

2. KONSTITUCIONĀLĀS TIESAS TIESNEŠU IECELŠANA

3. Pirms *Sejma* vispārējām vēlēšanām 2015. gada 25. oktobrī aizejošais parlamenta sasaukums 8. oktobrī izvirzīja piecas personas, kuras valsts prezidentam "jāieceļ" par Konstitucionālās tiesas tiesnešiem. Trīs tiesneši ieņemtu amatus, kuri atbrīvojās aizejošā parlamenta sasaukuma pilnvaru laikā, bet divi tiesneši ieņemtu amatus, kas atbrīvoti jaunā parlamenta sasaukuma pilnvaru laikā, kuru termiņš sākās 2015. gada 12. novembrī.
4. *Sejms*, izmantojot paātrinātu procedūru, 2015. gada 19. novembrī grozīja Likumu par Konstitucionālo tiesu, ieviešot iespēju atceļt iepriekšējā parlamenta sasaukuma izvirzītās tiesnešu kandidatūras un izvirzīt piecus jaunus tiesnešus. *Sejms* 2015. gada 25. novembrī pieņēma priekšlikumu, ar kuru atceļ iepriekšējā parlamenta sasaukuma izvirzītās piecas kandidatūras, un 2. decembri izvirzīja piecus jaunus tiesnešus.
5. Konstitucionālajā tiesā tika celta prasība attiecībā uz iepriekšējā parlamenta sasaukuma un jaunā parlamenta sasaukuma lēmumiem. Konstitucionālā tiesa pēc tam taisīja divus spriedumus – 2015. gada 3. un 9. decembrī.
6. Savā 3. decembra ⁽¹⁾ spriedumā Konstitucionālā tiesa cita starpā nolēma, ka *Sejma* iepriekšējais sasaukums bija tiesīgs izvirzīt trīs tiesnešus, kas aizstāj tiesnešus, kuru pilnvaru termiņš beidzās 2015. gada 6. novembrī. Vienlaikus Konstitucionālā tiesa precizēja, ka *Sejms* nebija tiesīgs ievēlēt divus tiesnešus, kas aizstāja tos tiesnešus, kuru pilnvaru termiņš beidzās decembri. Spriedumā ir arī īpaša atsauce uz valsts prezidenta pienākumu nekavējoties pieņemt *Sejma* ievēlēta tiesneša zvērestu.

⁽¹⁾ K 34/15.

7. Konstitucionālā tiesa 9. decembrī⁽¹⁾ cita starpā padarīja par spēkā neesošu juridisko pamatu *Sejma* jaunā sasaukuma izvirzītajām trīs tiesnešu kandidatūrām uz amata vietām, kuras atbrīvojās 2015. gada 6. novembrī un kurām iepriekšējais parlamenta sasaukums jau bija likumīgi izvirzījis tiesnešu kandidatūras.
8. Neraugoties uz šiem spriedumiem, trīs tiesneši, kurus izvirzīja iepriekšējais parlamenta sasaukums, nav uzsākuši pildīt savus tiesneša pienākumus Konstitucionālajā tiesā, un valsts prezidents vēl nav pieņemis viņu zvērestu. Gluži pretēji, valsts prezidents pieņema to trīs tiesnešu zvērestu, kurus bez derīga juridiskā pamata izvirzīja jaunais parlamenta sasaukums.
9. Jaunā parlamenta sasaukuma ievēlētie divi tiesneši, kuri aizstāj tiesnešus, kas amatu atstāja 2015. gada decembrī, tīkmēr ir uzsākuši pildīt savus tiesneša pienākumus Konstitucionālajā tiesā.
10. Valsts prezidents 2016. gada 28. aprīlī pieņema jaunu Konstitucionālās tiesas tiesneša zvērestu, kuru izvirzīja *Sejms*, lai aizpildītu minētajā mēnesī iepriekš radušos vakanci un lai aizstātu tiesnesi, kura pilnvaru termiņš Konstitucionālajā tiesā bija beidzies.
11. *Sejms* 2016. gada 22. jūlijā pieņema jaunu Likumu par Konstitucionālo tiesu. Šā likuma 90. pantā noteikts: "Ar šā likuma spēkā stāšanās dienu tiesas priekšsēdētājs tos tiesas tiesnešus, kuri valsts prezidentam ir nodevuši zvērestu, bet līdz likuma spēkā stāšanās datumam vēl nav uzsākuši savu tiesneša pienākumu veikšanu, iekļauj kolēģijās, kuras izlemj lietas, un piešķir viņiem lietas." Likuma 6. panta 7. punktā paredzēts: "Pēc zvēresta nodošanas tiesneši ierodas tiesā, lai uzsāktu savu pienākumu veikšanu, un tiesas priekšsēdētājs piešķir viņiem lietas un rada apstākļus, kas ļauj viņiem veikt savus pienākumus."
12. Komisija uzskata, ka Konstitucionālās tiesas 2015. gada 3. un 9. decembri saistošie un galīgie spriedumi joprojām nav īstenoti, ciktāl tie attiecas uz tiesnešu iecelšanu amatā. Šie spriedumi paredz, ka Polijas valsts iestādēm ir lojāli jāsadarbojas, lai nodrošinātu, ka atbilstīgi tiesiskuma principam tie trīs tiesneši, kurus izvirzīja *Sejma* iepriekšējais sasaukums, var uzsākt pildīt savus Konstitucionālās tiesas tiesneša pienākumus un ka tie trīs tiesneši, kurus bez derīga juridiskā pamata izvirzīja jaunais parlamenta sasaukums, šo pienākumu veikšanu neuzsāk. Tas, ka šie spriedumi nav īstenoti, rada nopietnas bažas par tiesiskumu, jo tiesu galīgo spriedumu ievērošana ir būtisks tiesiskuma priekšnoteikums.
13. Vienā no savām vēstulēm Polijas valdība atsaucās uz konstitucionālas paražas pastāvēšanu Polijā attiecībā uz tiesnešu izvirzīšanu, kas pamatotu *Sejma* jaunā sasaukuma ieņemto nostāju. Komisija tomēr norāda – tāpat kā to darīja Venēcijas komisija⁽²⁾ –, ka valsts konstitucionālo tiesību un paražu interpretācija un piemērošana ir Konstitucionālās tiesas ziņā un Konstitucionālā tiesa savos spriedumos uz šādu paražu neatsaucās. 3. decembra spriedumu, ar kuru apstiprināts juridiskais pamats *Sejma* iepriekšējā sasaukuma trīs tiesnešu izvirzīšanai amatiem, kuri atbrīvojās 6. novembrī, nevar atceļt, atsaucoties uz iespējamu konstitucionālo paražu, kuru Konstitucionālā tiesa nav atzinusi.
14. Tāpat šo spriedumu ietekmes ierobežošana, uzliekot valdībai tikai pienākumu tos publicēt, kā to ierosinājušas Polijas iestādes, neatzītu 3. un 9. decembra spriedumu jebkādas juridiskās un praktiskās sekas. Konkrētāk, tas atņem valsts prezidentam pienākumu pieņemt attiecīgo tiesnešu zvērestu, ko ir apstiprinājusi Konstitucionālā tiesa.
15. Turklat Komisija norāda, ka arī Venēcijas komisija uzskata, ka pašreizējā konflikta par Konstitucionālās tiesas sastāvu risinājumam "ir jābūt balstītam uz pienākumu ievērot un pilnībā īstenot Konstitucionālās tiesas spriedumus" un "tādēļ aicina visas valsts struktūras un jo īpaši *Sejmu* pilnībā ievērot un īstenot spriedumus"⁽³⁾.
16. Visbeidzot, attiecībā uz 2016. gada 22. jūlijā pieņemto Likumu par Konstitucionālo tiesu Komisija secina, ka šis likums nav saderīgs ar 3. un 9. decembra spriedumiem. Likuma 90. pantā un 6. panta 7. punktā paredzēts, ka Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājs piešķir lietas visiem tiesnešiem, kuri valsts prezidentam ir nodevuši zvērestu,

⁽¹⁾ K 35/15.

⁽²⁾ Atzinuma 112. punkts.

⁽³⁾ Atzinuma 136. punkts.

bet vēl nav sākuši veikt savus tiesneša pienākumus. Šķiet, ka šis noteikums ir vērsts uz to trīs tiesnešu situāciju, kurus *Sejma* jaunais sasaukums nelikmīgi izvirzīja 2015. gada decembrī. Tas lautu šiem tiesnešiem sākt pildīt savus pienākumus, izmantojot vakances, kurām *Sejma* iepriekšējais sasaukums jau bija likumīgi izvirzījis trīs tiesnešus. Tādējādi šie noteikumi ir pretrunā Konstitucionālās tiesas 2015. gada 3. un 9. decembrī spriedumiem un Venēcijas komisijas atzinumam.

17. Visbeidzot, Komisija uzskata, ka Polijas iestādēm būtu jāievēro un pilnībā jāīsteno Konstitucionālās tiesas 2015. gada 3. un 9. decembrī spriedumi. Šie spriedumi paredz, ka valsts iestādēm ir lojāli jāsadarbojas, lai nodrošinātu, ka atbilstīgi tiesiskuma principam tie trīs tiesneši, kurus izvirzīja parlamenta iepriekšējais sasaukums, var uzsākt pildīt savus Konstitucionālās tiesas tiesneša pienākumus un ka tie trīs tiesneši, kurus bez derīga juridiskā pamata izvirzīja jaunais parlamenta sasaukums, neieņemt tiesneša amatu, pirms viņi nav atbilstīgi ievēlēti. 2016. gada 22. jūlijā pieņemtā likuma par Konstitucionālo tiesu attiecīgie noteikumi ir pretrunā Konstitucionālās tiesas 2015. gada 3. un 9. decembrī spriedumiem un Venēcijas komisijas atzinumam un rada nopietnas bažas par tiesiskumu.

3. KONSTITUCIONĀLĀS TIESAS 2016. GADA 9. MARTA SPRIEDUMA UN KOPŠ 2016. GADA 9. MARTA PIENĒMTO SPRIEDUMU NEPUBLICĒŠANA UN NEĪSTENOŠANA

18. *Sejms* 2015. gada 22. decembrī, izmantojot paātrinātu procedūru, grozīja Likumu par Konstitucionālo tiesu⁽¹⁾. Grozījumi ir sīkāk izklāstīti turpmāk 4.1. iedaļā. Savā 2016. gada 9. marta spriedumā Konstitucionālā tiesa pasludināja par Konstitūcijai neatbilstošu 2015. gada 22. decembrī pieņemto likumu visā pilnībā, kā arī konkrētus tā noteikumus. Polijas iestādes spriedumu *Oficiālajā Vēstnesī* joprojām nav publicējušas. Polijas valdība apstrīd sprieduma likumību, jo Konstitucionālā tiesa nepiemēroja 2015. gada 22. decembrī pieņemtajā likumā paredzēto procedūru. Tādu pašu nostāju valdība ir ieņēmusi arī attiecībā uz Konstitucionālās tiesas spriedumiem, kas taisīti pēc 2016. gada 9. marta.
19. Komisija uzskata, ka 2016. gada 9. marta spriedums ir saistošs un tas ir jāievēro. Konstitucionālā tiesa pareizi rīkojās, nepiemērojot 2015. gada 22. decembrī pieņemtajā likumā paredzēto procedūru. Šajā ziņā Komisija piekrīt Venēcijas komisijai, kura šajā jautājumā norāda, ka "vienkārš tiesību akts, kas draud apturēt konstitucionālo kontroli, ir jāizvērtē, vai tas ir konstitucionāls, pirms tiesa to var piemērot. [...] Pati ideja par Konstitūcijas augstāko varu nozīmē, ka šāds likums, kurš, iespējams, apdraud konstitucionālo tiesiskumu, Konstitucionālajai tiesai ir jākontrolē un, ja nepieciešams, jāatcel, pirms tas stājas spēkā."⁽²⁾ Turklat Komisija uzsver, ka, tā kā 2015. gada 22. decembrī pieņemtais likums paredzēja 13 tiesnešu kvorumu spriedumu pieņemšanai pilnā sastāvā un Konstitucionālo tiesu veidoja tikai 12 tiesneši, tā citādi nebūtu varējusi pārskatīt 2015. gada 22. decembrī pieņemto grozījumu konstitucionālītati, kā to lūdza Augstākās tiesas pirmais priekšsēdētājs, Ombuds un Valsts Tiesu padome. Tas būtu bijis pretrunā Polijas Konstitūcijai, kurā Konstitucionālajai tiesai ir uzdots uzdevums nodrošināt konstitucionālo pārskatīšanu. Tāpat Konstitucionālā tiesa nebūtu varējusi lemt par kvalificētā balsu vairākuma prasības konstitucionālītati, balsojot saskaņā ar prasību, kuras konstitucionālītati tā izskata.
20. Valdības atteikums publicēt Konstitucionālās tiesas 2016. gada 9. marta spriedumu rada nopietnas bažas par tiesiskumu, jo galīgo spriedumu ievērošana ir būtisks tiesiskuma priekšnoteikums. Protī, ja sprieduma publicēšana ir priekšnoteikums tam, lai spriedums stātos spēkā, un ja šāda publicēšana ir valsts iestādes, nevis tiesas, kura spriedumu taisījusi, pienākums, minētās valsts iestādes veikta *ex post* kontrole attiecībā uz sprieduma likumību nav saderīga ar tiesiskumu. Atteikums publicēt spriedumu neatzīst saistoša un galīga sprieduma automātiskās juridiskās un praktiskās sekas un pārkāpj likumības un varas dalīšanas principus.
21. Atteikums publicēt 9. marta spriedumu rada tādu nenoteiktības un strīdīguma līmeni, kas negatīvi ietekmēs ne tikai minēto spriedumu, bet visus turpmākos Konstitucionālās tiesas spriedumus nākotnē. Tā kā šie spriedumi pēc 2016. gada 9. marta sprieduma ir taisīti saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami pirms 2015. gada 22. decembra, nepārtraukta strīda risks par katru turpmāko spriedumu iedragās konstitucionālā tiesiskuma

⁽¹⁾ 2015. gada 25. jūnija Likums par Konstitucionālo tiesu, publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2015. gada 30. jūlijā, 1064. ieraksts, ar grozījumiem. 2015. gada 22. decembrī pieņemtais likums tika publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 28. decembrī; 2217. ieraksts.

⁽²⁾ Atzinuma 41. punkts.

pareizu darbību Polijā. Šis risks jau ir pārvērties realitātē, jo Konstitucionālā tiesa uz šo brīdi kopš 2016. gada 9. marta ir pieņemusi 20 nolēmumus, un neviens no šiem nolēmumiem nav publicēts Oficiālajā Vēstnesī.

22. Komisija secina, ka 2016. gada 22. jūlijā pieņemtais jaunais likums par Konstitucionālo tiesu nenovērš iepriekš minētās bažas. Likuma 80. panta 4. punkts paredz, ka Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājam ir jāiesniedz premjerministram "pieteikums" par spriedumu publicēšanu. Tas, šķiet, norāda, ka spriedumu publicēšana būtu atkarīga no premjerministra lēmuma. Tādēļ rodas ievērojamas bažas par Konstitucionālās tiesas neatkarību.
23. Turklat likuma 89. pants paredz, ka "30 dienu laikā no [šā] likuma spēkā stāšanās dienas tos tiesas nolēmumus, kuri pieņemti līdz 2016. gada 20. jūlijam veidā, kas ir pretrunā 2015. gada 25. jūnija Konstitucionālās tiesas likumam, publicē, izņemot nolēmumus par normatīvajiem aktiem, kas tikuši atcelti." Šis noteikums rada bažas, jo spriedumu publicēšana nedrīkstētu būt atkarīga no likumdevēja lēmuma. Turklat norāde, ka spriedumi ir taisīti nelikumīgi, ir pretrunā varas dalīšanas principam, jo *Sejma* ziņā nav noteikt atbilstību Konstitūcijai. Turklat šis noteikums nav saderīgs ar 2016. gada 9. marta spriedumu un Venēcijas komisijas konstatējumiem.
24. Visbeidzot tas, ka Polijas valdība līdz šim ir atteikusies Oficiālajā Vēstnesī publicēt Konstitucionālās tiesas 2016. gada 9. marta spriedumu, kā arī visus turpmākos spriedumus, rada nenoteiktību par juridisko pamatu, uz kā pamata tiesai jārīkojas, un par tās spriedumu juridiskajām sekām. Šī nenoteiktība iedragā konstitucionālās pārskatīšanas efektivitāti un rada nopietnas bažas par tiesiskumu. 2016. gada 22. jūlijā pieņemtais likums nenovērš šīs bažas.

4. LIKUMA PAR KONSTITUCIONĀLO TIESU PĀRSKATĪŠANA UN JAUNU TIESĪBU AKTU KONSTITUCIONĀLĀS PĀRSKATĪŠANAS EFEKTIVITĀTE

25. Komisija atzīmē, ka 2016. gada 22. jūlijā *Sejms* pieņēma jaunu likumu saistībā ar Konstitucionālās tiesas darbību, ar kuru atceļ 2015. gada 25. jūnija Likumu par Konstitucionālo tiesu. Šis likums seko 2015. gada 22. decembrī pieņemtajam likumam, kuru Konstitucionālā tiesa pasludināja par Konstitūcijai neatbilstošu. Tādējādi ir jāizvērtē, vai šis likums ir atbilstīgs tiesiskuma principam, nemot vērā tā ietekmi uz konstitucionālās pārskatīšanas efektivitāti, tostarp attiecībā uz nesen pieņemtiem tiesību aktiem, un vai tādējādi tas ir atbilstošs pasākums to bažu novēšanai, kuras uzskaitītas Komisijas 1. jūnija atzinumā par tiesiskumu. Turpmāk sīkāk ir aplūkots attiecīgais tiesību akts un tā ietekme, nemot vērā noteikumu – gan atsevišķi, gan kā kopuma – ietekmi, kā arī Konstitucionālās tiesas iepriekšējo judikatūru un Venēcijas komisijas atzinumu.

4.1. Likuma par Konstitucionālo tiesu 2015. gada 22. decembrī pieņemtais grozījums

26. *Sejms* 2015. gada 22. decembrī, izmantojot paatrinātu procedūru, grozīja Likumu par Konstitucionālo tiesu⁽¹⁾. Ar grozījumiem cita starpā tika palielināts tiesnešu klātbūtnes kvorumis lietu iztiesāšanai⁽²⁾, palielināts Konstitucionālajā tiesā nepieciešams balsu vairākums spriedumu taisīšanai pilnā sastāvā⁽³⁾, paredzēta prasība izskatīt lietas hronoloģiskā secībā⁽⁴⁾ un minimālais laiks iztiesāšanas atlīkšanai⁽⁵⁾. Ar dažiem grozījumiem⁽⁶⁾ tika palielināta citu valsts iestāžu iesaiste disciplinārietās, kas saistītas ar Konstitucionālās tiesas tiesnešiem.
27. Savā 2016. gada 9. marta spriedumā Konstitucionālā tiesa pasludināja 2015. gada 22. decembrī pieņemto likumu visā pilnībā, kā arī konkrētus tā noteikumus, jo īpaši iepriekšminētos noteikumus, par Konstitūcijai neatbilstošiem. Polijas iestādes spriedumu Oficiālajā Vēstnesī joprojām nav publicējušas (skatīt iepriekš 3. iedaļu).

⁽¹⁾ 2015. gada 25. jūnija Likums par Konstitucionālo tiesu, publicēts Oficiālajā Vēstnesī 2015. gada 30. jūlijā, 1064. ieraksts, ar grozījumiem. 2015. gada 22. decembrī pieņemtais likums tika publicēts Oficiālajā Vēstnesī 28. decembrī; 2217. ieraksts.

⁽²⁾ Skatīt jauno 1. panta 9. punktu, kas aizstāj 44. panta 1.-3. punktu.

⁽³⁾ Skatīt jauno 1. panta 14. punktu, kas aizstāj 99. panta 1. punktu.

⁽⁴⁾ Skatīt jauno 1. panta 10. punktu, ar kuru iekļauj jaunu 80. panta 2. punktu.

⁽⁵⁾ Skatīt jauno 1. panta 12. punktu, kas aizstāj 87. panta 2. punktu.

⁽⁶⁾ Skatīt jauno 1. panta 5. punktu, ar kuru iekļauj jaunu 28.a pantu, un jauno 1. panta 7. punktu, ar kuru iekļauj jaunu 31.a pantu.

28. Kā jau izklāstīts Komisijas 2016. gada 1. jūnija atzinumā, Komisija uzskatīja, ka to grozījumu ietekme, kuri saistīti ar klātbūtnes kvorumu, balsu vairākumu, lietu izskatīšanu hronoloģiskā secībā un minimālo laiku iztiesāšanas atlikšanai, jo īpaši to kombinētā ietekme, iedragāja Konstitucionālās tiesas kā Konstitūcijas sargātājas efektivitāti. Šim secinājumam piekrīt arī Venēcijas komisija. Tā kā šie konstatējumi ir nozīmīgi 2016. gada 22. jūlijā pieņemtā likuma izvērtēšanai, galvenie secinājumi ir izklāstīti turpmāk.

4.1.1. Klātbūtnes kvorums

29. Grozītais likuma 44. panta 3. punkts paredzēja: "Lietas izspriešanai pilnā sastāvā ir nepieciešama vismaz 13 tiesas tiesnešu piedalīšanās." (¹) Saskaņā ar grozīto 44. panta 1. punktu Konstitucionālā tiesa lemj pilnā sastāvā, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Tas jo īpaši attiecās uz tā saucamajām nesen pieņemtu tiesību aktu konstitucionālās pārskatīšanas "abstraktajām lietām". Grozītais 44. panta 1. punkts arī paredzēja izņēmumus, jo īpaši parasto tiesu iesniegtām individuālām sūdzībām vai lietām. Likuma iepriekšējā redakcijā bija paredzēts, ka lēmuma pieņemšanai pilnā sastāvā klāt jābūt vismaz deviņiem tiesnešiem (44. panta 3. punkts, 3. apakšpunktus likumā pirms grozījuma).
30. Komisija uzskatīja, ka klātbūtnes kvorums 13 no 15 tiesnešu apmērā pilnam sastāvam (kas veic nesen pieņemtu tiesību aktu "abstrakto" konstitucionālo pārskatīšanu) ir Konstitucionālās tiesas lēmumu pieņemšanas procesa nopietns ierobežojums, riskējot to bloķēt. Komisija atzīmēja, kā to apstiprinājusi arī Venēcijas komisija, ka klātbūtnes kvorums 13 no 15 tiesnešu apmērā ir neparasti augsts salīdzinājumā ar prasībām citās daļībvalstīs. Ir pilnīgi iespējams, ka dažādu iemeslu dēļ šādu klātbūtnes kvorumu atsevišķos gadījumos varētu arī nesasniegt, kas tādā gadījumā vismaz uz laiku padarītu Konstitucionālo tiesu par nespējigu lemt. Faktiski, šāda situācija ir radusies pašreizējos apstākļos, jo Konstitucionālajā tiesā šajā posmā ir tikai 12 tiesneši.

4.1.2. Balsu vairākums

31. Saskaņā ar grozīto 99. panta 1. punktu Konstitucionālās tiesas spriedumu pieņemšanai pilnā sastāvā ("abstraktās lietās") bija nepieciešams divu trešdaļu klātesošo tiesnešu balsu vairākums. Nemot vērā jauno (augstāko) klātbūtnes kvorumu (skatīt iepriekš), tas nozīmēja, ka spriedums bija jāapstiprina vismaz deviņiem tiesnešiem, ja Konstitucionālā tiesa lēma pilnā sastāvā (²). Tikai tad, ja tiesa lēma septiņu vai trīs tiesnešu sastāvā (parasto tiesu iesniegtas individuālās sūdzības un lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu), bija nepieciešams vienkāršs balsu vairākums. Likuma iepriekšējā redakcijā bija paredzēts, ka lēmuma pieņemšanai pilnā sastāvā nepieciešams vienkāršs balsu vairākums (99. panta 1. punkts likumā pirms grozījuma).
32. Papildus palielinātajam klātbūtnes kvorumam, lēmumu pieņemšanai (nesen pieņemtu tiesību aktu "abstraktai" konstitucionālai pārskatīšanai) nepieciešamais divu trešdaļu balsu vairākums ievērojami palielināja ierobežojumus Konstitucionālās tiesas lēmumu pieņemšanas procesam. Komisija atzīmēja, kā to apstiprinājusi arī Venēcijas komisija, ka lielākajā daļā Eiropas tiesību sistēmu ir nepieciešams tikai vienkāršs balsu vairākums. Jebkurā gadījumā Konstitucionālā tiesa konstatēja, ka Polijas Konstitūcija paredz balsošanu ar vienkāršu balsu vairākumu un prasība par kvalificētu balsu vairākumu līdz ar to neatbilst Konstitūcijai.

4.1.3. Lietu izskatīšana hronoloģiskā secībā

33. Saskaņā ar grozīto 80. panta 2. punktu (³) datumi iztiesāšanai vai izskatīšanai slēgtā sēdē gadījumos, kad tiktu izskatīti pieteikumi abstraktā konstitucionālās pārskatīšanas procesā, "jānosaka tādā secībā, kādā lietas tiek iesniegtas tiesā." Šim noteikumam nebija paredzēti nekādi izņēmumi, un saskaņā ar grozījumu šis noteikums attiecās uz visām neiztiesātajām lietām, kurām uzklausīšanas datums vēl nebija noteikts (⁴). Likuma iepriekšējā redakcijā šāds noteikums nebija iekļauts.

(¹) Šis jaunais klātbūtnes kvorums ir piemērojams arī kopsapulces rezolūciju gadījumā, ja vien likumā nav paredzēts citādi; skatīt jauno 1. panta 3. punktu, ar kuru groza 10. panta 1. punktu.

(²) Saskaņā ar grozījumu tie paši noteikumi – klātbūtnes kvorums un divu trešdaļu balstu vairākums – ir piemērojami arī tiesas kopsapulcei.

(³) Skatīt jauno 1. panta 10. punktu, ar kuru iekļauj jaunu 80. panta 2. punktu.

(⁴) Skatīt jauno 2. pantu.

34. "Secības noteikums", saskaņā ar kuru Konstitucionālajai tiesai lietas bija jāiztiesā tādā secībā, kādā tās tika reģistrētas, negatīvi ietekmēja tiesas spēju ātri pieņemt nolēmumus par jaunu tiesību aktu atbilstību Konstitūcijai, jo īpaši ņemot vērā neizskatīto lietu skaitu. Neiespējamība ņemt vērā lietas būtību (jo īpaši, ja tā bija saistīta ar pamattiesību jautājumiem), tās nozīmību un iesniegšanas kontekstu varēja liegt Konstitucionālajai tiesai izpildīt prasības par tiesvedības saprātīgu ilgumu, kā noteikts Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā. Kā to norādījusi arī Venēcijas komisija, secības noteikums, iespējams, arī atturēja prejudiciālu jautājumu uzdošanu Tiesai, jo īpaši, ja pēc prejudiciāla nolēmuma saņemšanas ir nepieciešama iztiesāšana.

4.1.4. Minimālais laiks iztiesāšanas atlīkšanai

35. Saskaņā ar grozīto 87. panta 2. punktu (⁽¹⁾) [i]ztiesāšana var notikt ne ātrāk kā pēc trīs mēnešiem no dienas, kad tiesvedības dalībniekiem ir paziņots par uzsklausīšanas datumu, bet lietās, kuras izlemj pilnā sastāvā, – ne ātrāk kā pēc sešiem mēnešiem. Likuma iepriekšējā redakcijā teikts, ka iztiesāšanu var sākt ne ātrāk kā pēc 14 dienām no dienas, kad tiesvedības dalībniekiem ir piegādāts paziņojums par uzsklausīšanas dienu.
36. Visbeidzot, šis jautājums bija jāaplūko kopā ar prasību par lietu izskatīšanas grafiku. Jo īpaši minimālais laiks iztiesāšanas atlīkšanai (tiesvedības dalībnieki ir jāinformē par iztiesāšanu Konstitucionālajā tiesā vismaz trīs mēnešus un svarīgas lietās sešus mēnešus pirms uzsklausīšanas datuma) riskēja palēnināt tiesvedības tempu. Kā izklāstīts iepriekš, tāda vispārīga noteikuma trūkums, kas ļautu Konstitucionālajai tiesai samazināt šos termiņus steidzamās lietās, neatbilst prasībām par tiesvedības saprātīgu ilgumu saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. pantu un ES Pamattiesību hartas 47. pantu.

4.1.5. Disciplinārlietas

37. Saskaņā ar grozīto 28.a pantu (⁽²⁾) "[d]isciplinārlietas var uzsākt arī pēc Polijas Republikas prezidenta vai tieslietu ministra pieteikuma ne vēlāk kā trīs nedēļas pēc pieteikuma saņemšanas datuma, ja vien tiesas priekšsēdētājs nenolej, ka pieteikums nav pamatots." Turklat saskaņā ar grozīto likuma 31.a panta 1. punktu (⁽³⁾) "[i]paši smagās lietās kopsapulce iesniedz pieteikumu *Sejmā* par tiesas tiesneša atcelšanu no amata." Šādu kopsapulces rīcību varētu uzsākt pēc valsts prezidenta vai tieslietu ministra pieteikuma saskaņā ar grozīto 31.a panta 2. punktu, kaut gan Konstitucionālā tiesa saglabā brīvību pieņemt lēmumu. Galīgo lēmumu pieņemtu *Sejms*. Saskaņā ar likuma iepriekšējo redakciju izpildvarei nebija tiesību uzsākt disciplinārlietas un *Sejmam* nebija piešķirtas pilnvaras atcelt tiesas tiesnesi no amata. Konstitucionālajai tiesai pašai bija pilnvaras atcelt no amata Konstitucionālās tiesas tiesnesi.
38. Komisija ar bažām atzīmēja faktu, ka ar dažiem grozījumiem tika palielināta citu valsts iestāžu iesaiste disciplinārlietās, kas saistītas ar Konstitucionālās tiesas tiesnešiem. Konkrētāk, valsts prezidentam vai tieslietu ministram tika dotas pilnvaras uzsākt disciplinārlietu pret Konstitucionālās tiesas tiesnesi (⁽⁴⁾), un īpaši nozīmīgās lietās *Sejmam* tika dotas pilnvaras pieņemt galīgo lēmumu par tiesneša atlaišanu pēc attiecīga Konstitucionālās tiesas lūguma (⁽⁵⁾).
39. Komisija uzskatīja, ka tas, ka politiska struktūra lemj par disciplinārām sankcijām (un līdz ar to var atteikt tās piemērot) pēc Konstitucionālās tiesas priekšlikuma, var radīt problēmu saistībā ar tiesu iestāžu neatkarību, jo var sagaidīt, ka parlaments (kā politiska struktūra) lems, balstoties uz politiskiem apsvērumiem. Tāpat nebija skaidrs, kāpēc tādām politiskām institūcijām kā valsts prezidents un tieslietu ministrs vajadzētu būt pilnvarām uzsākt

(¹) Skatīt jauno 1. panta 12. punktu.

(²) Skatīt jauno 1. panta 5. punktu.

(³) Skatīt jauno 1. panta 7. punktu.

(⁴) Skatīt jauno 1. panta 5. punktu, ar kuru iekļauj jaunu 28.a pantu.

(⁵) Skatīt jauno 1. panta 7. punktu, ar kuru iekļauj jaunu 31.a pantu.

disciplinārlietas. Pat ja šādām disciplinārlietām ir vajadzīgs Konstitucionālās tiesas vai tās priekšsēdētāja apstiprinājums, jau tas vien, ka šādas lietas var uzsākt politiskas institūcijas, varētu ietekmēt Konstitucionālās tiesas neatkarību. Tas radīja bažas attiecībā uz varas daļīšanu un Konstitucionālās tiesas neatkarību, jo *Sejms* var noraidīt Konstitucionālās tiesas priekšlikumu atlaist tiesnesi.

4.2. 2016. gada 22. jūlijā pieņemtais Likums par Konstitucionālo tiesu

40. Papildus noteikumiem par Konstitucionālās tiesas tiesnešu iecelšanu amatā un tiesas spriedumu publicēšanu (skaņīt 2. un 3. iedaļu), 2016. gada 22. jūlijā pieņemtajā likumā ir ietverti citi noteikumi par Konstitucionālās tiesas darbību. Likuma pamatā ir 1997. gada 1. augusta Likums par Konstitucionālo tiesu, bet ir pievienoti jauni noteikumi cita starpā par tiesnešu klātbūtnes kvorumu lietu iztiesāšanai, balsu vairākumu, kas Konstitucionālajā tiesā nepieciešams spriedumu taisīšanai pilnā sastāvā, lietu izskatīšanu hronoloģiskā secībā, minimālo laiku iztiesāšanas atlīšanai, valsts ģenerālprokurora lomu, lietu apspriešanas atlīšanu, pārejas noteikumiem attiecībā uz neizskatītām lietām un *vacatio legis*.
41. Komisija uzskata, ka, pat ja var minēt dažus uzlabojumus salīdzinājumā ar 2015. gada 22. decembrī pieņemto grozošo tiesību aktu un dažas bažas jau ir novērstas, kā izklāstīts turpmāk, virkne bažu, kas paustas jau attiecībā uz 2015. gada 22. decembrī pieņemto likumu, joprojām saglabājas un ir ieviesti vairāki jauni noteikumi, kas raja bažas. Kopumā 2016. gada 22. jūlijā pieņemtā likuma dažu noteikumu ietekme, skatot tos atsevišķi vai kopā, rada bažas par konstitucionālās pārskatīšanas efektivitāti un tiesiskumu.

4.2.1. Klātbūtnes kvorums

42. Likuma 26. panta 2. punkts paredz: "Lai lietu izskatītu Konstitucionālās tiesas pilnā sastāvā, ir nepieciešama vismaz vienpadsmit tiesas tiesnešu klātbūtne." Turklat 26. panta 1. punkta g) apakšpunktus nosaka: "Konstitucionālā tiesa lemj (...) pilnā tiesas sastāvā par (...) lietām, kurās trīs tiesas tiesneši iesniedz attiecīgu pieteikumu 14 dienu laikā pēc konstitucionālās sūdzības vai pieteikuma, vai juridiska jautājuma, kas minēts 38. panta 1. punktā, kopiju saņemšanas."
43. Likuma 26. panta 2. punktā tiesnešu skaits, kas nepieciešams dalībai pilnā sastāvā, tiek palielināts no deviņiem (saskaņā ar 1997. gada Likumu par Konstitucionālo tiesu un 2015. gada 25. jūnija likumu pirms tā grozišanas 2015. gada 22. decembrī) līdz vienpadsmit. Tas ir Konstitucionālās tiesas lēmumu pieņemšanas procesa ierobežojums. Skaits ir samazināts salīdzinājumā ar trīspadsmit tiesnešiem, kas bija paredzēts 2015. gada 22. decembra grozošajā tiesību aktā. Tomēr, jo īpaši tāpēc, ka patlaban Konstitucionālajā tiesā lietu izskatīšanai ir tikai 12 tiesnešu, klātbūtnes kvorumu dažkārt varētu arī nesasniegta, kas tad vismaz uz laiku padarītu Konstitucionālo tiesu par nespējīgu lemt.

44. Turklat saskaņā ar likuma 26. panta 1. punkta g) apakšpunktu Konstitucionālā tiesa iztiesā lietu pilnā sastāvā citā starpā lietās, kurās trīs tiesneši iesnieguši attiecīgu pieteikumu. Šiem tiesnešiem nav jābūt iekļautiem konkrētās lietas izlešanas sastāvā. Likums neparedz, ka viņu pieteikumam jābūt pamatotam vai jāatbilst īpašiem nosacījumiem. Šāds noteikums pieļauj situāciju, kad tiesai pilnā sastāvā ir jāizskata neprognozējams lietu skaits, un tas var kavēt Konstitucionālās tiesas efektīvu darbību un līdz ar to konstitucionālās pārskatīšanas efektivitāti.

4.2.2. Balsu vairākums

45. Likuma 69. pants paredz: "Nolēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu." Tas ir uzlabojums salīdzinājumā ar 2015. gada 22. decembra grozošo likumu, ciktāl tas vairs neietver Konstitūcijai neatbilstošo prasību par divu trešdaļu balsu vairākumu lēmumu pieņemšanai, un tādējādi novērš Komisijas iepriekš paustās bažas.

4.2.3. Lietu izskatīšana hronoloģiskā secībā

46. Likuma 38. panta 3. punkts paredz: "Datumus iztiesāšanām, kurās izskata pieteikumus, nosaka saskaņā ar secību, kādā lietas nonāk Konstitucionālajā tiesā." 38. panta 4. punktā uzskaitīts ierobežots skaits gadījumu, kuros secība, kādā pieteikumi tiek saņemti, nav svarīga. 38. panta 5. punktā ir noteikts: "Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājs var noteikt iztiesāšanas datumu, atkāpjoties no 3. punktā [iepriekš] paredzēta nosacījuma, gadījumos, ja tam pamatā ir iedzīvotājū tiesību un brīvību aizsardzība, valsts drošība vai konstitucionālā kārtība. Pēc 5 tiesnešu pieteikuma Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājs var no jauna apsvērt savu lēmumu noteikt iztiesāšanas datumu."
47. "Secības noteikums", saskaņā ar kuru Konstitucionālajai tiesai ir jāiztiesā lietas, kurās pieteikumus izskata secībā, kādā tie reģistrēti, tika ieviests ar 2015. gada 22. decembra grozošo tiesību aktu, un Konstitucionālā tiesa jau ir lēmusi, ka tas cita starpā neatbilst Konstitūcijai, pamatojoties uz to, ka minētais noteikums iejaucas tiesu iestāžu neatkarībā un to nošķirumā no citiem varas atzariem.
48. Saskaņā ar 38. pantu secības noteikums attiecas uz "pieteikumiem" un nav saistīts ar "konstitucionālām sūdzībām". Pat ja secības noteikums attiecas tikai uz pieteikumiem, tas ietekmēs Konstitucionālās tiesas spēju ātri pieņemt nolēmumus par tiesību aktu atbilstību Konstitūcijai pēc institūciju pieprasījuma.
49. Likuma 38. panta 5. punkts neparedz iespēju Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājam atkāpties no secības noteikuma. Tomēr šāda iespēja ir paredzēta tikai īpašos gadījumos un var radīt kavēšanos, nemit vērā, ka pieci tiesneši var iesniegt pieteikumu no jauna apsvērt Konstitucionālās tiesas priekšsēdētāja lēmumu noteikt iztiesāšanas datumu. Turklat nav skaidrs, vai nosacījumi ļautu Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājam novirzīties no secības noteikuma visos gadījumos, kad nepieciešams steidzams lēmums.
50. Tādējādi, pat ja 2016. gada 22. jūlijā pieņemtais likums ir uzlabojums salīdzinājumā ar 2015. gada 22. decembrī pieņemto likumu, secības noteikuma ietekme uz Konstitucionālās tiesas efektivitāti joprojām var radīt zināmas bažas.

4.2.4. Minimālais laiks iztiesāšanas atlīkšanai

51. Likuma 61. panta 1. punkts paredz: "Iztiesāšana var notikt ne ātrāk kā 30 dienas pēc tam, kad ir paziņots par iztiesāšanas datumu." 61. panta 3. punkts paredz: "Lietās, kas attiecas uz juridiskiem jautājumiem, konstitucionālām sūdzībām un strīdiem par jurisdikciju dažādu valsts centrālo konstitucionālo iestāžu starpā, Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājs var likt uz pusi samazināt 1. punktā paredzēto laika ierobežojumu, ja attiecīgais sūdzības iesniedzējs, juridisko jautājumu iesniegusī tiesa vai pieteikuma iesniedzējs neiebilst septiņu dienu laikā pēc Konstitucionālās tiesas priekšsēdētāja rīkojuma saņemšanas." Tas, ka Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājs var likt uz pusi samazināt 30 dienu laikposmu, ir uzlabojums salīdzinājumā ar 2015. gada 22. decembrī pieņemto likumu, pat ja sūdzības iesniedzējs, juridisko jautājumu uzdevusī tiesa vai pieteikuma iesniedzējs var iebilst pret laikposma saīsināšanu.

4.2.5. Disciplinārlietas

52. 2016. gada 22. jūlijā pieņemtais likums neparedz citu valsts iestāžu iesaisti disciplinārlietās, kas saistītas ar Konstitucionālās tiesas tiesnešiem. Tas ir uzlabojums salīdzinājumā ar likumu, ko pieņēma 2015. gada 22. decembrī, un līdz ar to šis jautājums vairs nerada bažas.

4.2.6. Valsts ģenerālprokurora iespēja nepielaut lietu izskatīšanu

53. Likuma 61. panta 6. punkts paredz: "Valsts ģenerālprokurora vai viņa/viņas pārstāvja nepiedalīšanās iztiesāšanās, kurš par to ir atbilstīgi informēts, neliedz izskatīt lietu, ja vien pienākums piedalīties iztiesāšanā neizriet no tiesību akta noteikumiem." 30. panta 5. punkts paredz: "Valsts ģenerālprokurors vai viņa/viņas vietnieks piedalās lietās, kuras Konstitucionālā tiesa izskata pilnā sastāvā."

54. Praksē likuma 61. panta 6. punkta un 30. panta 5. punkta apvienojums, šķiet, dotu iespēju valsts ģenerālpakororam, kurš ir arī tieslietu ministrs, izlemjot nepiedalīties iztiesāšanā, aizkavēt vai pat nepielaut noteiktu lietu izskatīšanu, tostarp tādu lietu, kuras izskata tiesa pilnā sastāvā. Tas dotu iespēju nepamatoti iejaukties Konstitucionālās tiesas darbībā un pārkāptu tiesu iestāžu neatkarību un varas dalīšanas principu.

4.2.7. Apspriešanas atlīkšana

55. Likuma 68. panta 5. punkts paredz: "Apspriešanas laikā Konstitucionālajā tiesā pilnā sastāvā vismaz četri tiesneši var iebilst pret ierosināto lietas atrisinājumu, ja viņi uzskata, ka jautājums organizatorisku vai sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ ir īpaši nozīmīgs valstij, un viņi nepiekrit atrisinājuma būtībai." 68. panta 6. punkts paredz: "Gadījumā, ja rodas iebildumi saskaņā ar 5. punktu, apspriešanu atliek uz trīs mēnešiem, un turpmākajā apspriešanā pēc minētā laikposma beigām tiesneši, kuri iebilda, iesniedz savu kopīgu atrisinājuma ierosinājumu." 68. panta 7. punktā noteikts: "Ja jaunās, 6. punktā minētās apspriešanas laikā vismaz četri tiesneši atkal iebilst, apspriešanu atliek vēl uz trīs mēnešiem. Minētā laikposma beigās notiek jauna apspriešana un balsošana."
56. Lietās, kuras izskata pilnā sastāvā, kas varētu nozīmēt lielu skaitu lietu (skatīt iepriekš), 2016. gada 22. jūlijā pieņemtais likums ļauj vismaz četriem Konstitucionālās tiesas tiesnešiem izvirzīt iebildumu pret nolēmuma projektu. Tā rezultātā lietas apspriešanu varētu atlīkt uz vismaz trīs mēnešiem un dažos gadījumos uz sešiem mēnešiem no brīza, kad Konstitucionālā tiesa ir sākusi apspriešanas posmu. Likums neparedz izņēmumu, lai steidzamas lietas varētu izskatīt ātrāk.
57. Šo noteikumu ietekme uz konstitucionālās pārskatīšanas efektivitāti rada bažas saistībā ar tiesiskumu, jo tie neļauj Konstitucionālajai tiesai pilnībā nodrošināt efektīvu konstitucionālo pārskatīšanu un nodrošināt efektīvu un savlaicīgu tiesisko aizsardzību visās lietas.

4.2.8. Pārejas noteikumi attiecībā uz neizskatītām lietām

58. Likuma 83. panta 1. punkts paredz: "Šā likuma noteikumus piemēro lietām, kuras ir uzsāktas, bet nav pabeigtas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai." Saskaņā ar 83. panta 2. punktu "Tiesai ir jāpabeidz 1. punktā minētās lietas viena gada laikā pēc šā likuma stāšanās spēkā. Vienu gada ierobežojums neattiecas uz lietām, kas norādītas 84. pantā." Likuma 84. panta 1. punkts paredz: "Gadījumā, ja pieteikumus iesniegūsas Konstitūcijas 191. panta 1. punkta 1.–5. apakšpunktā minētās struktūras, un tie nav izskatīti līdz šā likuma spēkā stāšanās datumam, Konstitucionālā tiesa (...) aptur tiesvedību uz sešiem mēnešiem un aicina pieteikumu iesniedzējus papildināt savus pieteikumus saskaņā ar 33. panta 2.–5. punkta prasībām." Likuma 84. panta 2. punkts paredz: "Ja 1. punktā minētais pieteikums ir papildināts saskaņā ar 33. panta 2.–5. punkta prasībām, Konstitucionālā tiesa liek atsākt apturēto tiesvedību pēc 1. punktā minētā laikposma beigām. Citādi tiesvedību pārtrauc."
59. Likuma 85. panta 1. punktā noteikts: "Ja iztiesāšanas datums ir noteikts pirms šā likuma stāšanās spēkā, iztiesāšanu atliek, un kompetentais tiesas sastāvs tiek koriģēts saskaņā ar šo likumu." Likuma 85. panta 2. punkts paredz: "Iztiesāšanai nosaka jaunu datumu. Iztiesāšana notiek saskaņā ar šo likumu." Likuma 86. pants paredz: "Ja nolēmuma publicēšanas datums ir noteikts pirms šā likuma stāšanās spēkā, publicēšanu atliek, un kompetentais tiesas sastāvs un prasības attiecībā uz nolēmumu tiek koriģēti saskaņā ar šo likumu."
60. No vienas puses, 83. panta 2. punkts nosaka termiņu – vienu gadu no likuma spēkā stāšanās datuma –, lai risinātu neizskatītās lietas. Tomēr, no otras puses, 84. pants paredz, ka, atkāpjoties no 83. panta 2. punkta, neizskatītos pieteikumus (t.i., institūciju pieteikumi par tiesību aktu konstitucionālu pārskatīšanu) iesaldē uz sešiem mēnešiem. Konstitucionālā tiesa varētu prasīt pieteikumu iesniedzējiem papildināt savus pieteikumus, lai atbilstu jaunajām procesuālajām prasībām, un spētu atsākt savu darbu pie šiem pieteikumiem tikai pēc šā sešu mēnešu laikposma beigām (pat ja pieteikumu iesniedzēji savus pieteikumus ir papildinājuši iepriekš). Likums neparedz izņēmumu, lai steidzamas lietas varētu izskatīt ātrāk.

61. Likuma 85. un 86. pants ir likumdevēju iejaukšanās neizskatītās lietās, jo īpaši tādās, kuras jau ir krietni pavirzījušās uz priekšu, un tas var traucēt Konstitucionālās tiesas darbībai.
62. Šie pārejas noteikumi, kopumā ķemot, rada nopietnas bažas, jo tie ievērojami palēninās Konstitucionālās tiesas darbu attiecībā uz pieteikumiem un nejaus tiesai pilnībā nodrošināt efektīvu konstitucionālo pārskatīšanu. Tas ir īpaši būtiski saistībā ar visiem sensitīvajiem jaunajiem tiesību aktiem, kā minēts Komisijas atzinumā (skatīt turpmāk 4.3. iedāļu).

4.2.9. *Vacatio legis*

63. 2016. gada 22. jūlijā pieņemtā likuma 92. pants paredz: "Šis tiesību akts stājas spēkā 14 dienas pēc tā publicēšanas." Ja vien netiek izmantota iespēja veikt tiesību akta preventīvu konstitucionālu pārskatīšanu, 14 dienu *vacatio legis* periods ir pārāk īss, lai veiktu likuma efektīvu konstitucionālu pārskatīšanu. Juridiskās noteiktības iemeslu dēļ ir svarīgi, lai būtu nodrošināts pietiekami daudz laika, kas ļautu Konstitucionālajai tiesai izskatīt likuma atbilstību Konstitūcijai, pirms tas stājas spēkā.
64. Šajā saistībā tiek atgādināts, ka Venēcijas komisija savā 2016. gada 11. marta atzinumā uzsvēra, ka Konstitucionālajai tiesai ir jābūt iespējai pārskatīt vispārēju likumu, kas reglamentē Konstitucionālās tiesas darbību, pirms minētais likums stājas spēkā.

4.3. Jaunu tiesību aktu konstitucionālās pārskatīšanas efektivitātes trūkuma sekas

65. Sejms, nereti izmantojot paātrinātu likumdošanas procedūru, ir pieņemis virkni īpaši sensitīvu jaunu tiesību aktu, piemēram, plašsaziņas līdzekļu likumu (¹), jaunu Civildienesta likumu (²), likumu, ar ko groza likumu par policiju un dažus citus likumus (³), un likumus par Valsts prokuratūru (⁴), kā arī jaunu likumu par Ombudu un ar ko groza dažus citus likumus (⁵). Komisija 2016. gada 1. februāra un 2016. gada 3. marta vēstulēs lūdza Polijas valdību sniegt informāciju par šo likumdošanas reformu stāvokli un saturu, bet līdz šim šāda informācija nav sniepta. Turklāt Sejms ir pieņemis vairākus citus sensitīvus tiesību aktu projektus, piemēram, Likumu par Plašsaziņas līdzekļu valsts padomi (⁶) un jaunu terorisma apkarošanas likumu (⁷).
66. Komisija uzskata, ka, kamēr Konstitucionālajai tiesai ir liegts pilnībā nodrošināt efektīvu konstitucionālo pārskatīšanu, netiks veikta tiesību aktu, piemēram, iepriekš minēto, efektīva kontrole attiecībā uz atbilstību Konstitūcijai, tostarp pamattiesībām.
67. Komisija norāda, piemēram, ka jaunie tiesību akti (jo īpaši tiesību akti par plašsaziņas līdzekļiem (⁸)) rada bažas par plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu. Konkrētāk, jaunie plašsaziņas līdzekļu tiesību akti maina noteikumus par sabiedrisko raidorganizāciju valdes un padomes iecelšanu, nododot tās valdības (finanšu ministra), nevis neatkarīgas struktūras, kontrolē. Jaunie tiesību akti arī paredz pastāvošās uzraudzības padomes un valdes tūlītēju atlaišanu. Šajā saistībā Komisija jo īpaši apšauja to personu tiesiskās aizsardzības iespējas, kuras skar šis likums.

(¹) 2015. gada 30. decembra Likums, ar ko groza Apraides likumu, publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2016. gada 7. janvārī, 25. ieraksts.

(²) 2015. gada 30. decembra Likums, ar ko groza Likumu par Civildienestu un dažus citus tiesību aktus, publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2016. gada 8. janvārī, 34. ieraksts.

(³) 2016. gada 15. janvāra Likums, ar ko groza Likumu par policiju un citus likumus, publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2016. gada 4. februārī, 147. ieraksts.

(⁴) 2016. gada 28. janvāra Likums par prokuratūru, publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2016. gada 15. februārī, 177. ieraksts; 2016. gada 28. janvāra Noteikumi, ar kuriem īsteno tiesību aktu – Likumu par prokuratūru, publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2016. gada 15. februārī, 178. ieraksts.

(⁵) 2016. gada 18. marta Likums par Ombudu un ar ko groza dažus citus likumus. Valsts prezidents likumu parakstīja 2016. gada 4. maijā.

(⁶) 2016. gada 22. jūnija Likums par Plašsaziņas līdzekļu valsts padomi. Valsts prezidents likumu parakstīja 2016. gada 27. jūnijā.

(⁷) 2016. gada 10. jūnija Likums par terorisma apkarošanu. Valsts prezidents likumu parakstīja 2016. gada 22. jūnijā. Komisija turklāt ir informēta, ka tieslietu ministrs 2016. gada 5. maijā Valsts likumdošanas centrā iesniedza jaunu likumu, ar kuru groza Likumu par Valsts Tiesu padomi un dažus citus likumus.

(⁸) 2015. gada 30. decembra Likums, ar ko groza Apraides likumu, publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2016. gada 7. janvārī, 25. ieraksts, un 2016. gada 22. jūnija Likums par Plašsaziņas līdzekļu valsts padomi. Valsts prezidents likumu parakstīja 2016. gada 27. jūnijā.

68. Tiesību akti, piemēram, jaunais Civildienesta likums⁽¹⁾, no tiesiskuma un pamattiesību viedokļa ir vienlīdz nozīmīgi. Šajā saistībā Komisija 2016. gada 1. februāra un 3. marta vēstulēs⁽²⁾ lūdza Polijas valdību sniegt informāciju par tiesiskās aizsardzības iespējām personām, kuras skar minētais likums. Polijas valdība līdz šim Komisijai atbildi šajā jautājumā nav sniegusi.
69. Likums, ar ko groza Likumu par policiju un dažus citus likumus⁽³⁾, arī var radīt jautājumus saistībā ar tā atbilstību pamattiesībām, tostarp tiesībām uz privātumu un datu aizsardzību. Venēcijas komisijas delegācija 2016. gada 28. un 29. aprīlī apmeklēja Varšavu, lai apspriestu grozījumus Likumā par policiju un dažos citos likumos, un savā 2016. gada 10. un 11. jūnija sanāksmē sniedza atzinumu⁽⁴⁾. Atzinumā cita starpā teikts, ka likumā paredzētās procesuālās garantijas un materiālie nosacījumi joprojām ir nepietiekami, lai novērstu tā pārmērīgu izmantošanu un nepamatotu iejaukšanos personu privātumā.
70. Turklat jaunais tiesību akts par terorisma apkarošanu var radīt jautājumus par tā atbilstību pamattiesībām⁽⁵⁾, un tas tiek konstitucionāli pārskatīts.
71. Visbeidzot, Komisija uzskata, ka, kamēr Konstitucionālajai tiesai ir liegts pilnībā nodrošināt efektīvu konstitucionālo pārskatīšanu, netiks veikta tiesību aktu efektīva kontrole attiecībā uz atbilstību pamattiesībām. Tas rada nopietnas bažas par tiesiskumu, jo īpaši tāpēc, ka *Sejms* nesen pieņēma vairākus īpaši sensitīvus jaunus tiesību aktus, attiecībā uz kuriem vajadzētu būt pieejamai konstitucionālajai pārskatīšanai. Šīs bažas vēl vairāk palielina tas, ka, kā izklāstīts iepriekš, 2016. gada 22. jūlijā pieņemtais likums paredz, ka vairākas neizskatītas lietas tiktu apturētas.

5. KONSTATĒJUMS PAR SISTĒMISKU DRAUDU TIESISKUMAM

72. Iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka Polijā pastāv sistēmisks drauds tiesiskumam. Tas, ka Konstitucionālajai tiesai ir liegts pilnībā nodrošināt efektīvu konstitucionālo pārskatīšanu, negatīvi ietekmē tās integrātīti, stabilitāti un pareizu darbību, kas ir viens no svarīgajiem tiesiskuma nodrošinātājiem Polijā. Ja ir izveidota konstitucionāla tiesiskuma sistēma, tās efektivitāte ir būtiska tiesiskuma sastāvdaļa.
73. Tiesiskuma ievērošana ir priekšnoteikums visu Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā minēto pamatvērtību aizsardzībai. Tas ir arī priekšnosacījums visu to tiesību un pienākumu ievērošanai, kas izriet no Līgumiem un starptautiskajām tiesībām, kā arī priekšnoteikums iedzīvotāju, uzņēmumu un valsts iestāžu savstarpējās uzticēšanās veidošanai visu pārējo dalībvalstu tiesību sistēmās.

6. IETEICAMĀ RĪCĪBA

74. Komisija iesaka Polijas iestādēm atbilstīgi rīkoties, lai steidzamā kārtā novērstu šo sistēmisko draudu tiesiskumam. Proti, Komisija iesaka Polijas iestādēm:
- pilnībā īstenot Konstitucionālās tiesas 2015. gada 3. un 9. decembra spriedumus, kuri paredz, ka tie trīs tiesneši, kurus 2015. gada oktobrī likumīgi izvirzīja parlamenta iepriekšējais sasaukums, var uzsākt pildīt savus Konstitucionālās tiesas tiesneša pienākumus, un ka tie trīs tiesneši, kurus bez derīga juridiskā pamata izvirzīja jaunais parlamenta sasaukums, neieņem tiesneša amatu, pirms viņi nav atbilstīgi ievēlēti;
 - publicēt un pilnībā īstenot Konstitucionālās tiesas 2016. gada 9. marta spriedumus un tiesas turpmākos spriedumus, un nodrošināt, ka turpmāko spriedumu publicēšana notiek automātiski un nav atkarīga no izpildvaras vai likumdevējvaras lēmumiem;

⁽¹⁾ 2015. gada 30. decembra Likums, ar ko groza Likumu par Civildienestu un dažus citus tiesību aktus, publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2016. gada 8. janvārī, 34. ieraksts.

⁽²⁾ Komisijas priekšsēdētāja pirmā vietnieka Timmermansa 2016. gada 1. februāra vēstule tieslietu ministram Ziobro kungam. Komisijas priekšsēdētāja pirmā vietnieka Timmermansa 2016. gada 3. marta vēstule ārlietu ministram Waszczykowski kungam.

⁽³⁾ 2016. gada 15. janvāra Likums, ar ko groza Likumu par policiju un citus likumus, publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2016. gada 4. februārī, 147. ieraksts.

⁽⁴⁾ Atzinums Nr. 839/2016.

⁽⁵⁾ 2016. gada 10. jūnija Likums par terorisma apkarošanu. Valsts prezidents likumu parakstīja 2016. gada 22. jūnijā.

- c) nodrošināt, ka visās Likuma par Konstitucionālo tiesu reformās tiek ievēroti Konstitucionālās tiesas spriedumi, tostarp 2015. gada 3. un 9. decembra spriedumi un 2016. gada 9. marta spriedums, un pilnībā tiek īemts vērā Venēcijas komisijas atzinums; nodrošināt, ka Konstitucionālās tiesas kā Konstitūcijas sargātājas efektivitāti neiedragā tādas prasības (atsevišķi vai to kombinētas ietekmes rezultātā) kā, piemēram, iepriekš minētās prasības attiecībā uz klātbūtnes kvorumu, lietu izskatīšanu hronoloģiskā secībā, valsts ģenerālprokurora iespēju nepieļaut lietu izskatīšanu, lietu apspriešanas atlīkšanu vai pārejas pasākumiem, kas skar neizskatītās lietas, un lietu izskatīšanas apturēšanu;
- d) nodrošināt, ka Konstitucionālā tiesa var pārskatīt 2016. gada 22. jūlijā pieņemtā jaunā likuma par Konstitucionālo tiesu saderību, pirms tas stājas spēkā, un publicēt un pilnībā īstenot tiesas spriedumu šajā saistībā;
- e) atturēties no rīcības un publiskiem paziņojumiem, kas varētu iedragāt Konstitucionālās tiesas leģitimitāti un efektivitāti.
75. Komisija uzsver, ka lojālā sadarbība, kas nepieciešama dažādo valsts iestāžu starpā tiesiskuma jautājumos, ir svarīga, lai rastu risinājumu pašreizējai situācijai. Komisija arī mudina Polijas iestādes lūgt Venēcijas komisijas viedokli par 2016. gada 22. jūlijā pieņemto jauno Likumu par Konstitucionālo tiesu.
76. Komisija aicina Polijas valdību trīs mēnešu laikā no šā ieteikuma saņemšanas datuma atrisināt šajā ieteikumā konstatētās problēmas un informēt Komisiju par šajā saistībā veiktajiem pasākumiem.
77. Pamatojoties uz šo ieteikumu, Komisija ir gatava īstenot konstruktīvu dialogu ar Polijas valdību.

Briselē, 2016. gada 27. jūlijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Frans TIMMERMANS*

PROCESUĀLIE NOTEIKUMI

TIESAS REGLEMENTA GROZĪJUMS

TIESA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, it īpaši tā 253. panta sesto daļu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, it īpaši tā 106.a panta 1. punktu,

ņemot vērā Protokolu par Eiropas Savienības Tiesas statūtiem, it īpaši tā 63. pantu,

tā kā pēc Vispārējās tiesas Reglamenta stāšanās spēkā 2015. gada 1. jūlijā Tiesas Reglamentā ir jāiekļauj norma, kas Tiesai iesniegto apelācijas sūdzību izskatīšanas procesā ļauj tai atbilstošā veidā rīkoties ar informāciju vai materiāliem, kurus viena puse iesniegusi Vispārējā tiesā atbilstoši minētās tiesas Reglamenta 105. panta 1. vai 2. punktam un kuri to konfidencialitātes dēļ nav tikuši darīti zināmi otrai pusei,

ar Padomes apstiprinājumu, kas sniegs 2016. gada 6. jūlijā,

PIEŅEM ŠĀDU REGLEMENTA GROZĪJUMU.

1. pants

2012. gada 25. septembra Tiesas Reglamenta (⁽¹⁾) V sadaļas 8. nodaļā iekļauj šādu pantu:

“190.a pants

Kārtība, kādā veic darbības ar informāciju vai materiāliem, kas iesniegti Vispārējā tiesā atbilstoši tās Reglamenta 105. pantam

1. Gadījumā, kad ir iesniegta apelācijas sūdzība par Vispārējās tiesas nolēmumu, kas pieņemts tiesvedībā, kurā viena puse iesniegusi informāciju vai materiālus atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 105. pantam un tie nav tikuši darīti zināmi otrai pusei, Vispārējās tiesas kanceleja nodod šo informāciju vai materiālus Tiesas rīcībā, ievērojot iepriekš minētā panta 11. punktā minētajā lēmumā paredzētos nosacījumus.

2. Informācija vai materiāli, kas minēti 1. punktā, netiek darīti zināmi tiesvedības Tiesā lietas dalībniekiem.

3. Tiesa nodrošina, ka konfidenciālā informācija, kas ietverta 1. punktā minētajā informācijā vai materiālos, netiek izpausta ne galīgajā nolēmumā, ne attiecīgā gadījumā ģenerāladvokāta secinājumos.

4. Informācija vai materiāli, kas minēti 1. punktā, tiek atdoti atpakaļ pusei, kura tos iesniegusi Vispārējā tiesā, uzreiz pēc Tiesas galīgā nolēmuma izsniegšanas, izņemot gadījumu, kad lietu nodod atpakaļ Vispārējai tiesai. Šajā iepriekš minētajā gadījumā attiecīgo informāciju vai materiālus nodod Vispārējās tiesas rīcībā, ievērojot 5. punktā minētajā lēmumā paredzētos nosacījumus.

5. Tiesa, pieņemot lēmumu, nosaka drošības noteikumus, lai aizsargātu 1. punktā minēto informāciju vai materiālus. Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.“

⁽¹⁾ OVL 265, 29.9.2012., 1. lpp., grozīts 2013. gada 18. jūnijā (OVL 173, 26.6.2013., 65. lpp.).

2. pants

1. Šo Reglamenta grozījumu, kas ir autentisks šī Reglamenta 36. pantā minētajās valodās, publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas stājas spēkā tā publicēšanas dienā.

2. Reglamenta 190.a panta noteikumi ir piemērojami vienīgi no 190.a panta 5. punktā minētā lēmuma spēkā stāšanās brīža.

Luksemburgā, 2016. gada 19. jūlijā

VISPĀRĒJĀS TIESAS REGLEMENTA GROZĪJUMS

VISPĀRĒJĀ TIESA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 254. panta piekto daļu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 106.a panta 1. punktu,

ņemot vērā Protokolu par Eiropas Savienības Tiesas statūtiem un jo īpaši tā 63. pantu,

tā kā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 16. decembra Regulu (ES) 2015/2424, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 207/2009 par Kopienas preču zīmi, Komisijas Regulu (EK) Nr. 2868/95, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi, un atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 2869/95 par maksām, kas jāmaksā Iekšējā tirgus saskaņošanas birojam (preču zīmes, paraugi un modeļi)⁽¹⁾, tiek grozīts Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (preču zīmes, paraugi un modeļi) nosaukums un līdz ar to ir jāgroza Reglaments, lai tajā iekļautu atsauci uz Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroju,

ar Tiesas piekrišanu,

ar Padomes apstiprinājumu, kas sniegs 2016. gada 6. jūlijā,

PIENEM ŠĀDU REGLEMENTA GROZĪJUMU.

1. pants

Vispārējās tiesas Reglamenta⁽²⁾ 1. panta 2. punkta g) apakšpunktā atsauci "Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (preču zīmes, paraugi un modeļi)" aizstāj ar atsauci "Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs".

2. pants

Šo Reglamenta grozījumu, kas ir autentisks Reglamenta 44. pantā minētajās valodās, publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas stājas spēkā tā publicēšanas dienā.

Luksemburgā, 2016. gada 13. jūlijā

Sekretārs

E. COULON

Priekšsēdētājs

M. JAEGER

⁽¹⁾ OVL 341, 24.12.2015., 21. lpp.

⁽²⁾ Vispārējās tiesas Reglaments (OVL 105, 23.4.2015., 1. lpp.).

VISPĀRĒJĀS TIESAS REGLEMENTA GROZĪJUMS

VISPĀRĒJĀ TIESA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 254. panta piekto daļu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 106.a panta 1. punktu,

ņemot vērā Protokolu par Eiropas Savienības Tiesas statūtiem un jo īpaši tā 63. pantu,

tā kā lietas izlemšanā nozīmīga informācija vai materiāli, kas ir konfidenciāli un iesniegti saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 105. pantu un kas tiesvedības laikā nav tikuši atdoti atpakaļ, ir jānodod Tiesas rīcībā, lai tā pilnībā var īstenot savu kompetenci kā apelācijas instances tiesa gadījumā, kad ir apstrīdēts Vispārējās tiesas nolēmums, kas pieņemts tādas tiesvedības beigās, kurā ir tīcis piemērots īpašais 105. pantā paredzētais regulējums,

tā kā turpretim gadījumā, ja Eiropas Savienības Tiesas statūtos paredzētajā termiņā netiek iesniegta apelācijas sūdzība par Vispārējās tiesas nolēmumu, šī informācija vai materiāli ir jāatdod atpakaļ pusei, kura tos ir iesniegusi,

tā kā līdz ar to ir jāgroza Vispārējās tiesas Reglaments,

ar Tiesas piekrišanu,

ar Padomes apstiprinājumu, kas sniegs 2016. gada 6. jūlijā,

PIEŅEM ŠĀDU REGLAMENTA GROZĪJUMU.

1. pants

Vispārējās tiesas Reglamenta (¹) 105. panta 10. punktu aizstāj ar šādu tekstu:

“10. Informācija vai materiāli, kas paredzēti 5. punktā, kurus tos iesniegusi puse nav atsaukusi saskaņā ar 7. punktu, tiek atdoti atpakaļ attiecīgajai pusei uzreiz pēc Statūtu 56. panta pirmajā daļā paredzētā termiņa beigām, ja vien šajā termiņā nav iesniegta apelācijas sūdzība par Vispārējās tiesas nolēmumu. Gadījumā, kad ir iesniegta šāda sūdzība, minētā informācija vai materiāli tiek nodoti Tiesas rīcībā, ievērojot 11. punktā minētajā lēmumā paredzētos nosacījumus.”

2. pants

Šo Reglamenta grozījumu, kas ir autentisks Reglamenta 44. pantā minētajās valodās, publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas stājas spēkā tā publicēšanas dienā.

Luksemburgā, 2016. gada 13. jūlijā

Sekretārs

E. COULON

Priekšsēdētājs

M. JAEGER

(¹) Vispārējās tiesas Reglaments (OV L 105, 23.4.2015., 1. lpp.).

VISPĀRĒJĀS TIESAS REGLEMENTA GROZĪJUMI

VISPĀRĒJĀ TIESA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 254. panta piekto daļu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 106.a panta 1. punktu,

ņemot vērā Protokolu par Eiropas Savienības Tiesas statūtiem un jo īpaši tā 63. pantu,

tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 6. jūlija Regulā (ES, Euratom) 2016/1192 par to, lai Vispārējai tiesai nodotu kompetenci pirmajā instancē izskatīt domstarpības starp Eiropas Savienību un tās darbiniekiem (⁽¹⁾), kam jāstājas spēkā 2016. gada 1. septembrī, ir paredzēts, ka Vispārējās tiesas kompetencē ir pirmajā instancē izskatīt domstarpības starp Savienību un tās darbiniekiem saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 270. pantu, tostarp domstarpības starp visām iestādēm un visām struktūrām vai aģentūrām, no vienas puses, un to darbiniekiem, no otras puses, attiecībā uz kurām Eiropas Savienības Tiesai piešķirta jurisdikcija,

tā kā līdz ar to ir jāgroza Vispārējās tiesas Reglaments,

ar Tiesas piekrišanu,

ar Padomes apstiprinājumu, kas sniegs 2016. gada 6. jūlijā,

PIENEM ŠĀDUS REGLEMENTA GROZĪJUMUS.

1. pants

Vispārējās tiesas Reglamentu (⁽²⁾) groza šādi:

1) 1. panta 2. punktā:

a) i) apakšpunkta tekstu aizstāj ar šādu tekstu:

“i) “tiešās prasības” ir prasības, kas celtas, pamatojoties uz LESD 263., 265., 268., 270. un 272. pantu;”;

b) pievieno j) apakšpunktu ar šādu tekstu:

“j) “Civildienesta noteikumi” ir regula, ar ko nosaka Eiropas Savienības Civildienesta noteikumus un Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību.”;

2) 29. pantu groza šādi:

a) 1. punkta b) apakšpunktā teikuma daļu “lietas, kas ierosinātas saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu, 265. panta trešo daļu un 268. pantu” aizstāj šādi: “lietas, kas ierosinātas saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu, 265. panta trešo daļu, 268. un 270. pantu”;

b) 2. punkta b) apakšpunkts kļūst par 2. punkta c) apakšpunktu;

(¹) OVL 200, 26.7.2016., 137. lpp.

(²) Vispārējās tiesas Reglaments (OVL 105, 23.4.2015., 1. lpp.).

- c) 2. punktā iekļauj šādu b) apakšpunktu:
- b) prasības, kas celtas saskaņā ar LESD 270. pantu, kurās skaidri izvirzīta iebilde par vispārpiemērojama tiesību akta prettiesiskumu, izņemot, kad Tiesa vai Vispārējā tiesa jau ir lēmusi par jautājumiem, saistībā ar kuriem izvirzīta šī iebilde;”;
- 3) 39. panta 1. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu teikumu:
- “Ierēdņus un pārējos darbiniekus, kuru pienākums ir tieši palīdzēt priekšsēdētājam, tiesnešiem un sekretāram, ieceļ saskaņā ar Civildienesta noteikumiem.”;
- 4) 78. pantu groza šādi:
- a) 2.–5. punktu pārnumurē, un tie kļūst par 3.–6. punktu;
- b) tiek iekļauts jauns 2. punkts ar šādu tekstu:
- “2. Prasības pieteikumam, kas iesniegts saskaņā ar LESD 270. pantu, attiecīgā gadījumā ir jāpievieno sūdzība Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta izpratnē un lēmums, kurā ir sniegtā atbilde uz sūdzību, norādot sūdzības iesniegšanas un lēmuma paziņošanas datumus.”;
- c) 5. punktā, kas kļūst par 6. punktu, atsauci “1.–4. punktā” aizstāj ar atsauci “1.–5. punktā”;
- 5) 80. panta 2. punktā teikuma daļu “78. panta 5. punktu” aizstāj ar “78. panta 6. punktu”;
- 6) 81. panta 2. punktā atsauci uz “78. panta 3.–5. punktu” aizstāj ar atsauci uz “78. panta 4.–6. punktu”;
- 7) 86. pantu groza šādi:
- a) 3.–6. punktu pārnumurē, un tie kļūst par 4.–7. punktu;
- b) iekļauj jaunu 3. punktu ar šādu tekstu:
- “3. Lietās, kas ierosinātas saskaņā ar LESD 270. pantu, prasības pieteikuma grozījumus iesniedz kā atsevišķu dokumentu un, atkāpoties no 2. punkta, Civildienesta noteikumu 91. panta 3. punktā paredzētajā termiņā, kurā var lūgt atceļt tiesību aktu, kas pamato prasības pieteikuma grozīšanu.”;
- 8) papildina 110. pantu ar 4. punktu, kas ir formulēts šādi:
- “4. Tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai laikā lietās, kas ierosinātas saskaņā ar LESD 270. pantu, iztiesāšanas sastāva tiesneši, kā arī ģenerāladvokāts var uzaicināt pašus lietas dalībniekus paust savu viedokli par atsevišķiem strīda aspektiem.”;
- 9) 120. pantā svītro teikuma daļu “vai Civildienesta tiesai”;
- 10) 124. panta 1. punktā teikuma daļu “Ja, pirms Vispārējā tiesa ir pieņēmusi nolēmumu, puses vienojas par strīda risinājumu” aizstāj ar “Ja, pirms Vispārējā tiesa ir pieņēmusi nolēmumu, puses ārpus Vispārējās tiesas vienojas par strīda risinājumu”;
- 11) pēc 125. panta pievieno jaunu nodaļu, kurā ietverti četri panti.

“11.a nodaļa

VISPĀRĒJĀS TIESAS ROSINĀTA IZLĪGUMA PROCEDŪRA LIETĀS, KAS IEROSINĀTAS SASKĀNĀ AR LESD 270. PANTU

125.a pants

Kārtība

- Vispārējā tiesa jebkurā tiesvedības stadijā var izvērtēt iespējas ar izlīgumu pilnībā vai daļēji izšķirt strīdu starp pusēm.

2. Vispārējā tiesa uzdod tiesnesim referentam, kuram palīdz sekretārs, cesties panākt izlīgumu strīdā.

3. Tiesnesis referents var piedāvāt vienu vai vairākus risinājumus strīda izbeigšanai, veikt attiecīgus pasākumus izlīguma veicināšanai un veikt pasākumus, par kuriem šajā ziņā viņš ir pieņemis lēmumu. Viņš tostarp var:
 - a) lūgt puses sniegt informāciju vai ziņas;
 - b) lūgt puses iesniegt dokumentus;
 - c) uzaicināt uz sanāksmēm pušu pārstāvus, pašas puses vai jebkuru iestādes ierēdni vai darbinieku, kuram ir pilnvaras apspriest iespējamo vienošanos;
 - d) c) apakšpunktā minēto sanāksmju gadījumā atsevišķi sazināties ar katru no pusēm, ja tās tam piekrīt.

4. Šā panta 1.–3. punkts ir piemērojami arī pagaidu noregulējuma tiesvedībā.

125.b pants

Pušu vienošanās sekas

1. Ja puses vienojas par risinājumu strīda izbeigšanai tiesneša referenta klātbūtnē, tās var lūgt, lai šīs vienošanās noteikumi tiktu ierakstīti aktā, ko paraksta tiesnesis referents un sekretārs. Šo aktu izsniedz pusēm, un tam ir publiska ticamība.

2. Lietu izslēdz no reģistra ar priekšsēdētāja motivētu rīkojumu. Pēc vienas puses lūguma un ar otras puses piekrišanu pušu panāktās vienošanās noteikumus ieraksta rīkojumā par lietas izslēgšanu no reģistra.

3. Priekšsēdētājs lemj par tiesāšanās izdevumiem saskaņā ar vienošanos vai, ja šādas vienošanās nav, pēc saviem ieskatiem. Attiecīgā gadījumā viņš lemj par personas, kas iestājusies lietā, tiesāšanās izdevumiem atbilstoši 138. pantam.

125.c pants

Īpašais reģistrs un mape

1. Materiālus, kas iesniegti izlīguma procedūrā 125.a panta izpratnē:
 - reģistrē īpašā reģistrā, uz kuru neattiecas 36. un 37. pantā paredzētais regulējums,
 - glabā no lietas materiāliem atsevišķā mapē.

2. Materiālus, kuri iesniegti izlīguma procedūrā 125.a panta izpratnē, dara zināmus pusēm, izņemot tos, kurus katra no pusēm ir iesniegusi tiesnesim referentam atsevišķajās sanāksmēs, kas paredzētas 125.a panta 3. punkta d) apakšpunktā.

3. Puses var piekļūt materiāliem, kas atrodas 1. punktā paredzētajā mapē atsevišķi no lietas materiāliem, izņemot materiālus, kurus katra no pusēm ir iesniegusi tiesnesim referentam atsevišķajās sanāksmēs, kas paredzētas 125.a panta 3. punkta d) apakšpunktā.

4. Persona, kas iestājusies lietā, nevar piekļūt materiāliem, kas atrodas 1. punktā paredzētajā no lietas materiāliem atsevišķajā mapē.

5. Lietas dalībnieki kancelejā var iepazīties ar 1. punktā paredzēto īpašo reģistru.

125.d pants

Izlīgums un tiesvedība tiesā

Vispārējā tiesa un puses nevar izmantot tiesvedībai tiesā izlīguma nolūkā izteiktos viedokļus, formulētos ieteikumus, iesniegtos priekšlikumus, panāktos kompromisus vai sagatavotos dokumentus.”;

12) 127. pantu groza šādi:

- a) nosaukuma tekstu “Lietas nodošana Tiesai vai Civildienesta tiesai” aizstāj ar tekstu “Lietas nodošana Tiesai”;
- b) svītro teikuma daļu “un Statūtu I pielikuma 8. panta 2. punktā”;

13) 130. panta 7. punktā otrā teikuma tekstu “Tā nodod lietu Tiesai vai Civildienesta tiesai, ja attiecīgā lieta ir to kompetencē.” aizstāj ar tekstu “Tā nodod lietu Tiesai, ja attiecīgā lieta ir tās kompetencē.”;

14) 135. panta 1. punktā svītro vārdus “Izņēmuma kārtā”;

15) 143. panta 4. punktā atsauci uz “78. panta 3.–5. punktu” aizstāj ar atsauci uz “78. panta 4.–6. punktu”;

16) 147. panta 5. punktā:

- a) atsauci “78. panta 3. punktā” aizstāj ar atsauci “78. panta 4. punktā”;
- b) atsauci uz “78. panta 5. punktu” aizstāj ar atsauci uz “78. panta 6. punktu”;

17) 156. pantu groza šādi:

- a) 3. un 4. punktu pārnumurē, un tie kļūst par 4. un 5. punktu;
- b) iekļauj jaunu 3. punktu ar šādu tekstu:

“3. Šā panta 1. un 2. punktā minētos pieteikumus lietās, kas ierosinātas saskaņā ar LESD 270. pantu, var iesniegt no Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktā paredzētās sūdzības iesiegšanas brīža, ievērojot Civildienesta noteikumu 91. panta 4. punktā paredzētos nosacījumus.”;

18) 173. panta 5. punktā atsauci uz “78. panta 3.–5. punktu” aizstāj ar atsauci uz “78. panta 4.–6. punktu”;

19) 175. panta 4. punktā atsauci uz “78. panta 3.–5. punktu” aizstāj ar atsauci uz “78. panta 4.–6. punktu”;

20) 193. pantu groza šādi:

- a) 1. punktā svītro teikuma daļu “vai Civildienesta tiesas”;
- b) svītro 2. punktu;
- c) svītro 1. punkta numuru;

21) 196. panta 2. punktā vārdus “Civildienesta tiesai” aizstāj ar vārdiem “Vispārējai tiesai, kura lemj kā pirmās instances tiesa” un pēc vārdiem “Vispārējā tiesa” pievieno vārdus “, kura lemj kā apelācijas instances tiesa.”;

22) 213. panta 3. punktā svītro teikuma daļu “un Civildienesta tiesai”.

2. pants

Šos Reglamenta grozījumus, kas ir autentiski Reglamenta 44. pantā minētajās valodās, publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tie stājas spēkā 2016. gada 1. septembrī.

Luksemburgā, 2016. gada 13. jūlijā

Sekretārs

E. COULON

Priekšsēdētājs

M. JAEGER

VISPĀRĒJĀS TIESAS REGLAMENTA IZPILDES PRAKTISKO NOTEIKUMU GROZĪJUMI

VISPĀRĒJĀ TIESA,

ņemot vērā tās Reglamenta 224. pantu,

ņemot vērā Vispārējās tiesas Reglamenta izpildes praktiskos noteikumus,

PIENĀM ŠOS VISPĀRĒJĀS TIESAS REGLAMENTA IZPILDES PRAKTISKO NOTEIKUMU GROZĪJUMUS.

1. pants

Vispārējās tiesas Reglamenta izpildes praktiskos noteikumus (⁽¹⁾) groza šādi:

1) 14. punktā vārdus "Statūtu 54. panta pirmajā daļā un Statūtu pielikuma 8. panta 1. punktā paredzētajos gadījumos – dienu, kad procesuālais dokuments ir iesniegts Tiesas sekretāram vai Civildienesta tiesas sekretāram" aizstāj ar vārdiem "Statūtu 54. panta pirmajā daļā paredzētajos gadījumos – dienu, kad procesuālais dokuments ir iesniegts Tiesas sekretāram";

2) pēc 14. punkta iekļauj šādu 14.a punktu:

"14.a Saskaņā ar Reglamenta 125.c pantu materiālus, kas iesniegti Reglamenta 125.a līdz 125.d pantā paredzētajā izlīguma procedūrā, reģistrē īpašā reģistrā, uz kuru neattiecas minētā reglamenta 36. un 37. pantā paredzētais regulējums.";

3) pēc 24. punkta iekļauj šādu 24.a punktu:

"24.a Materiālus, kas iesniegti izlīguma procedūrā Reglamenta 125.a panta izpratnē, glabā no lietas materiāliem atsevišķā mapē.";

4) 26. punktā pirmo teikumu aizstāj ar šādu teikumu:

"26. Beidzoties tiesvedībai Vispārējā tiesā, kanceleja nodrošina lietas materiālu, kā arī Reglamenta 125.c panta 1. punktā paredzētās mapes slēgšanu un arhivēšanu.";

5) pēc 33. punkta iekļauj šādu 33.a punktu:

"33.a Šo noteikumu 28.–33. punkta prasības neattiecas uz piekļuvi Reglamenta 125.c panta 1. punktā paredzētajai mapei. Piekļuvi šai īpašajai mapei reglamentē šī pati Reglamenta norma.";

6) 110. punktā norādi "78. panta 5. punktu" aizstāj ar norādi "78. panta 6. punktu";

7) 114. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"114. Tiešajās prasībās Reglamenta 1. panta izpratnē maksimālais procesuālo rakstu lappušu skaits (*) ir šāds:

(¹) OVL 152, 18.6.2015., 1. lpp.

Tiešajās prasībās, izņemot tās, kas celtas saskaņā ar LESD 270. pantu:

- 50 lappuses – prasības pieteikumam, kā arī iebildumu rakstam,
- 25 lappuses – replikas rakstam, kā arī atbildes rakstam uz repliku,
- 20 lappuses – iebildei par nepieņemamību, kā arī apsvērumiem par to,
- 20 lappuses – iestāšanās rakstam un 15 lappuses – apsvērumiem par šo rakstu.

Tiešajās prasībās, kas celtas saskaņā ar LESD 270. pantu:

- 30 lappuses – prasības pieteikumam, kā arī iebildumu rakstam,
- 15 lappuses – replikas rakstam, kā arī atbildes rakstam uz repliku,
- 10 lappuses – iebildei par nepieņemamību, kā arī apsvērumiem par to,
- 10 lappuses – iestāšanās rakstam un 5 lappuses – apsvērumiem par šo rakstu.

(*) Tekstam ir jābūt noformētam atbilstoši šo Izpildes praktisko noteikumu 96. punkta c) apakšpunktā norādītajām prasībām.”;

8) pēc 140. punkta iekļauj šādu 140.a punktu:

“140.a Saskaņā ar LESD 270. pantu ierosinātajās lietās ir vēlams, lai iestādes iebildumu rakstam pievienotu vispāriemērojamos aktus, uz kuriem izdarītas atsauces un kuri nav publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, norādot to pieņemšanas, spēkā stāšanās un attiecīgā gadījumā to atcelšanas datumus.”;

9) 243. punktā norādi “78. panta 3. punktā” aizstāj ar norādi “78. panta 4. punktā”;

10) 264. punktā norādi “156. panta 4. punktam” aizstāj ar norādi “156. panta 5. punktam”;

11) 1. pielikumu groza šādi:

- a) ievaddaļā norādi “78. panta 5. punktu” aizstāj ar norādi “78. panta 6. punktu”;
- b) pielikuma b) punktā pirmajā slejā norādi “78. panta 3. punkts” aizstāj ar norādi “78. panta 4. punkts”;
- c) pielikuma e)–g) punkts kļūst par f)–h) punktu;
- d) pielikuma pirmajā slejā iekļauj šādu e) punktu:
 - e) jāiesniedz sūdzība Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta izpratnē un lēmums, kurā ir sniegta atbilde uz sūdzību (Reglamenta 78. panta 2. punkts);
 - e) pielikuma e) punktā, kurš kļūst par f) punktu, pirmajā slejā norādi “78. panta 2. punkts” aizstāj ar norādi “78. panta 3. punkts”;
 - f) pielikuma pirmajā slejā iekļauj šādu h) punktu:
 - “h) jānorāda sūdzības Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta izpratnē iesniegšanas datums un lēmuma, kurā ir sniegta atbilde uz sūdzību, paziņošanas datums (Reglamenta 78. panta 2. punkts)”.

2. pants

Šos Vispārējās tiesas Reglamenta izpildes praktisko noteikumu grozījumus publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Tie stājās spēkā 2016. gada 1. septembrī.

Luksemburgā, 2016. gada 13. jūlijā

Sekretārs
E. COULON

Priekšsēdētājs
M. JAEGER

LABOJUMI

Labojums Padomes īstenošanas regulā (ES) 2016/466 (2016. gada 31. marts), ar ko īsteno 21. panta 2. punktu Regulā (ES) 2016/44 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Lībijā

(“Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis” L 85, 2016. gada 1. aprīlis)

4. un 5. lappusē pielikumā (attiecas uz Regulas (ES) 2016/44 III pielikumu) numurus “16.”, “17.” un “18.” pirms uzskaņitajām personām aizstāj ar numuriem “21.”, “22.” un “23.”

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV